

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ
ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ “ນ້ຳຊັນ 2021-2025”

ກະກຽມໂດຍ: ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ
ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ກຸມພາ 2022

ຄຳນຳ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ສະບັບນີ້ ແມ່ນເປັນການສືບຕໍ່ຜັນຂະຫຍາຍມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ XI ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 5 ປີ (2021-2025) ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ກໍ່ຄືຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຫ້ໄປຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງ.

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ໄດ້ສ້າງຂຶ້ນໂດຍການຮ່ວມມືຂອງບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ພະແນກການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຂອງ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ແຂວງໄຊສົມບູນ, ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ບັນດາເມືອງໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ. ສຳລັບການປະເມີນສະພາບຊັບພະຍາກອນນ້ຳແມ່ນອີງໃສ່ບົດຮຽນຂອງສາກົນ ໂດຍສະເພາະບົດລາຍງານການສຶກສາຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ ທີ່ປະເມີນສະພາບພາຍໃນອ່າງຮັບນ້ຳ, ການວິເຄາະການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນທີ່ຕິດພັນກັບນ້ຳ ລວມທັງການເກັບຂໍ້ມູນໃນພາກສະໜາມຕົວຈິງ ຊຶ່ງກວມເອົາການປະເມີນປະລິມານນ້ຳໜ້າດິນ, ນ້ຳໃຕ້ດິນ, ຄຸນນະພາບນ້ຳໃນປະຈຸບັນ ແລະ ໃນອະນາຄົດ ໂດຍພິຈາລະນາປັດໃຈສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນອານາຄົດ.

ອີງຕາມຫຼັກການ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນໃນການຮ່ວມມືກັນຢ່າງສະໝິດແໝ້ນລະຫວ່າງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ, ບັນດາຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ ແລະ ຊຸມຊົນ ເພື່ອພ້ອມກັນບັນລຸຈຸດປະສົງການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ, ປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມທາງນ້ຳ ແລະ ຄວາມສະເໝີພາບໃນການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງນ້ຳຂອງທຸກຄົນໃນອ່າງຮັບນ້ຳດຽວກັນ. ດັ່ງນັ້ນ, ພວກເຮົາທຸກຄົນຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ສົ່ງເສີມການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ ໂດຍໝູນໃຊ້ບົດຮຽນທີ່ດີ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ຮັບປະກັນໃຫ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳມີຄວາມຍືນຍົງ ສາມາດຕອບສະໜອງແກ່ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ປະກອບສ່ວນໃນການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ໃຫ້ດີຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ.

ພວກຂ້າພະເຈົ້າ ມີຄວາມບໍ່ຕື່ຍິນດີ ແລະ ຂໍສະແດງຄວາມຂອບໃຈມາຍັງທີມງານວິຊາການຂອງບັນດາຂະແໜງການຕ່າງໆໃນຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ລວມທັງພາກເອກະຊົນ, ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການ ທີ່ໄດ້ສຸມເຫື່ອແຮງ, ສະຕິປັນຍາ ແລະ ຄວາມເປັນເຈົ້າການໃນການແບ່ງປັນຄວາມຮູ້, ຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ແລະ ເວລາ ໃນການສ້າງແຜນສະບັບນີ້ ພ້ອມທັງອົງການຜູ້ໃຫ້ທຶນທີ່ສະໜັບສະໜູນທາງດ້ານວິຊາການ ແລະ ການເງິນໃນການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ສະບັບນີ້ຈົນສຳເລັດ. ແຜນດັ່ງກ່າວຈະເປັນບ່ອນອີງທີ່ສຳຄັນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ລະດົມທຶນຮອນ ຊຶ່ງແຜນດັ່ງກ່າວຈະມີການທົບທວນຄືນ, ປັບປຸງ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮຽນໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

ເຈົ້າແຂວງ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ

ບຸນເສັງ ປະທຳມະວິງ

ເຈົ້າແຂວງ ແຂວງໄຊສົມບູນ

ສຸກສະຫວາດ ວົງພູມເຫຼັກ

ຮັບຮູ້ໂດຍ

ເຈົ້າແຂວງ ແຂວງຊຽງຂວາງ

ບົວເງິນ ຫຼຸມໄຊຍະພິມ

ເຈົ້າແຂວງ ແຂວງຊຽງຂວາງ ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ຈັນທະເນດ ບົວລະພາ

ສັງລວມຫຍໍ້

ການສ້າງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ເປັນການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ຮ່ວມກັນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ, ເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບສິ່ງແວດລ້ອມ, ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມໃນອ່າງຮັບນ້ຳໃຫ້ມີຄວາມສົມດູນ ແລະ ຍືນຍົງ. ນອກຈາກນີ້, ຍັງເປັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ສະບັບເລກທີ 23/ສພຊ, ລົງວັນທີ 11 ພຶດສະພາ 2017 ມາດຕາ 18 ແລະ 19, ດໍາລັດວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ, ປີ 2021, ມາດຕາ 7 ການສ້າງແຜນຄຸ້ມ ຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.

I. ວິໄສທັດໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ກຳນົດວິໄສທັດ: “ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ແບບເຊື່ອມສານ ເພື່ອຮັບປະ ກັນໃຫ້ມີປະລິມານນ້ຳທີ່ພຽງພໍ ແລະ ຄຸນນະພາບທີ່ດີ, ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນ ຍົງ ທີ່ປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ” ແລະ ໄດ້ນຳໃຊ້ຫຼັກການຕົ້ນຕໍ (1) ຮັບປະກັນການປົກປັກຮັກສານ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ ແລະ ຄວາມສົມດູນຂອງລະບົບນິເວດ ລວມທັງປະລິມານນ້ຳໄຫຼ ແລະ ການຈັດສັນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ (2) ສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິ ຫານ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງ ຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ວຽກງານປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, (3) ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການຄຸ້ມ ຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ໃນການຄຸ້ມ ຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ (4) ສອດຄ່ອງກັບສິນທິສັນຍາ, ສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ ແມ່ນໄດ້ມີການກຳນົດບັນຫາ, ວິທີແກ້ໄຂ, ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກິດຈະກຳ ງົບປະມານ, ອົງການຮັບຜິດຊອບ ແລະ ພາກສ່ວນຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໂດຍມີຈຸດປະສົງເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕົກລົງຮ່ວມກັນລະຫວ່າງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ, ການນຳ ໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເພື່ອສ້າງກອບໜ້າວຽກແບບເຊື່ອມສານໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດ ທະນາອ່າງຮັບນ້ຳ. ພ້ອມທັງຮັບປະກັນຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ.

ນອກຈາກນີ້, ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ຍັງໄດ້ແນ່ໃສ່ເພີ່ມທະວີການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ, ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ການບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ ໃຫ້ມີປະສິດ ທິພາບສູງ, ການສ້າງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳຢ່າງເປັນລະບົບ, ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຟູນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບທີ່ດີ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການເພີ່ມທະວີການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້, ການປົກປັກ ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄວບຄຸມມົນລະພິດ ທີ່ຕິດພັນກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ. ຊຶ່ງແຜນຄຸ້ມ ຄອງອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ ນຳໃຊ້ສຳລັບ ບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນທີ່ຢູ່ໃນ ຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ໂດຍມີອາຍຸການນຳໃຊ້ 2021-2025.

II ສະພາບລວມອ່າງຮັບນ້ຳ

ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ຕັ້ງຢູ່ພາກກາງຂອງ ສປປ ລາວ, ມີເນື້ອທີ່ກວມເອົາ 3 ແຂວງຄື: ແຂວງຊຽງຂວາງ, ໄຊ ສົມບູນ ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ. ເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ທັງໝົດ 2.245,05 ກິໂລຕາແມັດ. ນ້ຳຊັນ ມີຄວາມຍາວປະມານ 120

ກິໂລແມັດ ແລະ ມີຕົ້ນກຳເນີດຂອງນ້ຳຢູ່ເຂດຈອມພູສາມສຸມ, ເມືອງໜອງ, ແຂວງຊຽງຂວາງ ທີ່ມີຄວາມສູງ 2,620 ແມັດ ທຽບໃສ່ລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລປານກາງ, ປະມານ 70 ເປີເຊັນຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ແມ່ນມີພູມສັນຖານ ທີ່ຮາບພຽງປານກາງຫາຄ້ອຍຊັນ, ໂດຍສະເພາະຢູ່ເມືອງທ່າໂທມ, ເມືອງຄູນ ແລະ ທາງພາກເໜືອຂອງເມືອງບໍລິຄັນ. ອ່າງຮັບນ້ຳ ດັ່ງກ່າວ ມີແມ່ນ້ຳສາຂາທີ່ສຳຄັນ ເປັນຕົ້ນ ນ້ຳມັງ, ນ້ຳລາດ, ນ້ຳສາ, ນ້ຳຮູ້, ນ້ຳເຫືອງ ແລະ ນ້ຳກັບ.

ດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ ເປັນເຂດຈຸດສຸມໃສ່ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ. ທ່າແຮງພະລັງງານໄຟຟ້ານ້ຳຕົກໄດ້ຮັບການພັດທະນາຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ມີຫຼາຍໂຄງ ການໄດ້ດຳເນີນການຜະລິດແລ້ວ ເຊັ່ນ: ເຂື່ອນນ້ຳຊັນ 3A ແລະ 3B. ດ້ານການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແມ່ນໄດ້ມີໂຄງການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ ເຊັ່ນ: ຄຳ, ເງິນ, ນິກແກນ, ໂຄບາລ, ເຫຼັກ, ຫິນປຸນ ແລະ ອື່ນໆ. ວຽກງານຫັດຖະກຳ ເຊັ່ນ: ການຕຳຜ້າ, ຈັກສານ ແລະ ແກະສະຫຼັກ ແມ່ນເປັນແຫຼ່ງລາຍຮັບທີ່ສຳຄັນຄຽງຄູ່ກັບການທ່ອງ ທ່ຽວແບບອະນຸຮັກ ແລະ ທາງທຳມະຊາດ. ອ່າງ ຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ ມີປະຊາກອນ ທັງໝົດ 66.410 ຄົນ, ຈາກ 65 ບ້ານ. 49,60%, 25,91% ແລະ 19,17% ຂອງຈຳ ນວນປະຊາກອນດັ່ງກ່າວ ມາຈາກເມືອງບໍລິຄັນ, ເມືອງປາກຊັນ ແລະ ເມືອງທ່າໂທມຕາມລຳດັບ. ເມືອງຄູນມີພຽງແຕ່ 5,32% ຂອງປະຊາກອນທີ່ອາໄສຢູ່ບໍລິເວນຕົ້ນນ້ຳຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ.

ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ມີປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍ 1.458 ຫາ 1.490 ມິລິແມັດຕໍ່ປີ. ປະລິມານນ້ຳຝົນຕໍ່ເດືອນ ແມ່ນ 341 ມິລິແມັດ ໃນລະດູຝົນ ແລະ ມີໜ້ອຍເຖິງ 7 ມິລິແມັດ ໃນລະດູແລ້ງ. ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍສູງສຸດ 25 ຫາ 32 ອົງສາເຊ ແລະ ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍຕໍ່າສຸດ 12 ຫາ 22 ອົງສາເຊ. ປະລິມານນ້ຳໜ້າດິນ ປະມານ 3.570 ລ້ານແມັດ ກ້ອນ/ປີ, ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍ 233 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ແລະ ກະແສການໄຫຼສູງສຸດ 4.310 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ, ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍວັນສູງສຸດແມ່ນ 459 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ ແລະ ລາຍວັນຕໍ່າສຸດ 58 ແມັດກ້ອນຕໍ່ວິນາທີ ແລະ ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ແມ່ນປະມານ 158 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ, ສະເລ່ຍສູງສຸດ 1.207 ແມັດກ້ອນ/ ວິນາທີ ແລະ ຕໍ່າສຸດ ແມ່ນ 43 ແມັດກ້ອນ/ວິນາທີ.

ສະພາບອາກາດພາຍໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ໄດ້ຮັບອິດທິພົນຈາກລົມມໍລະສຸມຕາເວັນຕົກສ່ຽງໃຕ້, ລະດູຝົນເລີ່ມແຕ່ ເດືອນພຶດສະພາ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ແລະ ລະດູແລ້ງເລີ່ມແຕ່ ເດືອນພະຈິກ ຫາ ເດືອນເມສາ, ລະດູນ້ຳຖ້ວມ ກວມເອົາ ໄລຍະເວລາ 4 ເດືອນ ຄືແຕ່ ເດືອນກໍລະກົດ ຫາ ເດືອນຕຸລາ, ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍຢູ່ເຂດຕອນເທິງຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນ 17,26°C ຫາ 21°C ແລະ ສູງກວ່າເລັກນ້ອຍ ຢູ່ເຂດຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ, ປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍລາຍ ເດືອນ ຂອງແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ແມ່ນ 1,957 ມມ ແລະ 1,795 ມມ ຕາມລຳດັບ, ກະແສການ ໄຫຼປະຈຳປີຂອງນ້ຳຊັນ ມີປະມານ 4.654 ລ້ານ ມ³ ເຊິ່ງມີກະແສການໄຫຼສູງສຸດປະຈຳເດືອນໃນໄລຍະປີ 1985- 2008 ແມ່ນ 1.601 ມ³/ວິນາທີ ແລະ ຕໍ່າສຸດ 0,12 ມ³/ວິນາທີ.

ຄຸນນະພາບນ້ຳຂອງແມ່ນ້ຳຊັນ ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຍັງຢູ່ໃນລະດັບທີ່ດີ ແລະ ຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານສິ່ງແວດ ລ້ອມແຫ່ງຊາດ. ນ້ຳຖ້ວມ ເປັນໄພພິບັດທີ່ມັກເກີດຫຼາຍທີ່ສຸດໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ເຊິ່ງເກີດຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີຢູ່ ເຂດດິນຕ່ຳ ໂດຍສະເພາະຢູ່ເທດສະບານເມືອງທ່າໂທມ, ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ. ໄພແຫ້ງແລ້ງ ກໍ່ເປັນອິກ ໄພພິບັດທີ່ເກີດຂຶ້ນເປັນປະຈຳ ຢູ່ບັນດາແຂວງທີ່ຕັ້ງຢູ່ຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ. ໃນໄລຍະປີ 1996-2012 ໄດ້ເກີດ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ຈຳນວນ 10 ຄັ້ງ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ມີປະຊາຊົນ 19.639 ຄົນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ພືດຜົນເສຍ ຫາຍ 11.324 ເຮັກຕາ ແລະ ມູນຄ່າເສຍຫາຍ ປະມານ 10,54 ຕື້ກວ່າກີບ. ສ່ວນຢູ່ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ມີປະຊາຊົນ 881 ຄົນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ພືດຜົນເສຍຫາຍ 620 ເຮັກຕາ ຈາກໄພແຫ້ງແລ້ງ ຈຳນວນ 2 ຄັ້ງ.

ສະພາບປ່າໄມ້ເຂດອ່າງຮັບນ້ຳຊັນ ແມ່ນມີເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ກວມເອົາປະມານ 72% ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ (ປີ 2015) ຊຶ່ງໃນນັ້ນ 22,73%, 49,53% ແລະ 0,18% ເປັນປ່າດົງດິບ, ປ່າປະສົມປ່ຽນໃບ ແລະ ປ່າປູກ, ຕາມລຳ

ດັບ. ນອກຈາກນັ້ນ ປ່າສະຫງວນແຂວງ ແມ່ນກວມເນື້ອທີ່ປະມານ 2.513 ຮຕ, ປ່າສະຫງວນເມືອງ ກວມ ປະມານ 373 ຮຕ, ປ່າປ້ອງກັນແຫ່ງຊາດ ກວມປະມານ 36.167 ຮຕ ແລະ ປ່າຜະລິດແຫ່ງຊາດ ກວມປະມານ 126.491 ຮຕ ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳທັງໝົດ. ປະມານ 10% ຫຼື 21,583 ຮຕ ຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການກະສິກຳ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ 4,12% ແລະ 4,75% ແມ່ນນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກເຂົ້າ ແລະ ກະສິກຳອື່ນໆ ຕາມລຳດັບ. ດິນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ຕົວເມືອງກວມເອົາພຽງແຕ່ 0,26% ຫຼື ປະມານ 573 ຮຕ ຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ, ເນື້ອທີ່ທີ່ເປັນນ້ຳຢູ່ໃນຂອບ ເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນປະມານ 0,62% ຫຼື 1,384 ຮຕ.

ການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນຂະແໜງການຕ່າງໆ ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການຕິດຕາມ ແລະ ເກັບກຳຢ່າງເປັນລະບົບເທື່ອ, ການນຳ ໃຊ້ນ້ຳເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແມ່ນມີເປັນຈຳນວນຫຼາຍເປັນຕົ້ນ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ-ຊົນລະປະທານ ແລະ ອຸດ ສາຫະກຳ. ສຳລັບພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ແມ່ນມີເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຕົກທີ່ດຳເນີນກິດຈະ ການຢູ່ 3 ແຫ່ງ, ກຳລັງກໍ່ສ້າງ 3 ແຫ່ງ, ໄດ້ຮັບຮອງບົດສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂຶ້ນຕົ້ນ 1 ແຫ່ງ ແລະ ກຳລັງດຳເນີນການ ສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ 3 ແຫ່ງ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳທາ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມດຳລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງ ເກັບນ້ຳ, ສະບັບເລກທີ 20/ລບ, ລົງວັນທີ 20 ມັງກອນ 2021 ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດວ່າ ກຊສ ເປັນອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກໃນການຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ. ກຊສ ມີພາລະບົດບາດໃນການຮ່ວມມືກັບ ກະຊວງ ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ບັນດາກະຊວງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງອົງການ ປົກຄອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ. ໂຄງສ້າງຂອງການຈັດຕັ້ງສາຍຕັ້ງຄະນະຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມອ່າງຮັບນ້ຳ ປະກອບມີ ກະ ຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແຂວງ ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ. ຄະນະກຳມະການປະສານງານອ່າງຮັບນ້ຳ ສາມາດ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໄດ້ ຖ້າມີຄວາມຈຳເປັນ.

III. ການປະເມີນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ

ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ມີກະແສນ້ຳໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2040 (147,33 ມ³/ວິນາທີ) ຈະຫຼຸດລົງ 0,16 ມ³/ ວິນາທີ ເມື່ອທຽບໃສ່ ປີ 2020 (147,49 ມ³/ວິນາທີ) ແລະ ກະແສນ້ຳໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ນັບແຕ່ ເດືອນມັງກອນ ຫາ ເດືອນມິຖຸນາ ແລະ ເດືອນພະຈິກ ຫາ ເດືອນທັນວາ ຈະຫຼຸດລົງລະຫວ່າງ 0,27-12,43 ມ³/ວິນາທີ. ສ່ວນຊ່ວງ ເດືອນກໍລະກົດ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ກະແສນ້ຳໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນລະຫວ່າງ 0,20-1,05 ມ³/ວິນາທີ. ການ ນຳໃຊ້ນ້ຳເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ໃນປີ 2007 ແລະ 2020 ແມ່ນ 1,32 ແລະ 2,17 ລ້ານ ມ³ ແລະ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 4,13 ລ້ານ ມ³ ໃນປີ 2040. ການນຳໃຊ້ນ້ຳຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆໃນປີ 2020 ມີທັງໝົດ 2,50 ລ້ານ ມ³ ແລະ ຄາດ ຄະເນຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 4,75 ລ້ານ ມ³ ເມື່ອຮອດປີ 2040. ເຫັນໄດ້ໃນຂະແໜງ ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ທີ່ມີ ການນຳໃຊ້ນ້ຳ 0,13 ແລະ 0,33 ລ້ານ ມ³ ໃນປີ 2007 ແລະ 2020 ຕາມລຳດັບ ແລະ ຄາດຄະເນຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 0,62 ລ້ານ ມ³ ໃນປີ 2040, ເຊິ່ງເພີ່ມຂຶ້ນເກືອບສອງເທົ່າຂອງ ປີ 2007. ເມື່ອທຽບກັບປະລິມານນ້ຳທີ່ມີຢູ່ໃນອ່າງ ຮັບນ້ຳ ປີ 2007 ເຫັນວ່າ ໃນປີ 2020 ປະລິມານນ້ຳທີ່ເຫຼືອໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນ 4.651,50 ລ້ານ ມ³ ແລະ ປີ 2040 ປະລິມານນ້ຳທີ່ເຫຼືອໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນ 4.649,25 ລ້ານ ມ³.

ພ້ອມດຽວກັນນີ້ ຍັງໄດ້ມີການປະເມີນການນຳໃຊ້ນ້ຳຂອງ ຂະແໜງການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແລະ ພະລັງງານ ໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ໃນປີ 2020 ມີທັງໝົດ 2,50 ລ້ານ ມ³ ແລະ ຄາດຄະເນວ່າຈະຮອດ 4,75 ລ້ານ ມ³ ໃນປີ 2040 ຊຶ່ງ ເພີ່ມຂຶ້ນ 90 ເປີເຊັນ ຂອງ ປີ 2020. ເມື່ອທຽບກັບປະລິມານນ້ຳ ທີ່ມີຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ເຫັນວ່າໃນປີ 2020 ປະລິ

ມານ້ຳທີ່ເຫຼືອໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນ 4.651,50 ລ້ານ ມ³ ແລະ ປີ 2040 ປະລິມານນ້ຳທີ່ເຫຼືອໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນ 4.649,25 ລ້ານ ມ³. ຊຶ່ງໄດ້ສັງລວມການນຳໃຊ້ນ້ຳຂອງຂະແໜງການ ໃນປີ 2020 ແລະ 2040.

ລ/ດ	ຂະແໜງການ ນຳໃຊ້ນ້ຳ	ປະລິມານນ້ຳໄຫຼທັງໝົດໃນ ອ່າງຮັບນ້ຳ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	ການນຳໃຊ້ນ້ຳ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)		ປະລິມານນ້ຳທີ່ເຫຼືອໃນ ອ່າງຮັບນ້ຳ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	
		2007	2020	2040	2020	2040
1	ອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ	4.654	2.17	4.13	4.651,83	4.649,87
2	ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ		0.33	0.62	4.653,67	4.653,38
ລວມ		4.654	2.50	4.75	4.651,50	4.649,25

ກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ ເຫັນວ່າ ປະລິມານນ້ຳທີ່ເຫຼືອຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ແມ່ນຍັງມີຈຳນວນຫຼວງຫຼາຍ ຖ້າທຽບໃສ່ການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນເງື່ອນໄຂປັດຈຸບັນ. ນອກຈາກນີ້, ເຖິງວ່າຈະມີການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພື້ນທີ່ກະສິກຳ, ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ ແລະ ການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ, ປະລິມານນ້ຳຍັງພຽງພໍ ທີ່ຈະຕອບສະໜອງຕໍ່ການພັດທະນາໃນຂະແໜງ ການຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະ ຢູ່ລຽບແມ່ນ້ຳຊັນ. ສະນັ້ນ, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ຖືເປັນທ່າແຮງໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນການພັດທະນາຂະແໜງການຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະ ຂະແໜງໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳໃນຕອນເທິງເຂດເມືອງຄູນ ແລະ ເມືອງທ່າໂທມ ແລະ ຂະແໜງກະສິກຳໃນເຂດຍອດນ້ຳທີ່ມີທ່າແຮງໃນການປູກຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກເຂດໜາວເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບການອະນຸຮັກປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພຶດຕິກຳປອດສານພິດ ແລະ ພື້ນທີ່ຕອນກາງ ແລະ ຕອນລຸ່ມຢູ່ເມືອງທ່າໂທມ, ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນທີ່ມີທ່າແຮງໃນການປູກເຂົ້າ, ພຶດເຂດຮ້ອນ, ການປູກຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກ, ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກຳ, ການພັດທະນາກະສິກຳປອດສານພິດທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງສະບຽງອາຫານ ແລະ ການລ້ຽງສັດ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງບັນດາແຂວງ ແລະ ເມືອງທີ່ນອນຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ກໍ່ຄືການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ. ການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງງານນ້ຳ ຍັງສາມາດສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໂດຍການນຳໃຊ້ພະລັງງານທີ່ສະອາດ. ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ, ການພັດທະນາເຂື່ອນຍັງຊ່ວຍເພີ່ມປະລິມານນ້ຳໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ຫຼຸດປະລິມານນ້ຳໃນລະດູຝົນ ເຊິ່ງເປັນການຊ່ວຍບັນເທົາການເກີດໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ໄພນ້ຳຖ້ວມທີ່ມີທ່າອ່ຽງຮຸນແຮງຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ. ນອກເໜືອຈາກຂະແໜງການນຳໃຊ້ ນ້ຳໂດຍກົງແລ້ວ, ຂະແໜງການທີ່ນຳໃຊ້ນ້ຳທາງອ້ອມ ໂດຍສະເພາະການທ່ອງ ທ່ຽວກໍ່ເປັນທ່າ ແຮງໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນໃນອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ. ເນື່ອງຈາກເຂດດັ່ງກ່າວ, ມີຕົວເມືອງສຳຄັນທີ່ຕັ້ງຢູ່ລຽບຕາມແຄມແມ່ນ້ຳຊັນ ເຊັ່ນ: ເມືອງທ່າໂທມ, ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ ເຊິ່ງຈະກາຍເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງທຳມະຊາດທີ່ສຳຄັນ ໃນການປະກອບສ່ວນສ້າງລາຍຮັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ແຫ່ງຊາດ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ອ່າງຮັບນ້ຳດັ່ງກ່າວ ກໍ່ຍັງມີສິ່ງທ້າທາຍເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ນ້ຳຖ້ວມກະທັນຫັນ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ການປ່ຽນແປງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້, ການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ, ການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນ/ດິນເຈື່ອນ, ການກະສິກຳທີ່ບໍ່ຍືນຍົງ, ການສຳຫຼວດ ແລະ ສຳປະທານການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ການຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ ແລະ ການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳທ້ອງຖິ່ນ, ການຮ່ວມມື ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ, ການຈັດລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ ແລະ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນນ້ຳ.

ການຈັດສັນນ້ຳ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ແມ່ນການແບ່ງປັນນ້ຳ ໃຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ນຳໃຊ້ນ້ຳຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ມີຄວາມສະເໝີພາບ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນການສະໜອງນ້ຳທີ່ພຽງພໍ ແລະ ສາມາດຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ການຮັກສາຄວາມສົມດູນຂອງລະບົບນິເວດຂອງອ່າງຮັບນ້ຳໄດ້ ແລະ ຈັດສັນແບ່ງປັນໃຫ້ຂະແໜງການໄດ້ນຳໃຊ້ໃຫ້ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ ດັ່ງນີ້:

- 1) ການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ມີປະມານ 2.17 ລ້ານ ມ³/ປີ.
- 2) ຂະແໜງການກະສິກໍາ ແລະ ຊົນລະປະທານ ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການຕິດຕາມ ແລະ ເກັບກຳຢ່າງເປັນລະບົບ, ແຜນສະບັບນີ້ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດ ຄາດຄະເນປະລິມານການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນອະນາຄົດ ແລະ ບໍ່ສາມາດສ້າງແຜນຈັດສັນນໍ້າ ສໍາລັບຂະແໜງການນີ້ໄດ້.
- 3) ການໃຊ້ນໍ້າຂອງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າ ມີ 2 ແຫ່ງ ຄື ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຊັນ 3A ແລະ ນໍ້າຊັນ 3B ເຊິ່ງມີການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນປະລິມານທີ່ຕໍ່າກວ່າ 0,33 ລ້ານ ມ³/ປີ. ໃນອະນາຄົດ ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃນການຜະລິດໄຟຟ້າຈະເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 0,62 ລ້ານ ມ³/ປີ ໃນປີ 2040 ຍ້ອນມີເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າທີ່ກຳລັງກໍ່ສ້າງ ແລະ ຢູ່ໃນແຜນທີ່ຈະສ້າງອີກຈຳນວນໜຶ່ງ ເຊັ່ນ: ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ນໍ້າຊັນ 1 ແລະ ນໍ້າຊັນ 2. ການຈັດສັນນໍ້າປະຈຳປີ ສໍາລັບຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າໃນຊ່ວງເວລາຂອງແຜນອ່າງຮັບນໍ້າສະບັບນີ້ ຈຶ່ງຄາດການບໍ່ເກີນ 0,33 ລ້ານ ມ³/ປີ.
- 4) ການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການຕິດຕາມ ແລະ ເກັບກຳຂໍ້ມູນເປັນລະບົບ, ແຜນສະບັບນີ້ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດຄາດຄະເນປະລິມານການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ໃນອະນາຄົດ ແລະ ບໍ່ສາມາດສ້າງແຜນຈັດສັນນໍ້າ ສໍາລັບຂະແໜງການດັ່ງກ່າວໄດ້.

IV ແຜນງານການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ປີ 2021-2025

ເພື່ອບັນລຸວິໄສທັດແຕ່ນີ້ຮອດປີ 2025 ແຜນຄຸ້ມຄອງດັ່ງກ່າວຈຳເປັນຕ້ອງກຳນົດກອບໜ້າວຽກ, ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳລະອຽດ ເພື່ອເປັນແຮງຂັບເຄື່ອນ ແລະ ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ຄວາມຕ້ອງການໃນການຄຸ້ມຄອງ, ນໍາໃຊ້ ແລະ ພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ຊຶ່ງປະກອບມີ 6 ແຜນງານຄື (1) ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ປະກອບມີ 3 ຄາດໝາຍ ແລະ 12 ກິດຈະກຳ; (2) ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ປະກອບມີ 3 ຄາດໝາຍ ແລະ 13 ກິດຈະກຳ; (3) ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ປະກອບມີ 2 ຄາດໝາຍ ແລະ 9 ກິດຈະກຳ; (4) ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ປະກອບມີ 2 ຄາດໝາຍ ແລະ 7 ກິດຈະກຳ; (5) ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ປະກອບມີ 2 ຄາດໝາຍ ແລະ 6 ກິດຈະກຳ ແລະ (6) ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ປະກອບມີ 3 ຄາດໝາຍ ແລະ 11 ກິດຈະກຳ.

V ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບກັບກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງອົງການ ອື່ນ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າໜ້າ ໂດຍປະກອບມີ ກຊນ, ພຊສ, ຫ້ອງການ ຊສ ທີ່ນອນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ.

ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແມ່ນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບມີສ່ວນຮ່ວມຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕາມຂອບເຂດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ໂດຍມີການປະສານງານ ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້, ປະສົບການ ແລະ ບົດຮຽນໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ ລະຫວ່າງອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທຸກຂັ້ນ ລວມທັງພາກສ່ວນ ເອກະຊົນ ແລະ ຜູ້ພັດທະນາໂຄງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ການຕິດຕາມກວດກາ ເພື່ອປະເມີນຄວາມຄືບໜ້າໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຮັບປະກັນການປະຕິບັດວຽກງານ ແລະ ໝາກຜົນໃຫ້ບັນລຸ ຕາມວິໄສທັດ ຈະຕ້ອງໄດ້ກຳນົດຕົວຊີ້ວັດ ທີ່ເປັນລະບົບໃຫ້ແກ່ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ເພື່ອເປັນເກນໃນການດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕິດຕາມ-ກວດກາ ເຊິ່ງເປັນການໃຫ້ໂອກາດ ແກ່ພາກສ່ວນທີ່

ກ່ຽວຂ້ອງ ມີສ່ວນຮ່ວມເຂົ້າໃນການປັບປຸງ, ທົບທວນແຜນສະບັບນີ້. ການປະເມີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການປັບປຸງແຜນແມ່ນຈະດຳເນີນທຸກໆ 5 ປີ ຫຼື ຕາມຄວາມໝາະສົມຕາມແຕ່ລະໄລຍະ.

ງົບປະມານ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ໄດ້ມີການຄາດຄະເນໄວ້ເບື້ອງຕົ້ນ ເປັນງົບປະມານທັງໝົດ 3.635.000.000 ກີບ (ສາມຕື້ຫົກຮ້ອຍສາມສິບຫ້າ ກີບ). ເພື່ອນຳສະເໜີຂໍທຶນສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ມີປະສິດທິພາບສູງ. ດັ່ງຕາຕະລາງລຸ່ມນີ້:

ລ/ດ	ແຜນງານ,ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ຄາດຄະເນງົບປະມານ (ກີບ)	ຄາດຄະເນແຫຼ່ງທຶນ
1	ແຜນງານ 1 ສ້າງກິນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ	575.000.000	ພາກລັດ,ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
2	ແຜນງານ 2 ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	635.000.000	ພາກລັດ,ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
3	ແຜນງານ 3 ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	940.000.000	ພາກລັດ,ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
4	ແຜນງານ 4 ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ	540.000.000	ພາກລັດ,ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
5	ແຜນງານ 5 ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງແລະການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	315.000.000	ພາກລັດ,ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
6	ແຜນງານ 6 ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ແລະສິ່ງແວດລ້ອມ	630.000.000	ພາກລັດ,ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
ລວມທັງໝົດ (ກີບ):		3.635.000.000	

ຄຳສັບຫຍໍ້

ກຄມຊ	ກອງເລຂາຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງແຫ່ງຊາດ
ກຊນ	ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ
ກຊສ	ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ພຊສ	ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
ຫຊສ	ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
COD	ຄວາມຕ້ອງການອອກຊີເຈນທາງເຄມີ
Cu	ທອງ
DO	ອັອກຊີເຈນທີ່ລະລາຍໃນນ້ຳ
EC	ການຊັກນຳໄຟຟ້າ
Fe	ເຫຼັກ
FAO	ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດແຫ່ງສະຫະປະຊາຊາດ
GDP	ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ
Hardness	ຄວາມກະດ້າງຂອງນ້ຳ
KOICA	ອົງການຮ່ວມມືສາກົນເກົາຫຼີ
MRC	ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ
NH ₄ N	ແອມໂມເນຍ
Ni	ນິກເກວ
NO _{3,2} ⁻	ໄນເຕຣດ-ໄນໄຕຣ
Pb	ຊິນ
pH	ຄ່າຄວາມເປັນກົດ-ດ່າງ
PO ₄	ຟອສເຟດ
Temp	ອຸນຫະພູມ
TN	ໄນໂຕຣເຈນທັງໝົດ
TP	ຟິດສະຟໍລັດທັງໝົດ
TSD	ຂອງແຂງທັງໝົດທີ່ລະລາຍນ້ຳ
TSS	ທາດແຂງແຂວນລອຍທັງໝົດ
UN HABITAT	ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອທີ່ຢູ່ອາໄສ
Zn	ສິງກະສີ

ຫົວໜ່ວຍ

ກມ ²	ກິໂລຕາແມັດ
ກກ	ກິໂລກຣາມ
ມມ	ມິລິແມັດ
ຮຕ	ເຮັກຕາ
ມ ³ /ວິນາທີ	ແມັດກ້ອນຕໍ່ວິນາທີ
%	ເປີເຊັນ
°C	ອົງສາເຊ
MW	ເມກາວັດ
us/cm	ມິໂຄຊີເມັ້ນ ຕໍ່ຊັງຕີແມັດ
mg/L	ມິລິກຣາມຕໍ່ລິດ

ສາລະບານ

ຄຳນຳ.....	Error! Bookmark not defined.
ສັງລວມຫຍໍ້.....	ii
ຄຳສັບຫຍໍ້.....	viii
ຫົວໜ່ວຍ.....	ix
ສາລະບານ.....	x
ສາລະບານຕາຕະລາງ.....	xii
ສາລະບານຮູບພາບ.....	xiii
I. ວິໄສທັດໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	1
1.1. ຫຼັກການ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	1
1.2. ທິດທາງລວມ.....	1
1.3. ຈຸດປະສົງ.....	1
1.4. ຄາດໝາຍສູ້ຊີນ.....	1
1.5. ຂອບເຂດການນຳໃຊ້ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	2
II. ສະພາບລວມອ່າງຮັບນ້ຳ.....	3
2.1. ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ພູມສັນຖານຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	3
2.2. ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ.....	6
2.2.1. ສະພາບເສດຖະກິດ.....	6
2.2.2. ສະພາບສັງຄົມ.....	6
2.3. ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.....	6
2.3.1. ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ.....	6
2.3.2. ຄຸນນະພາບນ້ຳ.....	11
2.3.3. ນ້ຳໃຕ້ດິນ.....	13
2.3.4. ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ.....	16
2.3.5. ທໍລະນີສາດ.....	17
2.3.6. ປ່າໄມ້.....	17
2.3.7. ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	20
2.3.8. ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.....	20
2.4. ການນຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ.....	21
2.4.1. ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ.....	21
2.4.2. ກະສິກຳ ແລະ ຊີນລະປະທານ.....	22
2.4.3. ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ.....	22
2.4.4. ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່.....	24
2.4.5. ການທ່ອງທ່ຽວ.....	25
2.4.6. ການຄົມມະນາຄົມທາງນ້ຳ.....	26
2.5. ອົງການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	26
III. ການປະເມີນນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ.....	27
3.1. ການປະເມີນປະລິມານນ້ຳ.....	27

3.1.1. ນໍ້າໜ້າດິນ.....	27
3.2. ການປະເມີນການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນອະນາຄົດ.....	36
3.2.1. ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແລະ ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ.....	36
3.3. ກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ	37
3.2.1 ກາລະໂອກາດ.....	37
3.2.2 ສິ່ງທ້າທາຍ.....	37
3.3 ການຈັດສັນນໍ້າ.....	38
3.3.1 ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ.....	39
3.3.2 ກະສິກໍາ ແລະ ຊີນລະປະທານ.....	41
3.3.3 ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ	41
3.3.4 ອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ບໍ່ແຮ່.....	41
3.3.5 ແຜນການຈັດສັນນໍ້າ.....	42
IV. ແຜນງານ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ປີ 2021-2025.....	48
ແຜນງານ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ	48
ແຜນງານ 2: ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ	49
ແຜນງານ 3: ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ.....	49
ແຜນງານ 4: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຟູນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ	50
ແຜນງານ 5: ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ....	50
ແຜນງານ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.....	51
V. ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ.....	52
5.1. ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ.....	52
5.2. ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.....	52
5.2.1. ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ.....	52
5.2.2. ອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ (ແຂວງ, ເມືອງ, ເທດສະບານ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານ).....	53
5.2.3. ພາກສ່ວນເອກະຊົນ	54
5.2.3. ສີ່ມວນຊົນ	54
5.2.4. ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນການຄົ້ນຄວ້າ	54
5.2.5. ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ	54
5.3. ການຕິດຕາມກວດກາ.....	55
5.4. ບັນດາຕົວຊີ້ວັດການປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ	55
5.5. ງົບປະມານ.....	58
ເອກະສານອ້າງອີງ.....	59
ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ	60

ສາລະບານຕາຕະລາງ

ຕາຕະລາງທີ 1: ສັງລວມບັນດາແຂວງ/ເມືອງໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.....	3
ຕາຕະລາງທີ 2: ນ້ຳສາຂາຫຼັກ ຂອງນ້ຳຊັນ	3
ຕາຕະລາງທີ 3: ລະດັບຄວາມຄ້ອຍຊັນຂອງພື້ນທີ່ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	4
ຕາຕະລາງທີ 4: ສັງລວມປະຊາກອນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	6
ຕາຕະລາງທີ 5: ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳ	11
ຕາຕະລາງທີ 6: ຕົວວັດແທກຄຸນນະພາບນ້ຳ ຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ, ປີ 2020	12
ຕາຕະລາງທີ 7: ຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມຢູ່ ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ ແຕ່ປີ 2011 ຫາ 2015	16
ຕາຕະລາງທີ 8: ປະເພດປ່າໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	18
ຕາຕະລາງທີ 9: ປະເພດການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ.....	20
ຕາຕະລາງທີ 10: ແຫຼ່ງສະໜອງນ້ຳສະອາດ ແລະ ນ້ຳປະປາ	22
ຕາຕະລາງທີ 11: ເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານ ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.....	22
ຕາຕະລາງທີ 12: ບັນດາໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	23
ຕາຕະລາງທີ 13: ບັນດາໂຄງການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.....	24
ຕາຕະລາງທີ 14: ໂຮງງານນຳດິ່ມທີ່ນຳໃຊ້ນ້ຳໃຕ້ດິນຢູ່ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ	24
ຕາຕະລາງທີ 15: ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ຕິດພັນກັບແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ທຳມະຊາດ ຢູ່ເມືອງບໍລິຄັນ	25
ຕາຕະລາງທີ 16 : ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນຂອງນ້ຳຊັນ, ປີ 2020 ແລະ 2040.....	28
ຕາຕະລາງທີ 17: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ຍອດນ້ຳຊັນ.....	30
ຕາຕະລາງທີ 18: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ນ້ຳຮອກ	31
ຕາຕະລາງທີ 19: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ນ້ຳງົມ	32
ຕາຕະລາງທີ 20: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ນ້ຳມັງ	33
ຕາຕະລາງທີ 21: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ນ້ຳກັບ.....	34
ຕາຕະລາງທີ 22: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ປາກນ້ຳຊັນ.....	35
ຕາຕະລາງທີ 23: ການນຳໃຊ້ນ້ຳຂອງຂະແໜງການ ໃນປີ 2020 ແລະ 2040.....	36
ຕາຕະລາງທີ 24: ການຈັດສັນນ້ຳ ເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	40
ຕາຕະລາງທີ 25: ການຈັດສັນນ້ຳ ເພື່ອການກະສິກຳ ແລະ ຊົນລະປະທານ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	41
ຕາຕະລາງທີ 26: ການຈັດສັນນ້ຳ ສຳລັບຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ	41
ຕາຕະລາງທີ 27: ການຈັດສັນນ້ຳ ສຳລັບຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່	42
ຕາຕະລາງທີ 28: ສັງລວມການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນປີ 2020 ແລະ ການຈັດສັນນ້ຳ ຂອງຂະແໜງການໃນສົກປີ 2022/23	44
ຕາຕະລາງທີ 29: ສັງລວມການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນປີ 2040 ແລະ ການຈັດສັນນ້ຳຂອງຂະແໜງການ ປີ 2040/41	45
ຕາຕະລາງທີ 30: ບັນດາຕົວຊີ້ວັດ ສຳລັບ ການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	55
ຕາຕະລາງທີ 31: ການຄາດຄະເນ ງົບປະມານ ສຳລັບ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ 2021-2025.....	58

ສາລະບານຮູບພາບ

ຮູບທີ 1: ແຜນທີ່ຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ	4
ຮູບທີ 2: ແຜນທີ່ຄວາມຄ້ອຍຊັນ ຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ	5
ຮູບທີ 3: ອຸນຫະພູມ ແລະ ປະລິມານນ້ຳຝົນ ສະເລ່ຍລາຍເດືອນຢູ່ແຂວງ ຊຽງຂວາງ ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ ຊ່ວງປີ 1991-2020	7
ຮູບທີ 4: ປະລິມານນ້ຳຝົນລາຍປີ 2000-2020, ສະຖານີປາກຊັນ	7
ຮູບທີ 5: ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍລາຍປີ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ຊ່ວງປີ 1901-2020.....	8
ຮູບທີ 6: ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍລາຍປີ ຢູ່ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ ຊ່ວງປີ 1901-2020	8
ຮູບທີ 7: ປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍລາຍປີ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ຊ່ວງປີ 1991-2020.....	9
ຮູບທີ 8: ປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍລາຍປີ ຢູ່ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ (1901-2020)	9
ຮູບທີ 9: ແຜນທີ່ຈຸດທີ່ຕັ້ງສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	10
ຮູບທີ 10: ກະແສການໄຫຼລາຍເດືອນ ສູງສຸດ, ສະເລ່ຍ ແລະ ຕໍ່າສຸດ.....	11
ຮູບທີ 11: ກະແສການໄຫຼລະຫວ່າງປີ 1985-2008	11
ຮູບທີ 12: ແຜນທີ່ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.....	12
ຮູບທີ 13: ແຜນທີ່ໂຄງສ້າງຊັ້ນຫີນອຸ້ມນ້ຳ.....	14
ຮູບທີ 14: ແຜນທີ່ປະສິດທິພາບການຈ່າຍນ້ຳ.....	15
ຮູບທີ 15: ແຜນທີ່ຄວາມປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ ແລະ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.....	18
ຮູບທີ 16: ແຜນທີ່ສາມປະເພດປ່າ, ອ່າງຮັບນ້ຳ.....	19
ຮູບທີ 17: ໂຄງສ້າງ ອົງການຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.....	26
ຮູບທີ 18: ກະແສການໄຫຼລາຍເດືອນ ສູງສຸດ, ສະເລ່ຍ ແລະ ຕໍ່າສຸດ.....	27
ຮູບທີ 19: ກະແສການໄຫຼລະຫວ່າງປີ 1985-2008	27
ຮູບທີ 20: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ໃນປີ 2020 ແລະ 2040	28
ຮູບທີ 21: ແຜນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ອ່າງຮັບນ້ຳ.....	29
ຮູບທີ 22: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ຍອດນ້ຳຊັນ... 30	30
ຮູບທີ 23: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ນ້ຳຮອກ	31
ຮູບທີ 24: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ນ້ຳງົມ	32
ຮູບທີ 25: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ນ້ຳມັງ	33
ຮູບທີ 26: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ນ້ຳກັບ.....	34
ຮູບທີ 27: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ ປາກນ້ຳຊັນ ... 35	35
ຮູບທີ 28: ການນໍາໃຊ້ນ້ຳໃນປີ 2007, 2020 ແລະ ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳ ໃນປີ 2040.....	36
ຮູບທີ 29: ປະລິມານນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ	43
ຮູບທີ 30: ປະລິມານນ້ຳທີ່ສາມາດຈັດສັນໃຫ້ບາງຂະແໜງການ ໃນສົກປີ 2022/23	44

I. ວິໄສທັດໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

“ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແບບເຊື່ອມສານ ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ມີປະລິມານນໍ້າທີ່ພຽງພໍ ແລະ ຄຸນນະ ພາບ ທີ່ດີ, ຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ ທີ່ປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ຫຼຸດ ຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ”.

1.1. ຫຼັກການ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ຮັບປະກັນການປົກປັກຮັກສານໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ຄວາມສົມດູນຂອງ ລະບົບນິເວດ ແລະ ຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງທໍາມະຊາດ ລວມທັງປະລິມານນໍ້າໄຫຼ ແລະ ການຈັດສັນນໍ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ;
- ສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດການຄຸ້ມຄອງ, ການບໍລິຫານ ແລະ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາ ກອນນໍ້າ, ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນແຫ່ງຊາດ, ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ທ້ອງ ຖິ່ນ ແລະ ວຽກ ງານປ້ອງກັນຊາດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ;
- ສອດຄ່ອງກັບຫຼັກການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ຮັບປະກັນການມີສ່ວນຮ່ວມ ຂອງບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ຫຼື ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການວາງແຜນ, ຄຸ້ມຄອງ, ການປົກປັກຮັກສາ, ການພັດທະນາ, ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ;
- ສອດຄ່ອງກັບສິນທິສັນຍາ, ສັນຍາ ແລະ ອະນຸສັນຍາທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

1.2. ທິດທາງລວມ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ໄດ້ກໍານົດວິໄສທັດ, ບັນຫາ, ວິທີແກ້ໄຂ, ແຜນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ກິດຈະ ກໍາ, ງົບປະມານ, ອົງການຮັບຜິດຊອບ ແລະ ພາກສ່ວນຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການ ແກ້ໄຂບັນຫາການການນໍາໃຊ້ນໍ້າ, ການ ບໍລິຫານຈັດການນໍ້າ ແລະ ປັບຕົວເຂົ້າກັບກັບການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ ເພື່ອກຽມພ້ອມຮັບມືຕໍ່ກັບຜົນ ກະທົບຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ ໄປຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ.

1.3. ຈຸດປະສົງ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ສ້າງຂຶ້ນໂດຍມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ, ຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕົກລົງຮ່ວມກັນລະຫວ່າງຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ, ບໍລິຫານຈັດການນໍ້າ, ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາ ກອນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ, ເພື່ອສ້າງຂອບໜ້າວຽກແບບເຊື່ອມສານໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາອ່າງຮັບນໍ້າ; ເພື່ອປັບປຸງຄຸນນະພາບຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງລະບົບນິເວດວິທະຍາ ໂດຍ ສອດຄ່ອງກັບແຜນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ.

1.4. ຄາດໝາຍສູ້ຊົນ

- ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເພື່ອເພີ່ມທະວີການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການ ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ;

- ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ບໍລິຫານຈັດການນໍ້າ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບສູງ ຕອບສະໜອງຕໍ່ກັບການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນນໍ້າຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການ;
- ສ້າງ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ດ້ານຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ຢ່າງເປັນລະບົບ ເພື່ອສະໜອງໃນການວາງແຜນ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ແຈ້ງເຕືອນໄພລ່ວງໜ້າ;
- ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບທີ່ເກີດຂຶ້ນຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ໂດຍປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ;
- ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບທີ່ດີ ແລະ ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ສົມດຸນທາງດ້ານລະບົບນິເວດວິທະຍາ;
- ເພີ່ມທະວີການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້, ການປົກປັກຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ການຄວບຄຸມມົນລະພິດທີ່ຕິດພັນກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ.

1.5. ຂອບເຂດການນໍາໃຊ້ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

ຂອບເຂດການນໍາໃຊ້ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແມ່ນນໍາໃຊ້ ສໍາລັບບຸກຄົນ, ນິຕິບຸກຄົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນທີ່ຢູ່ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ໂດຍມີອາຍຸການນໍາໃຊ້ 2021-2025 ອີງຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ.

II. ສະພາບລວມອ່າງຮັບນໍ້າ

2.1. ທີ່ຕັ້ງ ແລະ ພູມສັນຖານຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ

ນໍ້າຊັນ ມີແຫຼ່ງກໍາເນີດມາຈາກ ຈອມພູສາມສຸມ, ເມືອງໜອກ, ແຂວງຊຽງຂວາງ ທີ່ມີຄວາມສູງ 2,620 ແມັດ ເໜືອລະດັບນໍ້າທະເລປານກາງ, ໄຫຼລົງສູ່ທົດຕາເວັນຕົກ-ຕາເວັນຕົກສ່ຽງເໜືອຜ່ານ ກຸ່ມບ້ານງານ ທີ່ຢູ່ໃກ້ກັບບ້ານ ເປີນ ແລະ ບ້ານພູວຽງຊຽງໃໝ່. ທາງທົດຕາເວັນອອກຂອງເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ຕອນເທິງ ແມ່ນຕັ້ງຢູ່ເມືອງໜອກ ເຊິ່ງມີຊາຍແດນຕິດກັບເມືອງຄູນ ແລະ ເມືອງທ່າໂທມ. ນໍ້າຊັນ ສືບຕໍ່ໄຫຼຜ່ານເມືອງທ່າໂທມ, ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ປ່ອງ ລົງໃສ່ແມ່ນໍ້າຂອງທີ່ເມືອງປາກຊັນ. ນໍ້າຊັນມີຄວາມຍາວ ປະມານ 120 ກິໂລແມັດ, ມີເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ປະມານ 2.245,05 ກິໂລຕາແມັດ ທີ່ນອນຢູ່ໃນ 5 ເມືອງຂອງ 3 ແຂວງ ຄື: ຊຽງຂວາງ (ເມືອງຄູນ ແລະ ເມືອງໜອກ), ໄຊ ສົມບູນ (ເມືອງທ່າໂທມ) ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ (ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ) ຊຶ່ງນອນຢູ່ລະ ຫວ່າງເສັ້ນແວງທີ 18°23'-19°13' ເໜືອ ແລະ ເສັ້ນຂະໜານທີ 103°32'-104°04' ຕາເວັນອອກ. ອັດຕາສ່ວນເນື້ອທີ່ຂອງແຕ່ລະ ແຂວງ ແລະ ເມືອງທີ່ນອນຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ (ຕາຕະລາງທີ 1 ແລະ ຮູບທີ 1).

ຕາຕະລາງທີ 1: ສັງລວມບັນດາແຂວງ/ເມືອງໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

ຊື່ແຂວງ	ເນື້ອທີ່ແຂວງ (ກມ ²)	ຊື່ເມືອງ	ເນື້ອທີ່ແຂວງ (ກມ ²)	ເນື້ອທີ່ກວມເປັນສ່ວນ ຮ້ອຍ (%)
ແຂວງ ຊຽງຂວາງ	389,95	ເມືອງ ຄູນ	234,86	10,46
		ເມືອງ ໜອກ	155,09	6,91
ແຂວງ ໄຊສົມບູນ	693,78	ເມືອງ ທ່າໂທມ	693,78	30,90
ແຂວງ ບໍລິຄໍາໄຊ	1.161,32	ເມືອງ ບໍລິຄັນ	1.066,82	47,52
		ເມືອງ ປາກຊັນ	94,50	4,21
ເນື້ອທີ່ທັງໝົດ:			2.245,05	100

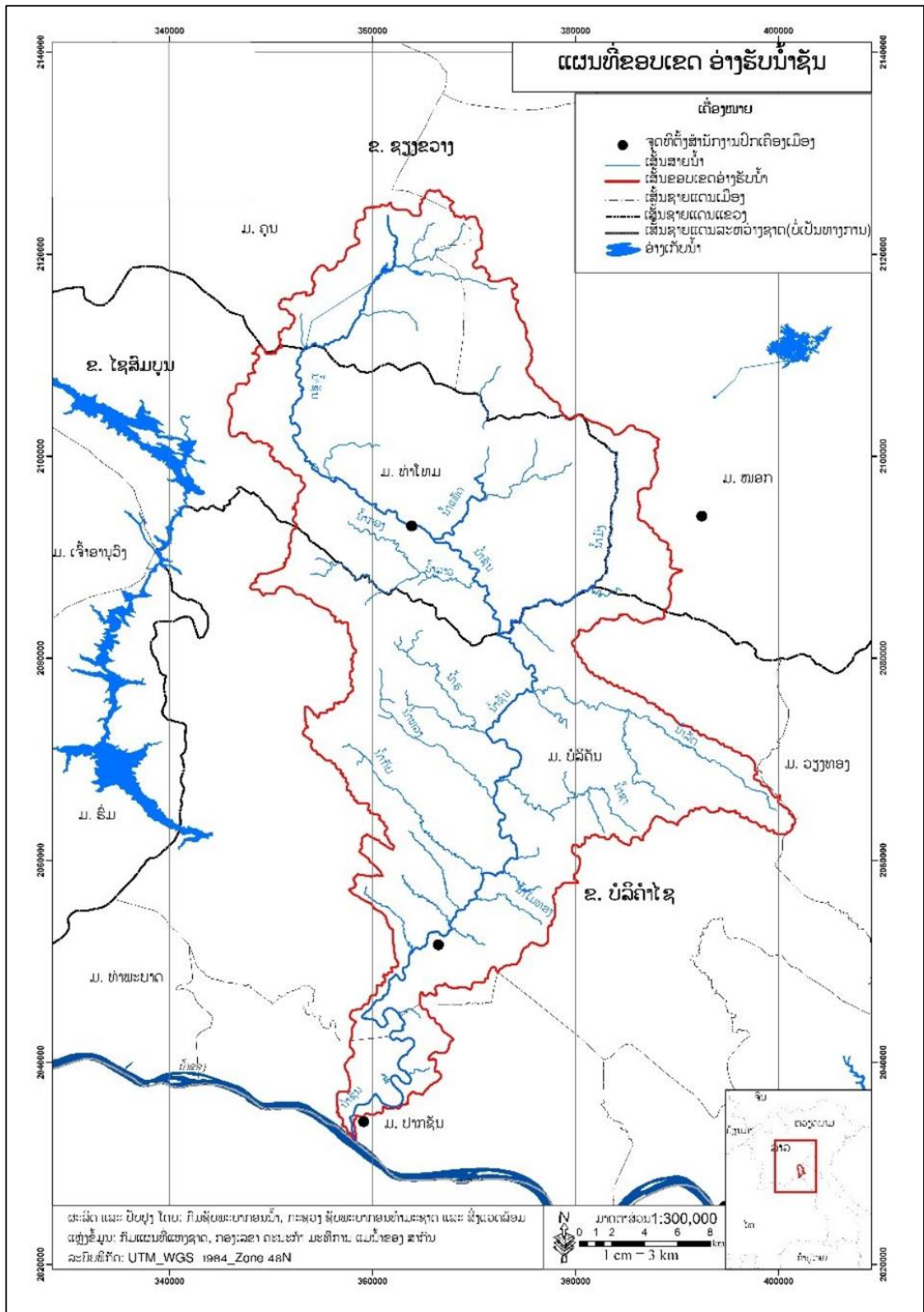
(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ນໍ້າຊັນ ມີນໍ້າສາຂາທີ່ສໍາຄັນຄື: ນໍ້າມັງ, ນໍ້າລາດ, ນໍ້າສາ, ນໍ້າຮູ້, ນໍ້າເຫືອງ ແລະ ນໍ້າກັບ (ຕາຕະລາງທີ 2). ນອກ ນັ້ນ ຍັງມີສາຂານ້ອຍອີກຫຼາຍແຫ່ງໃນເຂດຕົ້ນນໍ້າ ຢູ່ເມືອງຄູນ, ທ່າໂທມ ແລະ ບໍລິຄັນ.

ຕາຕະລາງທີ 2: ນໍ້າສາຂາຫຼັກ ຂອງນໍ້າຊັນ

ລໍາດັບ	ຊື່ນໍ້າສາຂາ	ຄວາມຍາວ (ກມ)
1	ນໍ້າມັງ	34
2	ນໍ້າລາດ	23
3	ນໍ້າສາ	25
4	ນໍ້າຮູ້	20
5	ນໍ້າເຫືອງ	25
6	ນໍ້າກັບ	28

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລອມ, 2016)

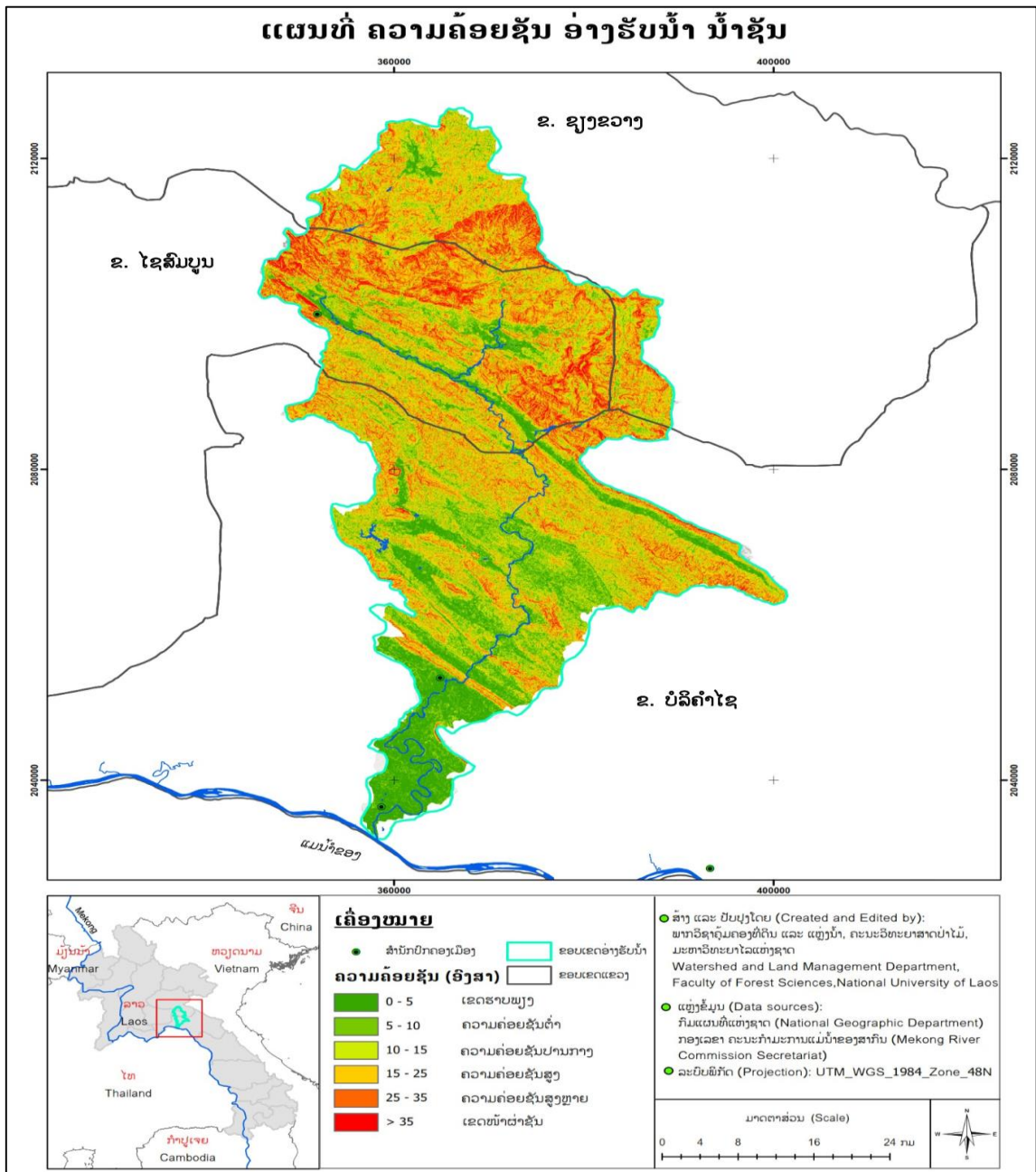
(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 1: ແຜນທີ່ຂອບເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ

ປະມານ 70 ເປີເຊັນຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແມ່ນມີພູມສັນຖານທີ່ຮາບພຽງປານກາງຫາຄ້ອຍຊັນ, ໂດຍສະເພາະຢູ່ເມືອງທ່າໂທມ, ເມືອງຄູນ ແລະ ທາງພາກເໜືອຂອງເມືອງບໍລິຄັນ (ຕາຕະລາງທີ 3 ແລະ ຮູບທີ2). ຕາຕະລາງທີ 3: ລະດັບຄວາມຄ້ອຍຊັນຂອງພື້ນທີ່ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

ລຳດັບ	ລະດັບຄວາມຄ້ອຍຊັນ	ຄຳອະທິບາຍ	ເນື້ອທີ່ (ຮຕ)	% ຂອງເນື້ອທີ່ທັງໝົດ
1	0 ຫາ 5°	ຮາບພຽງຫຼາຍ	34.482,08	15,36
2	5° ຫາ 10°	ຮາບພຽງ	35.648,38	15,88
3	10° ຫາ 15°	ພູພຽງ	35.648,49	15,88
4	15° ຫາ 25°	ຄ້ອຍຊັນປານກາງ	71.868,90	32,01
5	25° ຫາ 35°	ຄ້ອຍຊັນ	36.988,25	16,48
6	>35°	ຄ້ອຍຊັນຫຼາຍ	9.868,61	4,40
ລວມ			224.505	100

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 2: ແຜນທີ່ຄວາມຄ້ອຍຊັນ ຂອງອ່າງຮັບນ້ຳ

2.2. ເສດຖະກິດ ແລະ ສັງຄົມ

2.2.1. ສະພາບເສດຖະກິດ

ທ່າແຮງດ້ານເສດຖະກິດຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແມ່ນການກະສິກໍາ, ໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ, ບໍ່ແຮ່, ການທ່ອງ ທ່ຽວ, ຫັດຖະກໍາ, ອຸດສາຫະກໍາປຸງແຕ່ງ ແລະ ການບໍລິການທາງຜ່ານ. ດ້ານການກະສິກໍາຢູ່ບໍລິເວນອ່າງຮັບນໍ້າຕອນເທິງມີການປູກເຂົ້າພື້ນເມືອງທີ່ມີຊື່ສຽງຂອງທ້ອງຖິ່ນຄືເຂົ້າໄກ່ນ້ອຍເພື່ອສົ່ງອອກ, ກາເຟ ແລະ ການປູກພືດຜັກສະອາດ ແລະ ປອດສານພິດ, ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງທີ່ສອດຄ່ອງກັບການອະນຸຮັກປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປູກຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກເຂດໜາວ. ການກະສິກໍາຕົ້ນຕໍ ຢູ່ຕອນກາງ ແລະ ຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແມ່ນການປູກເຂົ້າ, ພືດເຂດຮ້ອນ, ການປູກຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກ, ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກໍາ, ການພັດທະນາກະສິກໍາປອດສານພິດທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບ ອຸດສາຫະກໍາປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ, ປຸງແຕ່ງອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມ ແລະ ການລ້ຽງສັດ. ເຂດທ່າສີ ຢູ່ເມືອງບໍລິຄັນ ເປັນເຂດຈຸດສຸມໃສ່ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ. ທ່າແຮງພະລັງງານໄຟຟ້ານໍ້າຕົກໄດ້ຮັບການພັດທະນາຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ມີຫຼາຍໂຄງ ການໄດ້ດໍາເນີນການຜະລິດແລ້ວ ເຊັ່ນ: ເຂື່ອນນໍ້າຊັນ 3A ແລະ 3B. ດ້ານການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແມ່ນໄດ້ມີໂຄງການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ ເຊັ່ນ: ຄໍາ, ເງິນ, ນິກແກນ, ໂຄບາລ, ເຫຼັກ, ຫີນປູນ ແລະ ອື່ນໆ. ວຽກງານຫັດຖະກໍາ ເຊັ່ນ: ການຕໍ່າຜ້າ, ຈັກສານ ແລະ ແກະສະຫຼັກ ແມ່ນເປັນແຫຼ່ງລາຍຮັບທີ່ສໍາຄັນຄຽງຄູ່ກັບການທ່ອງ ທ່ຽວແບບອະນຸຮັກ ແລະ ທາງທໍາມະຊາດ.

2.2.2. ສະພາບສັງຄົມ

ປະຊາກອນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ມີຈໍານວນທັງໝົດ 66.410 ຄົນ ຈາກ 65 ບ້ານ. 49,60%, 25,91% ແລະ 19,17% ຂອງຈໍານວນປະຊາກອນດັ່ງກ່າວ ມາຈາກເມືອງບໍລິຄັນ, ເມືອງປາກຊັນ ແລະ ເມືອງທ່າໂທມ ຕາມລຳດັບ. ເມືອງຄູນມີພຽງແຕ່ 5,32% ຂອງປະຊາກອນທີ່ອາໄສຢູ່ບໍລິເວນຕົ້ນນໍ້າຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ (ຕາຕະລາງທີ 4).

ຕາຕະລາງທີ 4: ສັງລວມປະຊາກອນທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

ລ/ດ	ແຂວງ	ເມືອງ	ຈໍານວນ ບ້ານ	ປະຊາກອນ ທັງໝົດ (ຄົນ)	% ຂອງປະຊາກອນ ທີ່ອາໄສຢູ່ໃນອ່າງ ຮັບນໍ້າ	ເພດຍິງ (ຄົນ)	ຈໍານວນ ຄົວ ເຮືອນ
1	ຊຽງຂວາງ	ຄູນ	10	3.534	5,32	1.744	594
2	ໄຊສົມບູນ	ທ່າໂທມ	13	12.730	19,17	6.145	2.245
3	ບໍລິຄໍາໄຊ	ບໍລິຄັນ	26	32.942	49,60	16.204	5.363
		ປາກຊັນ	16	17.204	25,91	8.725	3.524

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມເມືອງຄູນ, ທ່າໂທມ, ບໍລິຄັນ ແລະ ປາກຊັນ, 2020-2024)

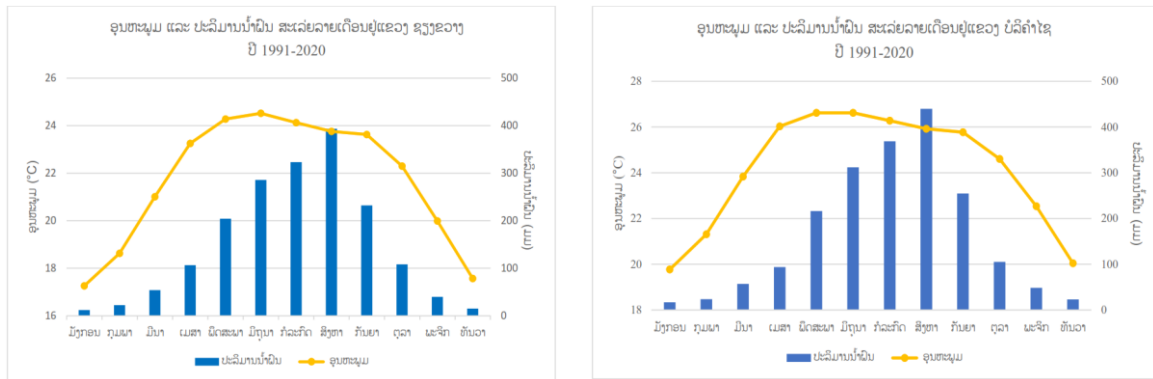
2.3. ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

2.3.1. ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ

❖ ສະພາບອາກາດ

ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ຕັ້ງຢູ່ພື້ນທີ່ທີ່ມີສະພາບອາກາດເຂດຮ້ອນ ພາຍໃຕ້ອິດທິພົນຈາກລົມມໍລະສຸມຕາເວັນ ຕົກສ່ຽງໃຕ້ ຊຶ່ງປະກອບມີສອງລະດູທີ່ແຕກຕ່າງກັນຄື ລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນ. ລະດູຝົນເລີ່ມແຕ່ ເດືອນພຶດ ສະພາ ຫາ

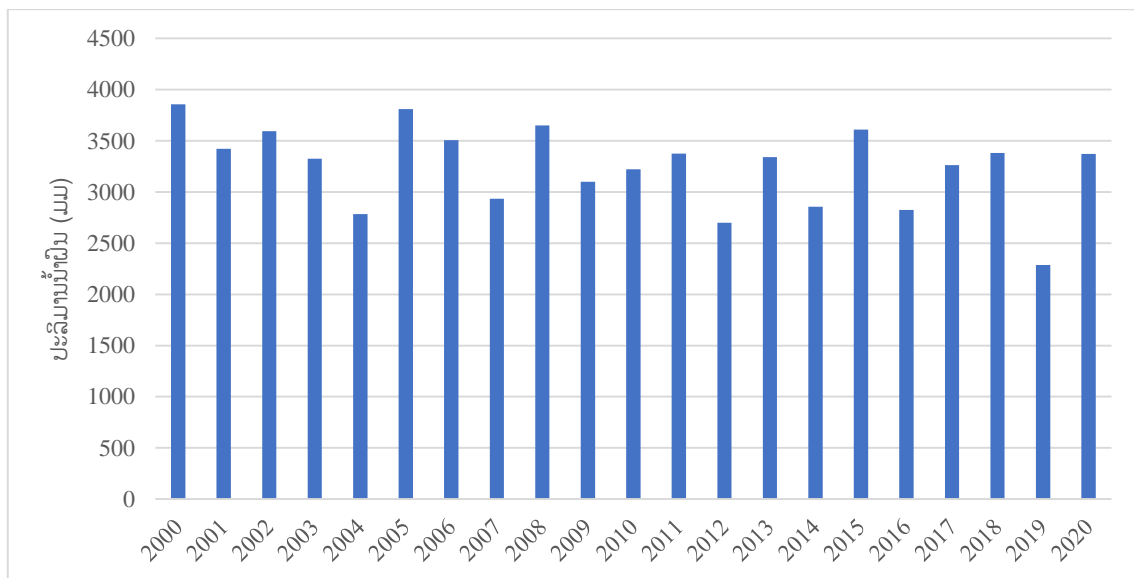
ເດືອນຕຸລາ ແລະ ລະດູແລ້ງ ເລີ່ມແຕ່ເດືອນພະຈິກ ຫາ ເດືອນເມສາ. ລະດູນ້ຳຖ້ວມ ກວມເອົາໄລຍະເວລາ 4 ເດືອນ ຄືແຕ່ ເດືອນກໍລະກົດ ຫາ ເດືອນຕຸລາ (ທະນາຄານໂລກ, 2021), ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ຊ່ວງປີ 1991-2020 ຢູ່ເຂດຕອນເທິງຂອງອ່າງຮັບນ້ຳຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງແມ່ນມີອຸນຫະພູມຕໍ່າສຸດຢູ່ 17,26°C ໃນເດືອນມັງກອນ ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 21°C ໃນເດືອນມີນາ. ອຸນຫະ ພູມສະເລ່ຍເລີ່ມມີຄວາມຄົງຕົວຢູ່ປະ ມານ 24°C ເລີ່ມແຕ່ ເດືອນ ພຶດສະພາ ຫາ ເດືອນກັນຍາ ແລະ ຄ່ອຍໆຫຼຸດລົງເຖິງ 17,57 °C ໃນເດືອນທັນວາ. ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ຂອງຊ່ວງເວລາດຽວກັນຢູ່ເຂດຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນ້ຳຢູ່ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ແມ່ນສູງກວ່າເລັກນ້ອຍ (ຮູບທີ 3).

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ທະນາຄານໂລກ, 2021)

ຮູບທີ 3: ອຸນຫະພູມ ແລະ ປະລິມານນ້ຳຝົນ ສະເລ່ຍລາຍເດືອນຢູ່ແຂວງ ຊຽງຂວາງ ແລະ ບໍລິຄຳໄຊ ຊ່ວງປີ 1991-2020

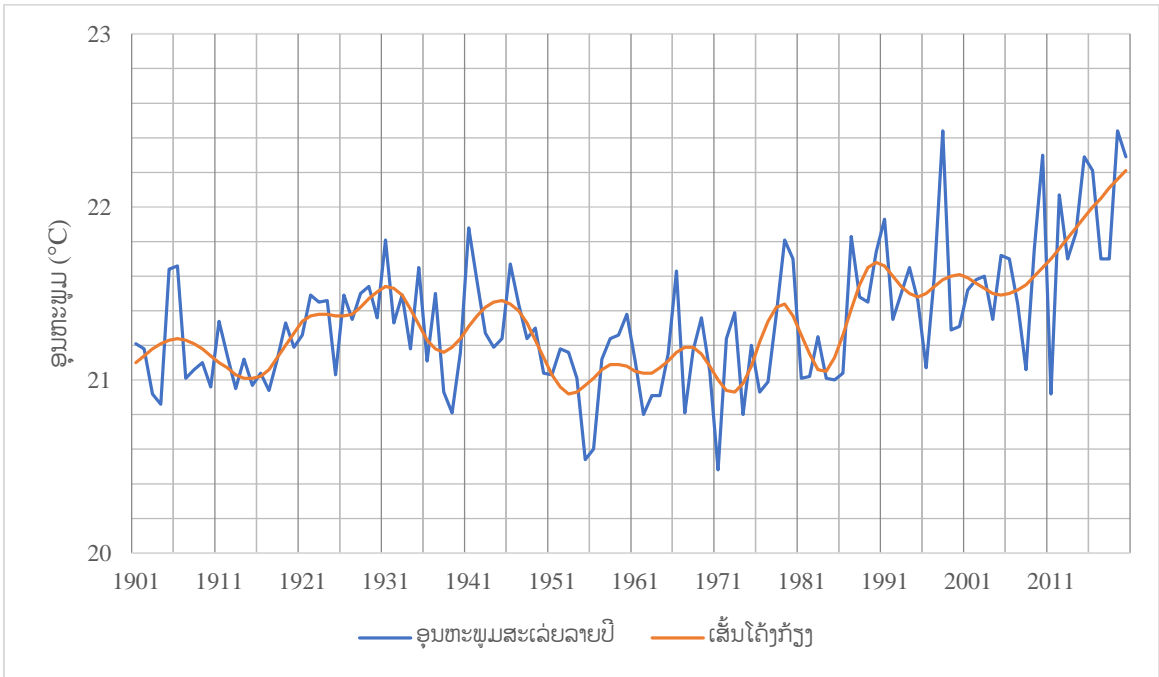
ປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍລາຍປີ 2000-2020 ຢູ່ສະຖານີປາກຊັນ ແມ່ນ 3.248 ມິລິແມັດ. ໃນຊ່ວງ 21 ປີ ທີ່ຜ່ານມາ ສັງເກດເຫັນວ່າ ປີ 2000 ແມ່ນປີທີ່ມີປະລິມານນ້ຳຝົນລາຍປີສູງສຸດ ຄື 3.856,9 ມິລິແມັດ ຊຶ່ງສູງກວ່າ ປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍລາຍປີເຖິງ 18.75%. ປີ 2019 ປະລິມານນ້ຳຝົນລາຍປີຕໍ່າສຸດ ຄືມີພຽງແຕ່ 2.286.5 ມິລິ ແມັດ ຊຶ່ງຕໍ່າກວ່າປະລິມານນ້ຳຝົນສະເລ່ຍລາຍປີ ເຖິງ 29.60%.

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, 2021)

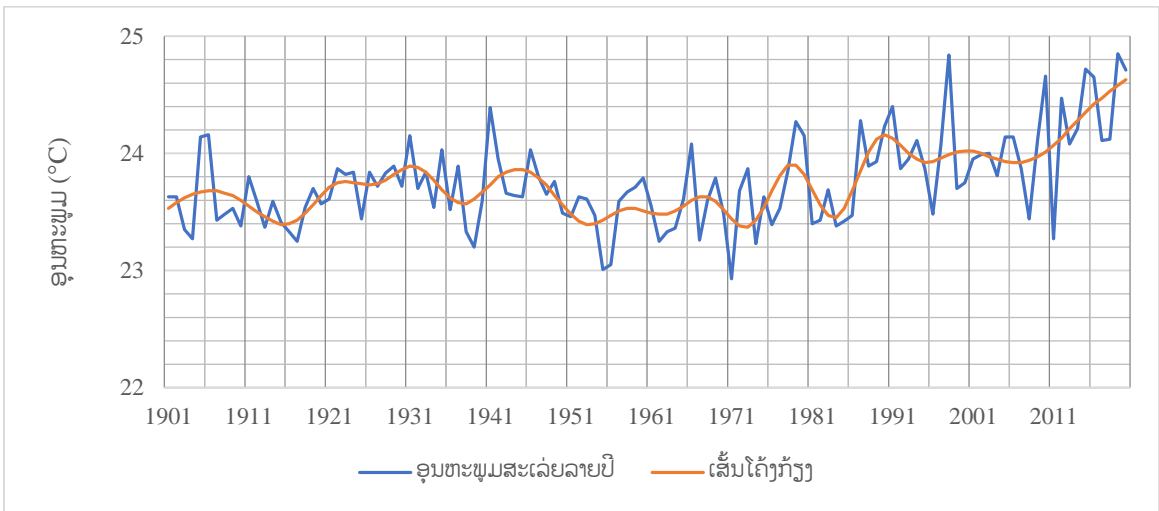
ຮູບທີ 4: ປະລິມານນ້ຳຝົນລາຍປີ 2000-2020, ສະຖານີປາກຊັນ

ທ່າອ່ຽງຂອງເສັ້ນສະແດງອຸນຫະພູມໃນໄລຍະຍາວແຕ່ປີ 1901-2020 ສໍາລັບແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ ໄດ້ສະແດງຢູ່ໃນ ຮູບທີ 5 ແລະ ຮູບທີ 6 ຕາມລຳດັບ. ເສັ້ນສະແດງຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງການເພີ່ມຂຶ້ນເລັກນ້ອຍຂອງອຸນຫະພູມຕັ້ງແຕ່ຊຸມປີ 1990 ແລະ ມີແນວໂນ້ມທີ່ເພີ່ມຂຶ້ນໃນຊຸມປີ 2010 ຖ້າປຽບທຽບກັບ ເສັ້ນໂຄ້ງກ້ຽງໂດຍສະເລ່ຍຈາກຊຸມປີ 1900 ຫາກາງຊຸມປີ 1980.

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ທະນາຄານໂລກ, 2021)

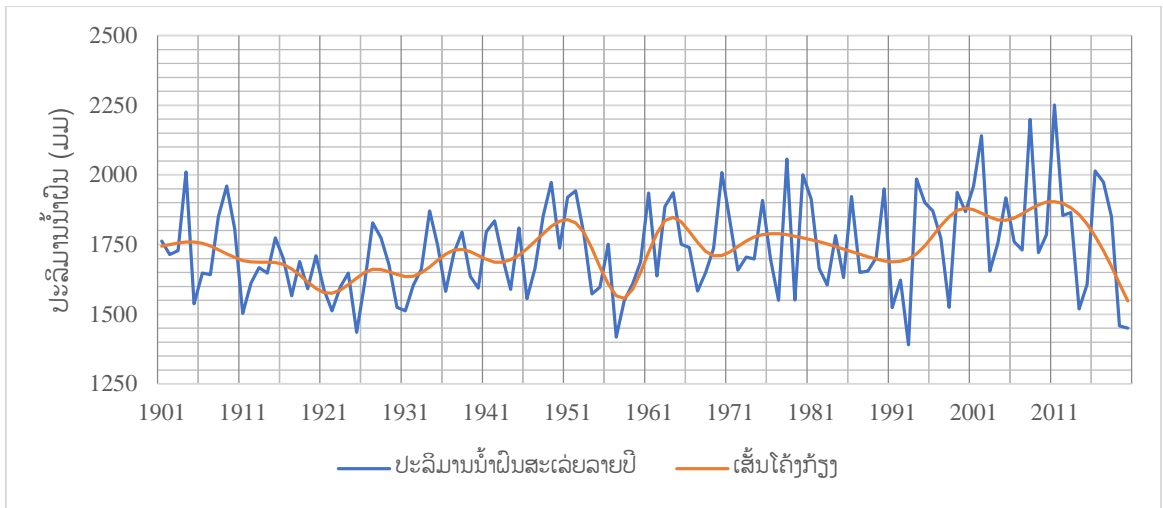
ຮູບທີ 5: ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍລາຍປີ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ຊ່ວງປີ 1901-2020

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ທະນາຄານໂລກ, 2021)

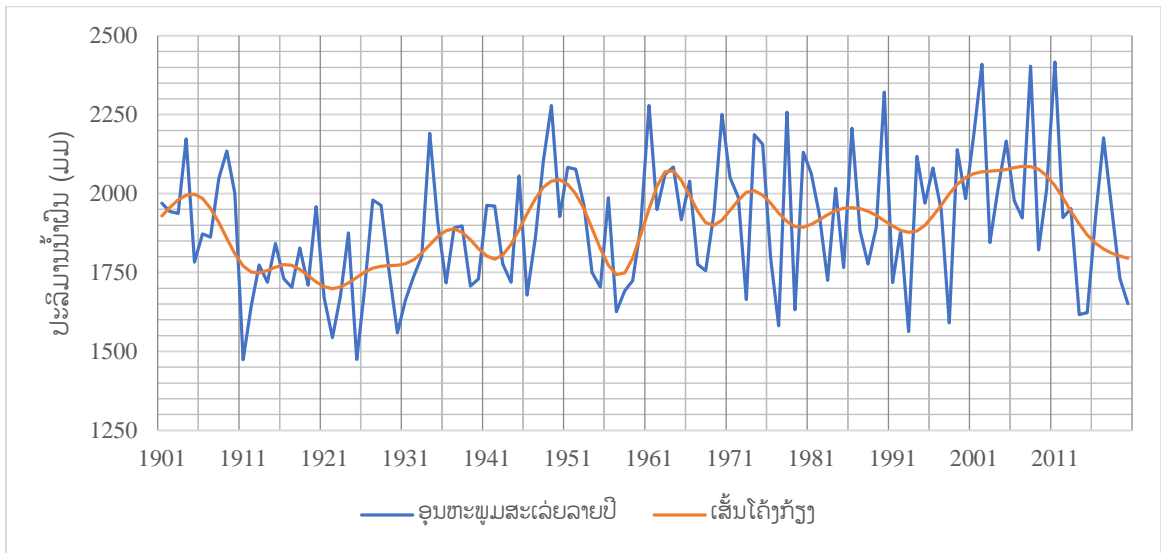
ຮູບທີ 6: ອຸນຫະພູມສະເລ່ຍລາຍປີ ຢູ່ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ ຊ່ວງປີ 1901-2020

ຮູບທີ 3 ສະແດງໃຫ້ເຫັນປະລິມານນໍ້າຝົນສະເລ່ຍລາຍເດືອນຂອງແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ ໃນໄລຍະປີ 1901-2020. ປະລິມານນໍ້າຝົນຢູ່ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ ຊຶ່ງຢູ່ບໍລິເວນຕອນລຸ່ມ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ຈະຫລາຍກວ່າປະລິມານນໍ້າຝົນຢູ່ແຂວງແຂວງຊຽງຂວາງ ຊຶ່ງຢູ່ຕອນເທິງຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ. ຮູບທີ 7 ແລະ ຮູບທີ 8 ສະແດງໃຫ້ເຫັນປະລິມານນໍ້າຝົນສະເລ່ຍລາຍປີ ຂອງແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ ໃນໄລຍະປີ 1901-2020 ຕາມລຳດັບ.

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ທະນາຄານໂລກ, 2021)

ຮູບທີ 7: ປະລິມານນໍ້າຝົນສະເລ່ຍລາຍປີ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ຊ່ວງປີ 1991-2020

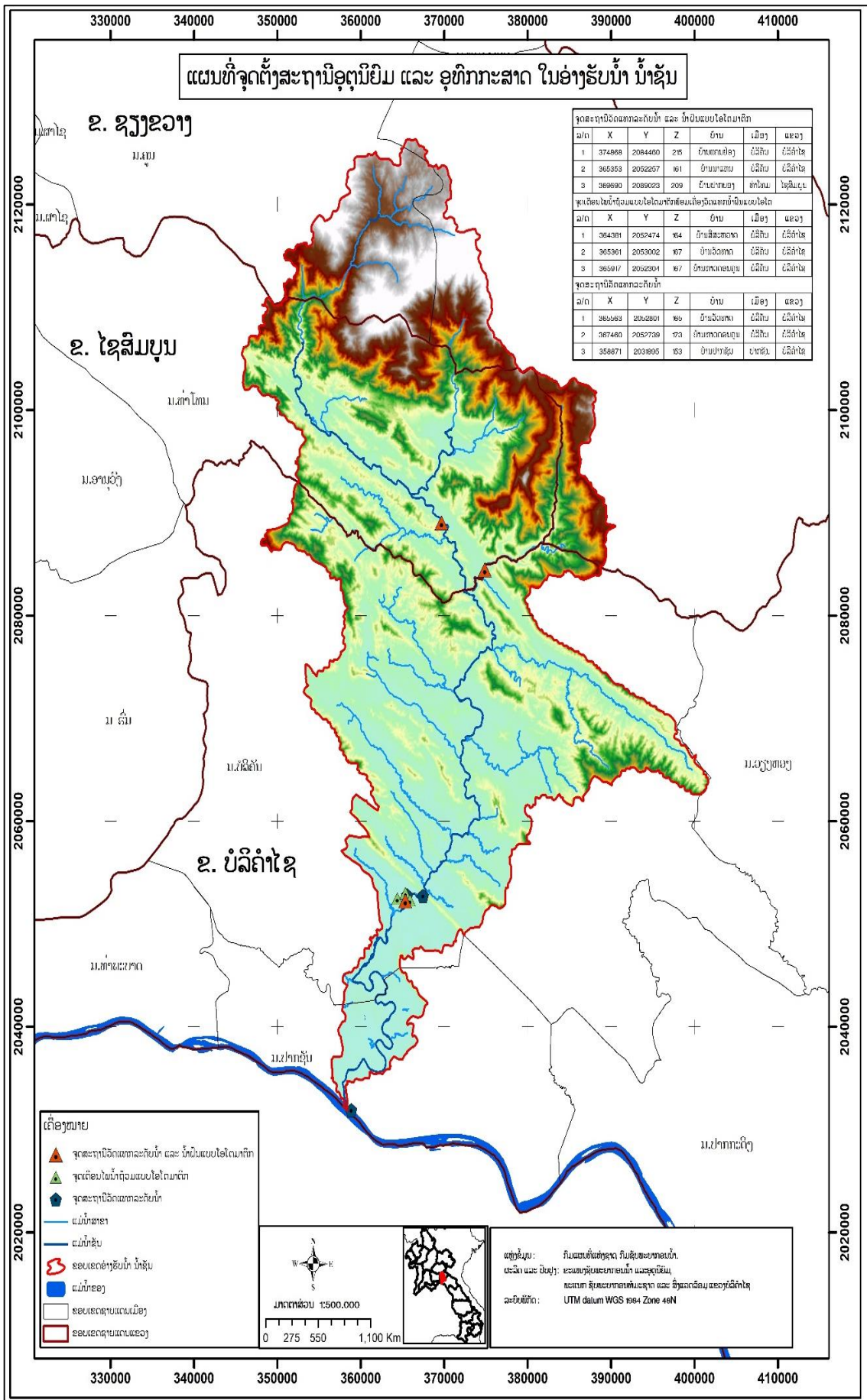

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ທະນາຄານໂລກ, 2021)

ຮູບທີ 8: ປະລິມານນໍ້າຝົນສະເລ່ຍລາຍປີ ຢູ່ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ (1901-2020)

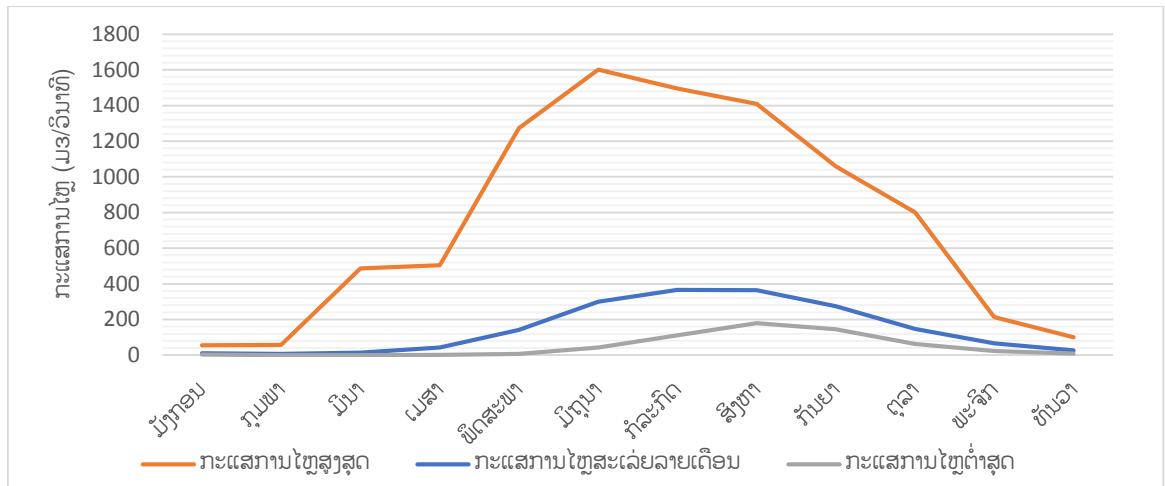
❖ ກະແສການໄຫຼ

ກະແສການໄຫຼປະຈໍາປີຂອງນໍ້າຊັນແມ່ນມີ ປະມານ 4.654 ລ້ານ ມ³. ສະຖານີອຸທິກກະສາດຫຼັກທີ່ວັດ ແທກລະດັບນໍ້າ ແລະ ກະແສການໄຫຼມາດິນທີ່ສຸດແມ່ນຕັ້ງຢູ່ບ້ານວັດທາດ, ເມືອງບໍລິຄັນ ຊຶ່ງຫ່າງຈາກປາກນໍ້າຊັນຂຶ້ນໄປຕາມສາຍນໍ້າຊັນປະມານ 44,6 ກມ ແລະ ຂໍ້ມູນຢູ່ສະຖານີນີ້ ໄດ້ເລີ່ມບັນທຶກມາແຕ່ປີ 1987. ເຊັ່ນດຽວກັບສາຂາອື່ນໆຂອງແມ່ນໍ້າຂອງ, ນໍ້າຊັນ ມີລະດັບນໍ້າ ແລະ ກະແສການໄຫຼທີ່ປ່ຽນແປງໄປຕາມລະດູການ; ກະແສການໄຫຼສູງສຸດປະຈໍາເດືອນໃນໄລຍະປີ 1985-2008 ແມ່ນ 1.601 ມ³/ວິນາທີ (ວັນທີ 9 ມິຖຸນາ 1986), 55,93 ມ³/ວິນາທີ (29 ມັງກອນ 2008) ແລະ 56,5 ມ³/ວິນາທີ (17 ກຸມພາ 1996); ກະແສການໄຫຼຕໍ່າສຸດປະຈໍາເດືອນ ໃນໄລຍະດຽວກັນແມ່ນ 0,37 ມ³/ວິນາທີ (28 ກຸມພາ 1999), 0,12 ມ³/ວິນາທີ (16 ມີນາ 1999) ແລະ 1,04 ມ³/ວິນາທີ (8 ເມສາ 1995). ເສັ້ນສະແດງ ກະແສການໄຫຼລາຍເດືອນ ສູງສຸດ, ສະເລ່ຍ ແລະ ຕໍ່າສຸດ ແລະ ກະແສການໄຫຼ ລະຫວ່າງປີ 1985-2008 ໄດ້ສະແດງໄວ້ໃນຮູບທີ 10. ຈຸດທີ່ຕັ້ງສະຖານີອຸຕູນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດ ສະແດງຢູ່ໃນຮູບທີ 9.

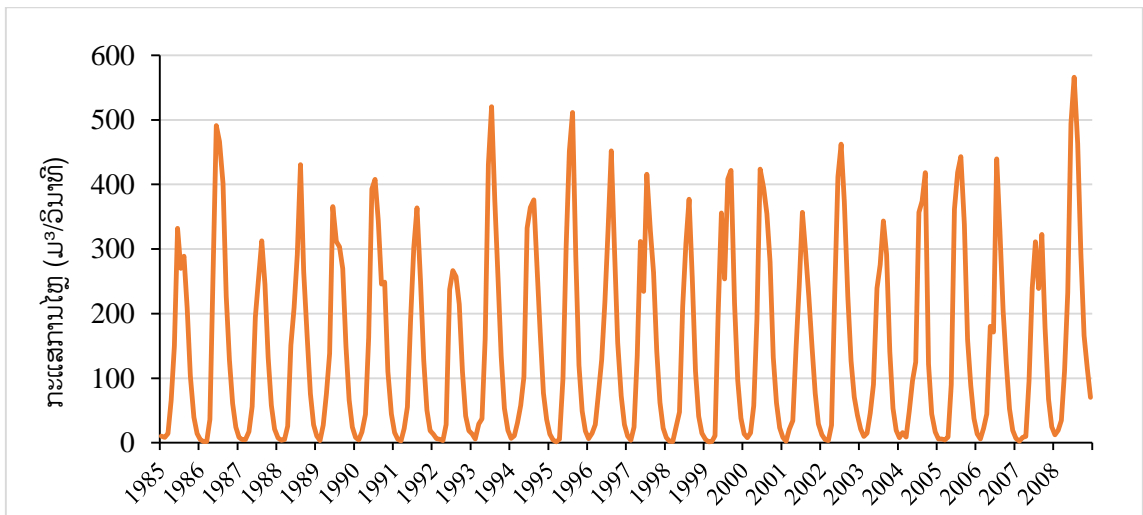
(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ ແລະ ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, 2022)

ຮູບທີ່ 9: ແຜນທີ່ຈຸດຕັ້ງສະຖານີອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ອຸທິກກະສາດໃນອ່າງຮັບນ້ຳ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 10: ກະແສການໄຫຼລາຍເດືອນ ສູງສຸດ, ສະເລ່ຍ ແລະ ຕໍ່າສຸດ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 11: ກະແສການໄຫຼລະຫວ່າງປີ 1985-2008

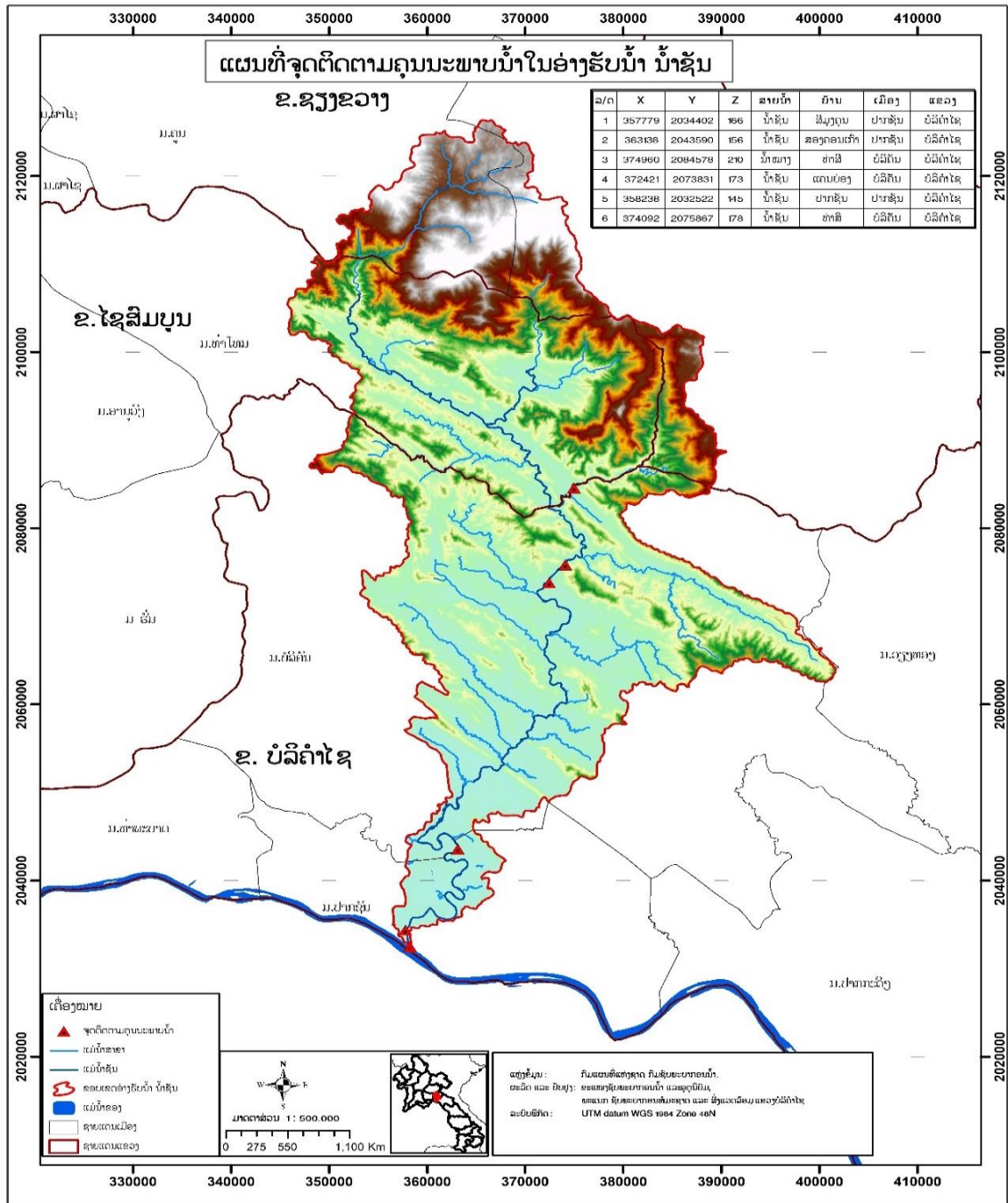
2.3.2. ຄຸນນະພາບນໍ້າ

ການກວດກາຄຸນນະພາບນໍ້າ ຢູ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແມ່ນໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເປັນປະຈຳ ຢູ່ 6 ຈຸດ (ຕາຕະລາງທີ 5 ແລະ ຮູບທີ 12). ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ຍັງບໍ່ມີອຸດສາຫະກຳ ແລະ ໂຮງງານຂະໜາດໃຫຍ່. ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ, ຄຸນນະພາບນໍ້າຂອງແມ່ນໍ້າຊັນ ຍັງຢູ່ລະດັບດີ ແລະ ຢູ່ໃນເກນມາດຕະຖານສິ່ງແວດລ້ອມແຫ່ງຊາດ.

ຕາຕະລາງທີ 5: ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນໍ້າ

ລຳດັບ	ແມ່ນໍ້າ	ບ້ານ	ເມືອງ	ແຂວງ
1	ນໍ້າຊັນ	ສີມິງຄຸນ	ປາກຊັນ	ບໍລິຄຳໄຊ
2	ນໍ້າຊັນ	ສອງຄອນ ເກົ້າ	ປາກຊັນ	ບໍລິຄຳໄຊ
3	ນໍ້າຊັນ	ທ່າສີ	ບໍລິຄັນ	ບໍລິຄຳໄຊ
4	ນໍ້າຊັນ	ແຄນຍ່ອງ	ບໍລິຄັນ	ບໍລິຄຳໄຊ
5	ນໍ້າຊັນ	ປາກຊັນ	ປາກຊັນ	ບໍລິຄຳໄຊ
6	ນໍ້າຊັນ	ທ່າສີ	ບໍລິຄັນ	ບໍລິຄຳໄຊ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ພະແນກຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, 2021)

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ ແລະ ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, 2022)

ຮູບທີ 12: ແຜນທີ່ຈຸດຕິດຕາມຄຸນນະພາບນ້ຳ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ

ໃນປີ 2020 ຄວາມເຂັ້ມຂຸ້ນຂອງອົກຊີເຈນໃນນ້ຳຊັນແມ່ນສູງກວ່າມາດຕະຖານເຊິ່ງເປັນປະໂຫຍດຫຼາຍຕໍ່ສິ່ງທີ່ມີຊີວິດ. ຄຸນນະພາບນ້ຳຂອງນ້ຳຊັນຍັງຢູ່ໃນສະພາບດີ, ຍົກເວັ້ນຄ່າສານແຂນລອຍທັງໝົດໃນນ້ຳ ແມ່ນສູງກວ່າມາດຕະຖານ (ຕາຕະລາງທີ 6).

ຕາຕະລາງທີ 6: ຕົວວັດແທກຄຸນນະພາບນ້ຳ ຢູ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ, ປີ 2020

ປີ	Temp	pH	EC	TDS	TSS	DO	COD	NO _{3,2} ⁻
2020	°C	-	uS/cm	mg/L	mg/L	mg/L	mg/L	mg/L
ຄ່າສູງສຸດ	32,20	7,66	80,50	81,00	150,50	8,25	22,60	0,22
ຄ່າຕໍ່າສຸດ	24,30	6,31	26,00	26,00	4,50	7,35	0,40	0,01

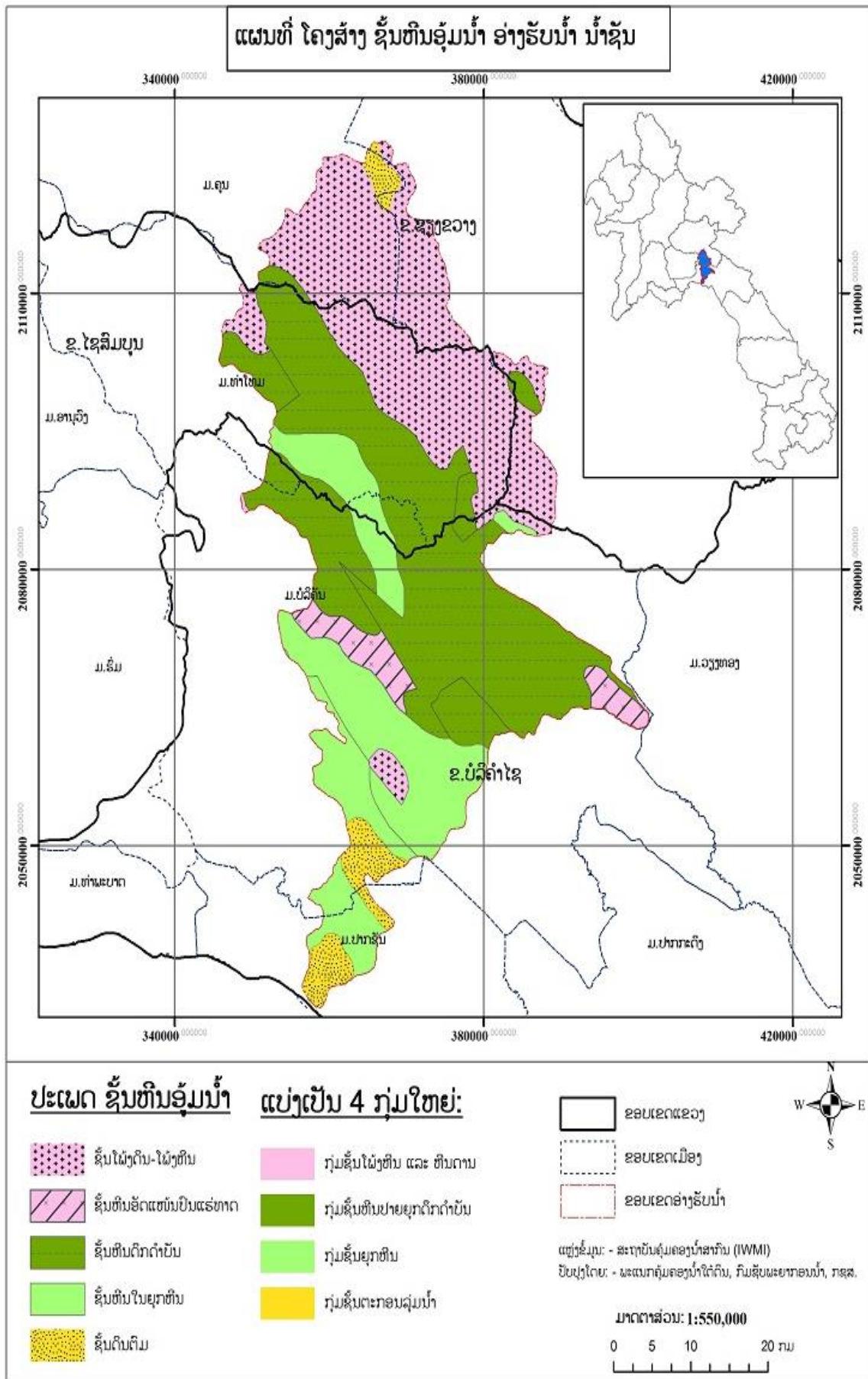
ຄ່າສະເລ່ຍ	26,70	6,98	56,57	56,75	42,91	7,90	14,13	0,15
ຄ່າບ່ຽງເບນ ມາດຕະຖານ	3,7157	0,5882	23,3296	23,4716	71,8074	0,4001	10,6117	0,0960
ປີ	NH4N	TN	PO4	Hardness	Fe	Zn	Cu	Pb
2020	mg/L	mg/L	mg/L	mg/L	mg/L	mg/L	mg/L	mg/L
ຄ່າສູງສຸດ	0,05	0,83	0,01	52,76	6,26	0,11	0,04	0,14
ຄ່າຕໍ່າສຸດ	0,01	0,36	0,01	11,56	0,30	0,01	0,01	0,01
ຄ່າສະເລ່ຍ	0,03	0,56	0,01	30,01	2,13	0,07	0,02	0,07
ຄ່າບ່ຽງເບນ ມາດຕະຖານ	0,0181	0,2438	0,0000	17,9772	2,7825	0,0435	0,0150	0,0591

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ບົດລາຍງານການປະເມີນຄຸນນະພາບນໍ້າ ປີ 2020, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ)

2.3.3. ນໍ້າໃຕ້ດິນ

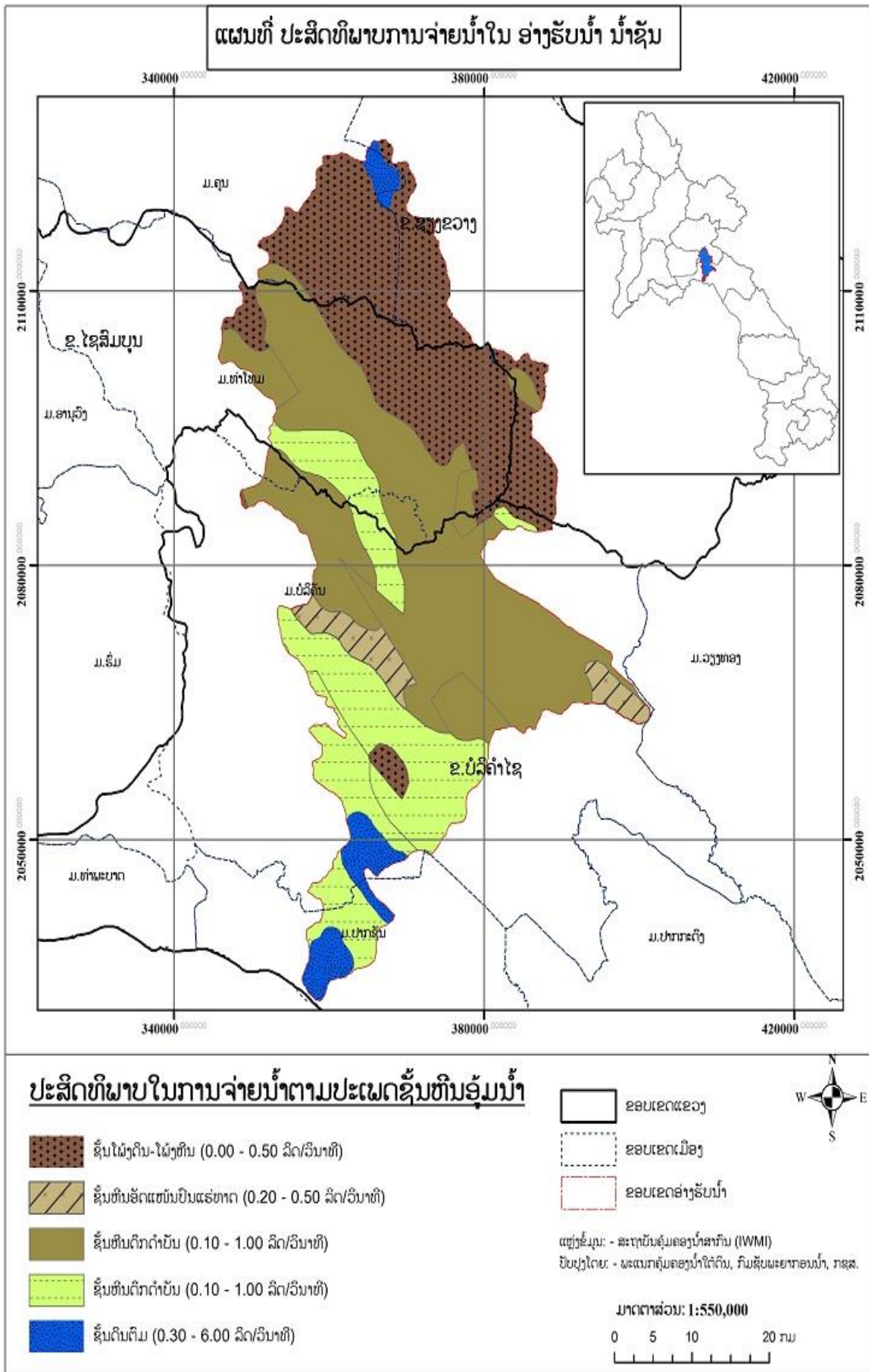
ນໍ້າໃຕ້ດິນເປັນແຫຼ່ງນໍ້າໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ແລະ ເປັນອົງປະກອບທີ່ສຳຄັນຂອງອຸທົກກະສາດ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ. ມາຮອດປະຈຸບັນ, ບໍ່ນໍ້າຕົ້ນ (ບໍ່ນໍ້າສ້າງ) ແລະ ບໍ່ນໍ້າເລິກ (ບໍ່ນໍ້າບາດານ) ແມ່ນແຫຼ່ງນໍ້າສະອາດຕົ້ນຕໍ ທີ່ຖືກນຳໃຊ້ຢູ່ເມືອງທ່າໂທມ, ບໍລິຄັນ ແລະ ປາກຊັນ. ໂຮງງານຜະລິດນໍ້າດື່ມກະຕຸກທັງໝົດ ທີ່ຢູ່ໃນເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ ແມ່ນນຳໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນເຂົ້າໃນການຜະລິດ. ອຸທົກທໍລະນີວິທະຍາຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ປະກອບດ້ວຍ 5 ປະເພດຂອງຊັ້ນຫີນອຸ້ມນໍ້າໃຕ້ດິນ ຄື: ຊັ້ນຫີນດານ, ຊັ້ນຫີນອັດແໜ້ນປົນແຮ່ທາດ, ຊັ້ນຕະ ກອນ-ປາເລໂອໂຊອິກ (ຫີນດຶກດຳບັນ), ຊັ້ນຕະກອນ-ເມໂຊໂຊອິກ (ຫີນໃນຍຸກຫີນ) ແລະ ຊັ້ນດິນຕີມແມ່ນໍ້າ. ນອກ ຈາກນັ້ນ ຍັງປະກອບດ້ວຍ 4 ກຸ່ມຂອງອຸທົກທໍລະນີວິທະຍາ ຄື ຫີນດານ ແລະ ຫີນປຸນ, ຊັ້ນຕະກອນປາລີໂອໂຊອິກ, ຊັ້ນຕະກອນເມໂຊໂຊອິກ ແລະ ຊັ້ນຕະກອນແມ່ນໍ້າ.

ຊັ້ນຫີນອຸ້ມນໍ້າໃຕ້ດິນ ຢູ່ເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ທີ່ຂຶ້ນກັບເມືອງຄູນ ແລະ ເມືອງໜອກ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນຊັ້ນຫີນດານ. ພື້ນທີ່ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າທີ່ຢູ່ເມືອງທ່າໂທມ ປະກອບມີຊັ້ນຫີນອຸ້ມນໍ້າໃຕ້ດິນທີ່ເປັນຊັ້ນຫີນດານ ຊຶ່ງພົບເຫັນຢູ່ທາງພາກເໜືອ ແລະ ພາກຕາເວັນອອກ. ຊັ້ນຫີນອຸ້ມນໍ້າໃຕ້ດິນ ປະເພດຕະກອນ-ປາລີໂອໂຊອິກຢຽດຍາວຈາກທິດຕາເວັນຕົກສ່ຽງເໜືອຫາຕາເວັນອອກສ່ຽງໃຕ້ຂອງເມືອງທ່າໂທມ ແລະ ເກືອບທັງໝົດຂອງພາກເໜືອຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າທີ່ຂຶ້ນກັບເມືອງບໍລິຄັນ. ຊັ້ນຫີນອຸ້ມນໍ້າໃຕ້ດິນປະເພດຕົກຕະກອນ-ເມໂຊໂຊອິກ ຕັ້ງຢູ່ທາງທິດຕາເວັນຕົກສ່ຽງໃຕ້ຂອງເມືອງທ່າໂທມ. ສ່ວນເລິກລຸ່ມສຸດຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າທີ່ຢູ່ ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ສ່ວນດ້ານເທິງຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າທີ່ຂຶ້ນກັບເມືອງປາກຊັນ. ຊັ້ນຫີນອຸ້ມນໍ້າໃຕ້ດິນປະເພດດິນຕີມ ມີຄວາມສາມາດໃນການໃຫ້ນໍ້າໃຕ້ດິນ ໃນລະຫວ່າງແຕ່ 0,3 ຫາ 6,0 ລິດ/ວິນາທີ ຊຶ່ງສາມາດພົບເຫັນຢູ່ເຂດຕອນລຸ່ມຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າທີ່ຂຶ້ນກັບເມືອງປາກຊັນ ແລະ ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ຢູ່ບໍລິເວນໃກ້ກັບແຫຼ່ງກຳເນີດຂອງແມ່ນໍ້າຊັນ ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າທີ່ຢູ່ເມືອງຄູນ ແລະ ເມືອງໜອກ. ແຜນທີ່ອຸທົກທໍລະນີວິທະຍາທີ່ສະແດງໃຫ້ເຫັນປະເພດຊັ້ນຫີນອຸ້ມນໍ້າໃຕ້ດິນ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການໃຫ້ນໍ້າ ຂອງຊັ້ນຫີນອຸ້ມນໍ້າໃຕ້ດິນແຕ່ລະປະເພດ (ຮູບທີ 13 ແລະ 14).

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງນ້ຳສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 13: ແຜນທີ່ໂຄງສ້າງຊັ້ນຫີນອຸ່ມນ້ຳ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ສະຖາບັນຄຸ້ມຄອງນ້ຳສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 14: ແຜນທີ່ປະສິດທິພາບການຈ່າຍນ້ຳ

2.3.4. ໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ

ນ້ຳຖ້ວມ ເປັນໄພພິບັດທີ່ມັກເກີດຫຼາຍທີ່ສຸດໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ເຊິ່ງເກີດຂຶ້ນໃນແຕ່ລະປີຢູ່ເຂດດິນ ຕ່ຳ ໂດຍສະເພາະຢູ່ເທດສະບານເມືອງທ່າໂທມ, ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເຂດພື້ນທີ່ຕ່ຳຕາມລຳນ້ຳຊັນ ຢູ່ເມືອງປາກຊັນ. ໃນ ຊຸມປີມໍ່ງ່າມານີ້, ນ້ຳຖ້ວມໄດ້ເກີດຖີ່ຂຶ້ນ ແລະ ຮ້າຍແຮງຂຶ້ນເລື້ອຍໆ ຊຶ່ງສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ຊີວິດຂອງປະຊາຊົນ, ຊັບສິນ, ການດຳລົງຊີວິດ, ການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເຊັ່ນ: ເຂົ້ານາປີ, ໜອງປາ, ລະບົບຊົນລະປະທານ, ຄົນ ບາດເຈັບ ຫຼື ເສຍຊີວິດ ແລະ ອື່ນໆ. ເມືອງຄູນ ເປັນເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ການເກີດໄພພິບັດຫຼາຍທີ່ສຸດຂອງແຂວງ ຊຽງຂວາງ ຊຶ່ງໃນລະຫວ່າງປີ 2014-2016 ເກີດມີໄພພິບັດ 3 ຄັ້ງ. ໄພນ້ຳຖ້ວມ ຢູ່ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ ໃນໄລຍະປີ 2011 ຫາ 2015 ມີຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນ ຈຳນວນ 63.224 ຄົນ ຈາກ 7.134 ຄອບຄົວ ແລະ 83 ບ້ານ ແລະ ເຮັດໃຫ້ເນື້ອທີ່ການຜະລິດຖືກເສຍຫາຍ ຈຳນວນ 2.395 ຣຕ (ຕາຕະລາງທີ 7).

ຕາຕະລາງທີ 7: ຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມຢູ່ ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ ແຕ່ປີ 2011 ຫາ 2015

ປີ	ເມືອງ	ຈຳນວນບ້ານ ຖືກນ້ຳຖ້ວມ (ບ້ານ)	ຈຳນວນ ຄອບຄົວທີ່ໄດ້ ຮັບຜົນ ກະທົບ (ຄອບຄົວ)	ຈຳນວນ ປະຊາກອນທີ່ ໄດ້ຮັບຜົນ ກະທົບ (ຄົນ)	ເນື້ອທີ່ການ ຜະລິດ ຖືກເສຍ ຫາຍ (ຮຕ)	ເຂົ້ານາ ປີ (ຮຕ)	ເສັ້ນທາງ ຖືກເສຍ ຫາຍ (ກມ)
2011	ບໍລິຄັນ	31	2.500	17.162	1.014	-	68
	ປາກຊັນ	4	444	22.510	103	-	19
2013-2015	ບໍລິຄັນ	36	3.019	17.417	1.050	-	-
2013 & 2015	ປາກຊັນ	12	1.171	6.135	228	1.137	-

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ພະແນກແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, 2017)

ໃນປີ 2017 ໄດ້ມີການຕິດຕັ້ງລະບົບເຕືອນໄພນ້ຳຖ້ວມ ຢູ່ເມືອງບໍລິຄັນ ເພື່ອຕິດຕາມສະພາບນ້ຳຖ້ວມຂອງນ້ຳ ຊັນ, ລະບົບດັ່ງກ່າວປະກອບມີ 1) ສະຖານີວັດແທກລະດັບນ້ຳ ແລະ ນ້ຳຝົນແບບໂອໂຕມາຕິກ ຈຳນວນ 3 ແຫ່ງ ທີ່ ຕິດຕັ້ງຕາມລຳນ້ຳຊັນ ທີ່ບ້ານປາກຍອງ, ເມືອງທ່າໂທມ ແລະ ບ້ານແຄນຢ່ອງ ແລະ ບ້ານນາແຫນ, ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ 2) ສະຖານີເຕືອນໄພ 3 ແຫ່ງຢູ່ເມືອງບໍລິຄັນ.

ໄພແຫ້ງແລ້ງ ຍັງເປັນໄພພິບັດທີ່ເກີດຂຶ້ນເປັນປະຈຳ ຢູ່ບັນດາແຂວງທີ່ຕັ້ງຢູ່ໃນຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ. ໃນໄລຍະປີ 1996-2012 ໄດ້ເກີດໄພແຫ້ງແລ້ງທາງດ້ານພູມອາກາດ ຈຳນວນ 10 ຄັ້ງ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ມີ ປະຊາຊົນ 19.639 ຄົນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ, ພືດຜົນເສຍຫາຍ 11.324 ເຮັກຕາ ແລະ ມູນຄ່າເສຍຫາຍ ປະມານ 10,54 ຕື້ກວ່າກີບ. ສ່ວນຢູ່ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ມີປະຊາຊົນ 881 ຄົນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບ ແລະ ພືດຜົນເສຍຫາຍ 620 ເຮັກຕາ ຈາກໄພແຫ້ງແລ້ງທາງດ້ານພູມອາກາດ ຈຳນວນ 2 ຄັ້ງ. ຂໍ້ມູນຄວາມສ່ຽງແຫ່ງຊາດໄດ້ກຳນົດໃຫ້ທົ່ວແຂວງ ຊຽງຂວາງ ແລະ ແຂວງໄຊສົມບູນ ແລະ ເຂດພາກເໜືອຂອງແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ເປັນເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງຕໍ່ໄພ ແຫ້ງແລ້ງໃນລະດັບປານກາງ ຫາ ຮ້າຍແຮງ ໃນໄລຍະເດືອນມິຖຸນາ ຫາ ເດືອນກັນຍາ.

2.3.5. ທໍລະນີສາດ

ລັກສະນະທາງທໍລະນີສາດໃນເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ສາມາດອະທິບາຍມາຈາກ ການປ່ຽນແປງທາງດ້ານທໍລະນີ ຈາກຍຸກຫີນດຶກດໍາບັນທິສອງ ມາສູ່ຍຸກຫີນດຶກດໍາບັນທິສາມ ຈະປະກອບດ້ວຍ ຫີນຕົມ, ຫີນພູເຂົາໄຟ, ຫີນອັດແໜ້ນປົນແຮ່ທາດ, ຫີນຊາຍ, ຫີນຊີລິໂກໄລ, ບາງສ່ວນຈະຢູ່ໃຕ້ຊ້ອງຫີນປູນ ທີ່ພື້ນສູງຂຶ້ນຈາກໜ້າດິນ, ຈາກລະບົບຍຸກຫີນດຶກດໍາບັນດ້ານເທິງ ສູ່ລະບົບເພີມຽນ ຈະລວມມີການພື້ນຂຶ້ນສູ່ໜ້າດິນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຊຶ່ງແຍກອອກເປັນຫຼາຍພາກສ່ວນດັ່ງນີ້:

- 1) ລະບົບດີໂວນຽນຕອນກາງລຸ່ມ ສ່ວນໃຫຍ່ເປັນຫີນມາຣ, ຫີນຕົມ ແລະ ຫີນຊາຍ ຈາກຕະກອນຂອງພູເຂົາໄຟລະເບີດຢູ່ໃຕ້ທະເລ. ທັງໝົດມີການປ່ຽນສະພາບເລັກນ້ອຍ, ໃນບໍລິເວນພື້ນທີ່ໃກ້ຄຽງຈະເປັນຫີນທີ່ອາດຢູ່ໃນຊ່ວງທ້າຍຂອງຍຸກ, ແຕ່ໄດ້ຖືກກໍານົດເປັນຫີນໃນຍຸກດຽວກັນ,
- 2) ຈາກລະບົບດີໂວນຽນດ້ານເທິງ ສູ່ລະບົບຄານີເຟີລັສຕອນລຸ່ມ ສ່ວນໃຫຍ່ເປັນຊັ້ນມາຣ ທີ່ມີຄວາມໜາປານກາງ ຫາ ໜາຫຼາຍ, ຊັ້ນຫີນໜາ ຫາຊັ້ນຫີນໜາທີ່ສຸດຂອງຊັ້ນ ໃຫ້ນໍ້າຈະປູດ້ວຍຫີນປູນເລັກນ້ອຍ
- 3) ຈາກລະບົບຄານີເຟີລັສຕອນຕອນເທິງ ສູ່ ລະບົບເພີມຽນ ເປັນລໍາດັບຂອງຊັ້ນຫີນເນຣີຕິກ ທີ່ຢູ່ຊັ້ນລຸ່ມ ຂອງຕົມພູເຂົາໄຟລະເບີດ.

ໃນຍຸກຂອງມີໂຊໂຊອິກ (ຍຸກຫີນ) ປະກອບດ້ວຍລະບົບທຣີອາສສິດ (ຢູ່ສ່ວນລຸ່ມສຸດ ສ່ວນຫຼາຍຈະເປັນຊັ້ນຫີນຊາຍ, ຫີນຕະກອນ ແລະ ຫີນດິນດານ, ຢູ່ສ່ວນກາງຈະເປັນຫີນເນຣີຕິກຕິດແປະກັບຫີນປູນ, ແລະ ຢູ່ສ່ວນເທິງປະກອບດ້ວຍຈໍາພວກຫີນຕະກອນ ແລະ ມີບາງສ່ວນຈະປະປົນດ້ວຍຖ່ານຫີນ ແລະ ບັນດາກຸ່ມຫີນທີ່ປະປົນກັນ) ແລະ ລະລິບຄຣິເທເຊັຍ (ຈະປະກອບມີສີແດງ ແລະ ສີຂາວອົມເທົາ ທີ່ມີລວງນອນຢູ່ໃກ້ກັບຫີນຊາຍປະສົມຫີນປູນ ແລະ ຫີນຕົມ, ມີຊັ້ນຫີນພູເຂົາໄຟລາກຸນແຊກຊ້ອນຢູ່ນໍ້າຫີນຕົມ, ຫີນເກືອຍິບຊໍາ ແລະ ຊັ້ນເກືອໂປຕາສຊຽມ) ແລະ ໃນຍຸກຊີໂນໂຊອິກ ຈະປະກອບດ້ວຍລະບົບນີໂອຈິນ, ຍຸກຫີນໄຟໂຕຊິນ (ຍຸກໄດໂນເສົາ) ແລະ ຍຸກໂຫໂລຊິນ (ຍຸກຫີນປະຈຸບັນ).

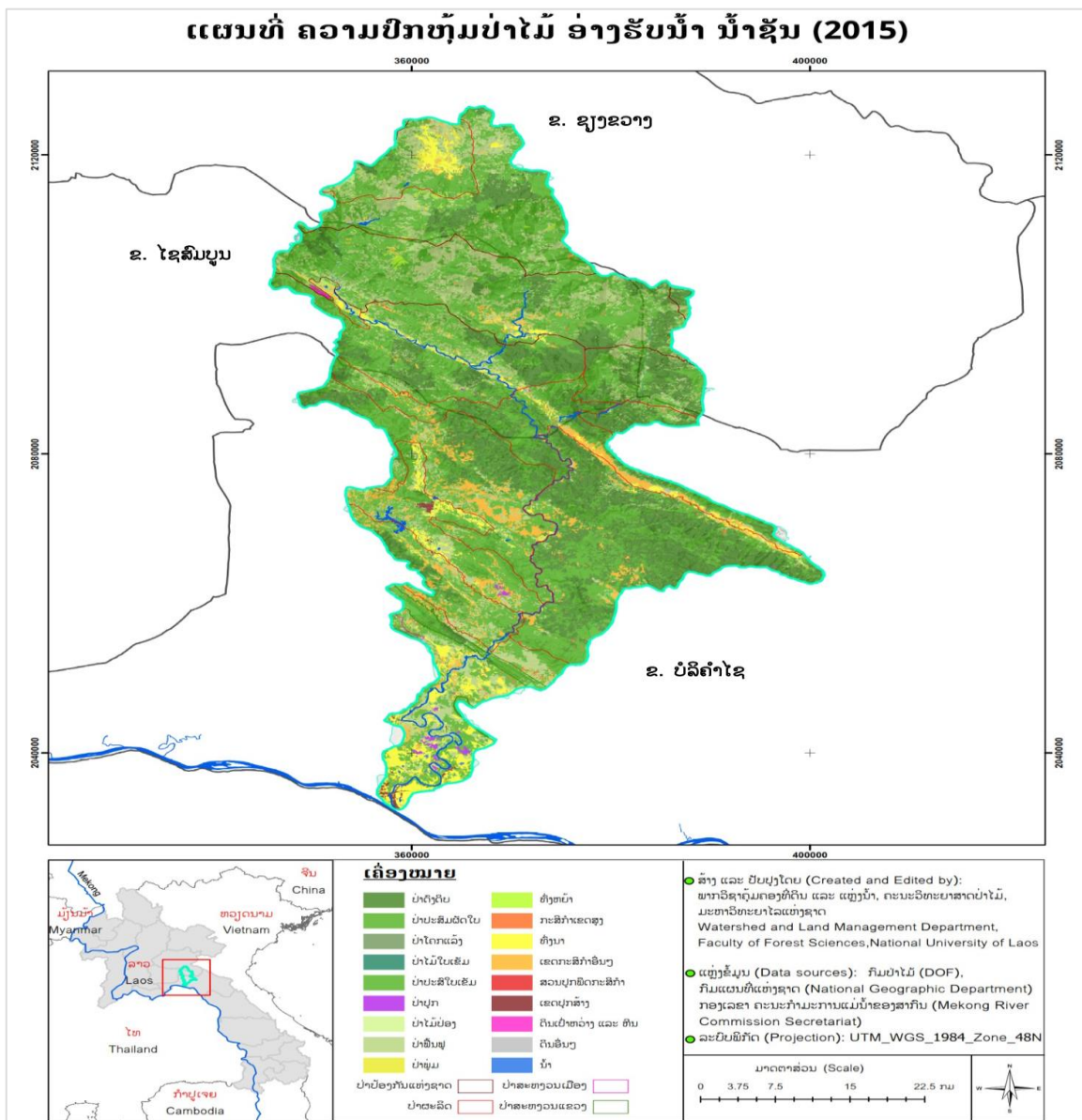
2.3.6. ປ່າໄມ້

ໃນປີ 2015 ເນື້ອທີ່ປ່າໄມ້ກວມເອົາປະມານ 72% ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ 22,73%, 49,53% ແລະ 0,18% ເປັນປ່າດົງດິບ, ປ່າປະສົມປ່ຽນໃບ ແລະ ປ່າປູກ ຕາມລໍາດັບ. ນອກຈາກນັ້ນ ປະມານ 17% ຂອງເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ເປັນພື້ນທີ່ທີ່ມີທ່າແຮງຈະກາຍເປັນປ່າໄມ້ໄດ້ ລວມມີ ປ່າໄມ້ໄຜ່ ແລະ ພື້ນທີ່ປ່າພື້ນຟູ. ແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແບບຮອບດ້ານ ຂອງແຂວງຊຽງຂວາງ ໄດ້ກໍານົດເຂດຄຸ້ມຄອງກຸ່ມບ້ານງານ ເປັນເຂດປົກປັກຮັກສາແຫຼ່ງນໍ້າຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ (ຮູບທີ 13). ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ມີເນື້ອທີ່ ປ່າສະຫງວນເມືອງ ແລະ ປ່າສະຫງວນແຂວງ ຈໍານວນ 373 ຮຕ ແລະ 2.513 ຮຕ ຕາມລໍາດັບ. ເມືອງທ່າໂທມ ມີເນື້ອທີ່ປ່າປ້ອງກັນ ຈໍານວນ 32.887 ຮຕ ຊຶ່ງກວມເອົາ 91% ຂອງ ປ່າປ້ອງກັນທັງໝົດໃນອ່າງ. ເນື້ອທີ່ປ່າຜະລິດໃນອ່າງມີ ຈໍານວນ 126.491 ຮຕ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ 71.297 ຮຕ ນອນຢູ່ເມືອງບໍລິຄັນ (ຕາຕະລາງທີ 8 ແລະ ຮູບທີ 15).

ຕາຕະລາງທີ 8: ປະເພດປ່າໄມ້ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

ແຂວງ	ເມືອງ	ປ່າສະຫງວນ ເມືອງ (ຮຕ)	ປ່າສະຫງວນ ແຂວງ (ຮຕ)	ປ່າປ້ອງກັນ ແຫ່ງຊາດ (ຮຕ)	ປ່າຜະລິດ ແຫ່ງຊາດ (ຮຕ)	ນອກ 3 ປະເພດປ່າ (ຮຕ)
ຊຽງຂວາງ	ຄູນ	0	0	164	11.703	10.267
	ໜອງກ	0	0	3.116	15.390	8
ໄຊສົມບູນ	ທ່າໂທມ	0	0	32.887	28.100	5.758
ບໍລິຄໍາໄຊ	ບໍລິຄັນ	373	2.387	0	71.297	35.061
	ປາກຊັນ	0	126	0	0	7.867
ທັງໝົດ		373	2.513	36.167	126.491	58.961

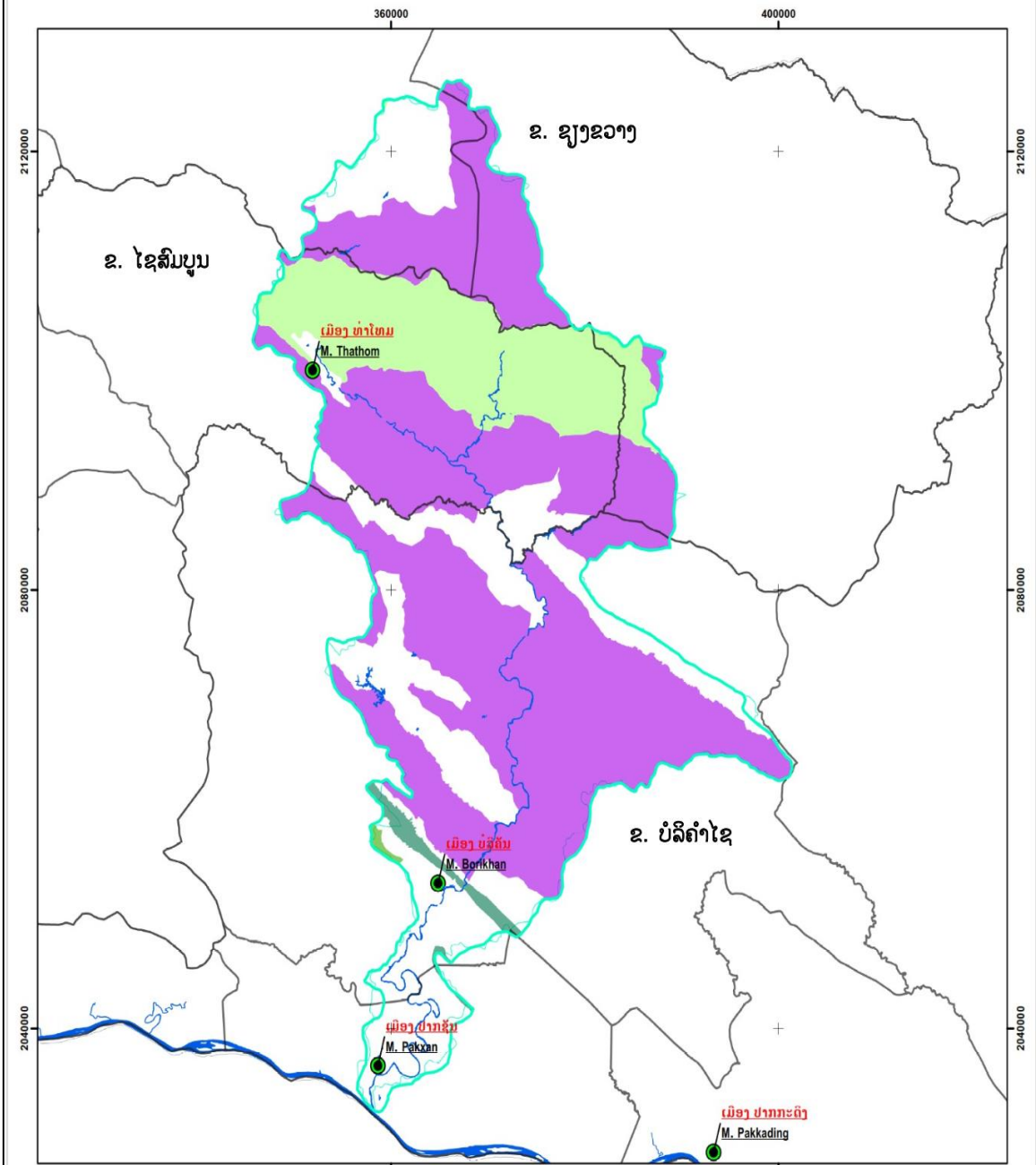
(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມປ່າໄມ້, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, 2019)

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ກຊສ ແລະ ຄະນະກຳມະການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 15: ແຜນທີ່ຄວາມປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ ແລະ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

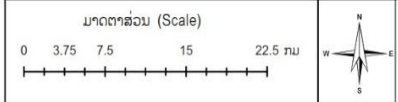
ແຜນທີ່ ສາມປະເພດປ່າ ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ

ເຄື່ອງໝາຍ

- ສຳນັກປົກຄອງເມືອງ
- ຂອບເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ
- ຂອບເຂດແຂວງ
- ຂອບເຂດເມືອງ
- ບ່າສະຫງວນເມືອງ
- ບ່າສະຫງວນແຂວງ
- ບ່າປ້ອງກັນແຫ່ງຊາດ
- ບ່າຜະລິດ

- ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງໂດຍ (Created and Edited by): ພາກວິຊາຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ, ຄະນະວິທະຍາສາດປ່າໄມ້, ມະຫາວິທະຍາໄລແຫ່ງຊາດ Watershed and Land Management Department, Faculty of Forest Sciences, National University of Laos
- ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ (Data sources): ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ (National Geographic Department) ກອງເຂົາ ຄະນະກຳມະການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ (Mekong River Commission Secretariat) ກົມປ່າໄມ້ (Department of Forestry)
- ລະບົບພິກັດ (Projection): UTM_WGS_1984_Zone_48N

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ, ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ່ 16: ແຜນທີ່ສາມປະເພດປ່າໄມ້ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ

2.3.7. ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ປະມານ 10% ຫຼື 21,583 ຮຕ ຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ແມ່ນນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການກະສິກໍາ ຊຶ່ງໃນນັ້ນ 4,12% ແລະ 4,75% ແມ່ນນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນການປູກເຂົ້າ ແລະ ການກະສິກໍາອື່ນໆ. ສໍາລັບທີ່ດິນເພື່ອເປັນທີ່ຢູ່ອາໄສ ແລະ ຕົວເມືອງກວມເອົາພຽງແຕ່ 0,26% ຫຼືປະມານ 573 ຮຕ ຂອງພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ, ເນື້ອທີ່ ທີ່ເປັນນໍ້າ ຢູ່ໃນຂອບເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ ແມ່ນມີປະມານ 0,62% ຫຼື 1,384 ຮຕ (ຕາຕະລາງທີ 9 ແລະ ຮູບທີ 15).

ຕາຕະລາງທີ 9: ປະເພດການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ

ລະບົບການ ຈັດປະເພດ	ປະເພດການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ							
	ລະດັບທີ 1	ລະດັບທີ 2	2005		2010		2015	
			ຮຕ	%	ຮຕ	%	ຮຕ	%
ພື້ນທີ່ປ່າໄມ້ ປະຈຸບັນ	ປ່າດົງດິບ	51.434,30	22,91	51.104,29	22,76	51.024,39	22,73	
	ປ່າປະສົມປ່ຽນໃບ	117.160,10	52,19	113.674,8	50,63	111.207,10	49,53	
	ປ່າໄມ້ປູກ	21,395	0,01	328,44	0,15	412,95	0,18	
ລວມຍ່ອຍ	ປ່າໄມ້ປະຈຸບັນ	168.615,77	75,11	165.107,49	73,54	162.644,46	72,45	
ພື້ນທີ່ອາດຈະ ສາມາດເປັນ ປ່າໄມ້	ປ່າໄມ້ປ່ອງ	135,68	0,06	135,68	0,06	134,80	0,06	
	ປ່າພື້ນຟູ	42.697,46	19,02	36.694,15	16,34	37.497,57	16,70	
	ທົ່ງຫຍ້າ	1.147,37	0,51	1.122,48	0,50	1.023,90	0,46	
ພື້ນທີ່ປູກພືດ	ເຂດປູກພືດເນີນສູງ	215,31	0,10	1,350,01	0,60	649,14	0,29	
	ທົ່ງນາ	8.650,79	3,85	9.256,16	4,12	9.254,35	4,12	
	ເຂດກະສິກໍາອື່ນໆ	728,84	0,32	8.413,15	3,75	10.655,17	4,75	
	ເຂດປູກພືດ ກະສິກໍາ	1,97	0,00	46,29	0,02	31,18	0,01	
ທີ່ຢູ່ອາໄສ	ເຂດປູກສ້າງ	540,63	0,24	542,41	0,24	573,32	0,26	
	ດິນປອກໂຫລ້ນ ແລະ ຫີນ	107,45	0,05	107,45	0,05	107,45	0,05	
	ດິນອື່ນໆ	275,40	0,12	341,29	0,15	549,36	0,24	
ນໍ້າ	ນໍ້າ	1.388,06	0,62	1.388,06	0,62	1.384,06	0,62	
ລວມທັງໝົດ		224.504	100	224.504	100	224.504	100	

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມປ່າໄມ້, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້, 2019)

2.3.8. ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ບົດລາຍງານການປະເມີນຄວາມບອບບາງຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແຫ່ງຊາດ ທີ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຮ່ວມມືກັບ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອທີ່ຢູ່ອາໄສ (UN HABITAT) ໃນປີ 2019 ເປີດເຜີຍວ່າ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ໄຊສົມບູນ ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ ແມ່ນມີຄວາມບອບບາງຕໍ່ກັບໄພອັນຕະລາຍຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ. ແຂວງຊຽງຂວາງ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບໃນລະດັບປານກາງ ຈາກການໄພອັນຕະລາຍທີ່ເກີດຈາກປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ ເຊັ່ນ: ໄພແຫ້ງແລ້ງທີ່ ສິ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ປະຊາຊົນເກືອບ 1/5 ໃນພາກກາງຂອງແຂວງ ໂດຍສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຢູ່ເມືອງຄູນ ແລະ ບາງບ້ານທາງພາກເໜືອຂອງເມືອງຄູນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກຫຼາຍໄພອັນຕະລາຍ ຄື: ໄພນໍ້າຖ້ວມ, ພາຍຸ ແລະ ດິນເຈື່ອນ. ພ້ອມດຽວ

ກັນນັ້ນ ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ ກໍ່ປະເຊີນກັບໄພອັນຕະລາຍທີ່ຕິດພັນກັບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ ເຊັ່ນ: ໄພນໍ້າຖ້ວມ, ດິນເຈື່ອນ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ. ເກືອບ 25% ຂອງປະຊາກອນທັງໝົດແມ່ນປະເຊີນກັບໄພແຫ້ງແລ້ງ. ບັນດາບ້ານທີ່ຕັ້ງຢູ່ທາງພາກເໜືອຂອງເມືອງບໍລິຄັນ ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຫຼາຍກວ່າເຂດອື່ນໆ.

2.4. ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ

2.4.1. ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ

ໃນເຂດດິນນໍ້າຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ທີ່ຫ່າງຈາກເທດສະບານເມືອງຄູນ ແຂວງຊຽງຂວາງ ໄປທາງທິດ ຕາເວັນອອກປະມານ 55 ກມ ມີ 10 ບ້ານຈາກ ກຸ່ມບ້ານງານ ທີ່ນໍາໃຊ້ນໍ້າລິນ ເພື່ອການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ. ການສະໜອງນໍ້າ ໃນເຂດຊົນນະບົດ ໄດ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າຈາກແຫຼ່ງນໍ້າລິນ ເພື່ອສະໜອງນໍ້າໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນຢູ່ຫຼາຍບ້ານ ຄື: ນາດີ, ນາເມືອງ, ພູວຽງ, ຢ້ຽມ, ຫິນໂງ່ນ, ແລະ ຖ້ຳຫົວເຫຼົ້າ. ໃນປີ 2019, 84,5% ຂອງພົນລະເມືອງ ແຂວງຊຽງຂວາງ ມີນໍ້າສະອາດໃຊ້. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງແຂວງຊຽງຂວາງ ແຕ່ປີ 2021-2025 ວາງເປົ້າໝາຍ ໃຫ້ບັນລຸ 95% ຂອງຈໍານວນປະຊາກອນໃນແຂວງ ທີ່ມີນໍ້າສະອາດໃຊ້ ພາຍໃນປີ 2025.

ປັດຈຸບັນ ເທດສະບານເມືອງທ່າໂທມ, ແຂວງໄຊສົມບູນ ຍັງບໍ່ທັນມີລະບົບສະໜອງນໍ້າປະປາໃນຕົວເມືອງ ແລະ ກໍາລັງນໍາໃຊ້ລະບົບນໍ້າລິນ. ເມືອງທ່າໂທມ ບັນລຸອັດຕາສ່ວນປະຊາກອນທີ່ເຂົ້າເຖິງນໍ້າສະອາດໄດ້ 91% ແລະ 93% ໃນປີ 2017 ແລະ 2018. ອັດຕາສ່ວນ 93% ຍັງຄົງຢູ່ໃນປີ 2019. ຮອດປີ 2025, ເມືອງທ່າໂທມ ຈະສູ້ຊິນໃຫ້ສາມາດບັນລຸໄດ້ຫຼາຍກວ່າ 93%. ພ້ອມກັນນັ້ນ ຄາດວ່າໂຄງການນໍ້າປະປາຕົວເມືອງຈະສໍາເລັດ ແລະ ຈະມີລັດວິສາຫະກິດນໍ້າປະປາ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງການສະໜອງນໍ້າຢູ່ເທດສະບານ ເມືອງທ່າໂທມ ພາຍໃນປີ 2025. ແຫຼ່ງນໍ້າສະອາດທີ່ຈະໃຊ້ເຂົ້າໃນການສະໜອງນໍ້າສໍາລັບເມືອງທ່າໂທມ ແມ່ນມາຈາກ ນໍ້າລິນ, ນໍ້າບາດານ, ນໍ້າສ້າງ ແລະ ແມ່ນໍ້າສາຍຕ່າງໆ. ປັດຈຸບັນຢູ່ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າຍັງບໍ່ທັນມີການບັນ ທຶກຂໍ້ມູນ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າສະອາດເພື່ອການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກຢ່າງເປັນລະບົບເທື່ອ.

ເມືອງບໍລິຄັນ, ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ ມີລະບົບນໍ້າປະປາທີ່ສ້າງຂຶ້ນພາຍໃຕ້ໂຄງການສະໜັບສະໜູນຂອງອົງ ການຮ່ວມມືສາກົນເກົາຫຼີ (KOICA) “ໂຄງການສະໜອງນໍ້າສະອາດ ແລະ ປອດໄພ ໃຫ້ແກ່ 7 ບ້ານໃນປະເທດລາວ”, ຊຶ່ງໄດ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຕ່ ເດືອນທັນວາ 2007 ຫາ ເດືອນທັນວາ 2009. ການກໍ່ສ້າງລະບົບນໍ້າປະປາທີ່ມີກໍາລັງການຜະລິດ 1.900 ມ³/ມື້ ເພື່ອສະໜອງນໍ້າປະປາໃຫ້ແກ່ 7 ບ້ານໃນເມືອງບໍລິຄັນ ໄດ້ສໍາເລັດສົມບູນໃນ ເດືອນພະຈິກ ປີ 2009. ເພື່ອຕອບສະໜອງກັບຄວາມຕ້ອງການນໍ້າດື່ມທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງໃນເຂດດັ່ງກ່າວ ໂຮງ ງານຜະລິດນໍ້າດື່ມແຫ່ງໜຶ່ງ ໄດ້ຮັບການກໍ່ສ້າງເພີ່ມໃນ ປີ 2010. ໂຮງງານນໍ້າດື່ມບໍລິສຸດ ສາມາດສະໜອງນໍ້າໃຫ້ປະຊາຊົນໄດ້ທັງໝົດໃນ 7 ບ້ານ (100 ລິດຕໍ່ຫົວຄົນ/ມື້).

ໃນປີ 2019 ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ ໄດ້ມີການຂຸດເຈາະບໍ່ນໍ້າບາດານ ເພື່ອການຜະລິດນໍ້າປະປາຕໍ່ມອີກ 1 ແຫ່ງ ຢູ່ບ້ານຜາເມືອງ ຊຶ່ງດໍາເນີນການໂດຍ ລັດວິສາຫະກິດນໍ້າປະປາ. ລະບົບນໍ້າປະປາຂະໜາດນ້ອຍ 1 ແຫ່ງ ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນຢູ່ບ້ານປາກເຮືອງ. ນອກນັ້ນ ຍັງມີລະບົບນໍ້າລິນເພື່ອຊຸມຊົນ 3 ແຫ່ງ ທີ່ໄດ້ຖືກສ້າງຂຶ້ນຢູ່ບ້ານນາຄູນ, ບ້ານກົກໄພ ແລະ ບ້ານແຄນຢ່ອງ. ເມືອງປາກຊັນ ກໍ່ມີລະບົບນໍ້າປະປາທີ່ນໍາໃຊ້ນໍ້າບາດານ ຊຶ່ງດໍາເນີນການໂດຍ ລັດວິສາຫະກິດນໍ້າປະປາ. ລະບົບນໍ້າປະປາດັ່ງກ່າວສາມາດສະໜອງນໍ້າ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນພາຍໃນເທດສະບານເມືອງປາກຊັນ ຈໍານວນ 13.466 ຄົນ (ຕາຕະລາງທີ 10).

ຕາຕະລາງທີ 10: ແຫຼ່ງສະໜອງນ້ຳສະອາດ ແລະ ນ້ຳປະປາ

ຊື່ແຫຼ່ງສະໜອງນ້ຳ ສະອາດແລະ ນ້ຳປະປາ	ເມືອງ	ແຂວງ	ສະຖານທີ່ຕັ້ງ	ແຫຼ່ງນ້ຳ	ຈຳນວນ ຜູ້ຊົມໃຊ້
ນ້ຳສະອາດຊຸມຊົນ	ຄູນ	ຊຽງຂວາງ	ກຸ່ມບ້ານງານ	ນ້ຳລິນ	3.042
ນ້ຳສະອາດຊຸມຊົນ	ທ່າໂທມ	ໄຊສົມບູນ	ເຂດຕົວເມືອງ, ກຸ່ມບ້ານປາກ ຍອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານຍາມ ຈະເລີນ	ນ້ຳສ້າງ	10.350
ລັດວິສາຫະກິດນ້ຳປະປາ, ນ້ຳປະປາຊຸມຊົນ	ບໍລິຄັນ	ບໍລິຄໍາໄຊ	ເຂດຕົວເມືອງ, ບ້ານຜາເມືອງ, ປາກເຮືອງ, ນາຄູນ, ກົກໂພ, ແລະ ແຄນຍ່ອງ	ນ້ຳບາ ດານ, ນ້ຳ ລິນ	13.466
ລັດວິສາຫະກິດນ້ຳປະປາ	ປາກຊັນ		ບ້ານຫົງໄຊ	ນ້ຳບາ ດານ	15.934

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຫ້ອງການສາທາລະນະສຸກເມືອງຄູນ ແລະ ທ່າໂທມ, 2021, ລັດວິສາຫະກິດນ້ຳປະປາ ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ, 2021)

2.4.2. ກະສິກໍາ ແລະ ຊົນລະປະທານ

ວຽກງານຊົນລະປະທານ ມີບົດບາດສໍາຄັນໃນການສະໜອງນ້ຳໃຫ້ແກ່ການຜະລິດກະສິກໍາ, ໂດຍສະ ເພາະ ໃນລະດູແລ້ງ, ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຊົນລະປະທານທີ່ມີປະສິດທິພາບ ເຊິ່ງໝາຍເຖິງການລົງທຶນພັດທະນາ ໂຄງຮ່າງ ແລະ ການບໍາລຸງຮັກສາ ລະບົບຊົນລະປະທານທີ່ດີ. ເນື່ອງຈາກ ຕົ້ນນ້ຳຂອງນ້ຳຊັນ ມີພູມສັນຖານທີ່ເປັນພູດ ອຍ ກົງກັບບໍລິເວນກຸ່ມບ້ານງານຂອງເມືອງຄູນ ຈຶ່ງມີລະບົບຊົນລະປະທານຂະໜາດນ້ອຍ. ສ່ວນເມືອງທ່າໂທມ, ບໍລິ ຄັນ ແລະ ປາກຊັນ ທີ່ມີເນື້ອທີ່ຮາບພຽງ ຈຶ່ງມີເງື່ອນໄຂເໝາະສົມໃນການພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງຮ່າງຊົນລະປະທານ ເພື່ອຜະລິດກະສິກໍາຫຼາຍກວ່າ (ຕາຕະລາງທີ 11).

ຕາຕະລາງທີ 11: ເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານ ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ

ເມືອງ	ຄູນ	ທ່າໂທມ	ບໍລິຄັນ	ປາກຊັນ
ເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານທັງໝົດ (ຮຕ)	247	2,615	561	154
ເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານໃນລະດູແລ້ງ (ຮຕ)	75	480	561	154
ເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານໃນລະດູຝົນ (ຮຕ)	247	2,615	561	154

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຫ້ອງການກະສິກໍາ-ປ່າໄມ້ ເມືອງຄູນ, ທ່າໂທມ, ບໍລິຄັນ ແລະ ປາກຊັນ)

2.4.3. ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ

ປັດຈຸບັນເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຕົກຢູ່ໃນເຂດພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ທີ່ເປີດນໍາໃຊ້ແລ້ວ ມີຄື: ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າ ນ້ຳຊັນ 3A, ນ້ຳຊັນ 3B ແລະ ນ້ຳໂສ້ ເຊິ່ງໄດ້ດໍາເນີນການມາແຕ່ປີ 2015 (ຕາຕະລາງທີ 12). ເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຊັນ 3A ເປັນເຂື່ອນເບຕົງນ້ຳໜັກ ແລະ ມີກໍາລັງຕິດຕັ້ງ 69 ເມກາວັດ, ກະແສການໄຫຼ ສະເລ່ຍ 6,66 ມ³/ວິນາທີ, ເນື້ອທີ່ ອ່າງເກັບນ້ຳປະມານ 1,6 ກມ², ລວງສູງຂອງເຂື່ອນ 29,5 ແມັດ, ລວງຍາວຂອງສັນເຂື່ອນ 160 ແມັດ ແລະ ເນື້ອທີ່ ອ່າງຮັບນ້ຳທັງໝົດປະມານ 140 ກມ². ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຊັນ 3B ເປັນເຂື່ອນເບຕົງນ້ຳໜັກເຊັ່ນກັນ ຊຶ່ງມີທີ່ຕັ້ງ ຢູ່ຫ່າງຈາກເທດສະບານເມືອງທ່າໂທມປະມານ 11 ກິໂລແມັດ, ມີກໍາລັງຕິດຕັ້ງ 45 ເມກາວັດ, ກະແສການໄຫຼຜ່ານ

ປະຈຳປີສະເລ່ຍ 8,59 ມ³/ວິນາທີ, ມີເນື້ອທີ່ອ່າງເກັບນ້ຳ 0,9 ກມ², ຄວາມສູງ 41 ແມັດ, ລວງຍາວຂອງສັນເຂື່ອນ 145 ແມັດ ແລະ ເນື້ອທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳທັງໝົດປະມານ 222 ກມ².

ປັດຈຸບັນ ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າ ນ້ຳຕ່າຍ, ນ້ຳງານ ແລະ ນ້ຳເຜືອກ ກຳລັງດຳເນີນການກໍ່ສ້າງ. ບົດສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂອງໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຊັນ 2 ແລະ ບົດສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂັ້ນຕົ້ນຂອງໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳໝາງ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດແລ້ວ. ການສຶກສາທີ່ຄ້າຍຄືກັນ ກຳລັງດຳເນີນຢູ່ສຳລັບໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳເທົາ, ນ້ຳຍາມ ແລະ ນ້ຳໂສ້ງ (ຕາຕະລາງທີ 12).

ຕາຕະລາງທີ 12: ບັນດາໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນ້ຳ ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ

ລຳດັບ	ຊື່ໂຄງການ	ເມືອງ	ແຂວງ	ກຳລັງການຕິດຕັ້ງ ແລະ ການຜະລິດພະລັງງານຕໍ່ປີ	ສະຖານະພາບຂອງໂຄງການ
1	ນ້ຳຊັນ 3A	ຄູນ	ຊຽງຂວາງ	69 ເມກາວັດ 347 ກິກາວັດໂມງ/ປີ	ເປີດນຳໃຊ້ປີ 2016
2	ນ້ຳຊັນ 3B	ທ່າໂທມ	ໄຊສົມບູນ	45 ເມກາວັດ 169 ກິກາວັດໂມງ/ປີ	ເປີດນຳໃຊ້ປີ 2015
3	ນ້ຳໂສ້ງ	ຄູນ	ຊຽງຂວາງ	3 ເມກາວັດ 12 ກິກາວັດໂມງ/ປີ	ເປີດນຳໃຊ້ປີ 2016
4	ນ້ຳງານ	ຄູນ	ຊຽງຂວາງ	5 ເມກາວັດ	ກຳລັງກໍ່ສ້າງ
5	ນ້ຳຕ່າຍ	ທ່າໂທມ	ໄຊສົມບູນ	5 ເມກາວັດ 19,20 ກິກາວັດໂມງ/ປີ	ກຳລັງກໍ່ສ້າງ
6	ນ້ຳເຜືອກ	ທ່າໂທມ	ໄຊສົມບູນ	10 ເມກາວັດ 32,20 ກິກາວັດໂມງ/ປີ	ກຳລັງກໍ່ສ້າງ
7	ນ້ຳໝາງ	ບໍລິຄັນ	ບໍລິຄຳໄຊ	4 ເມກາວັດ 15,77 ກິກາວັດໂມງ/ປີ	ຮັບຮອງບົດສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ຂັ້ນຕົ້ນ
8	ນ້ຳເທົາ	ທ່າໂທມ	ໄຊສົມບູນ	10 ເມກາວັດ 46,90 ກິກາວັດໂມງ/ປີ	ກຳລັງສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້
9	ນ້ຳຍາມ	ທ່າໂທມ	ໄຊສົມບູນ	8,40 ເມກາວັດ 17 ກິກາວັດໂມງ/ປີ	ກຳລັງສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້
10	ນ້ຳໂສ້ງ	ທ່າໂທມ	ໄຊສົມບູນ	7,32 ເມກາວັດ 26,69 ກິກາວັດໂມງ/ປີ	ກຳລັງສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້
11	ນ້ຳຊັນ 1	ບໍລິຄັນ	ບໍລິຄຳໄຊ	70 ເມກາວັດ 337,26 ກິກາວັດໂມງ/ປີ	ບົດບັນທຶກຄວາມເຂົ້າໃຈ
12	ນ້ຳຊັນ 2	ບໍລິຄັນ	ບໍລິຄຳໄຊ	14,8 ເມກາວັດ 62,97 ກິກາວັດໂມງ/ປີ	ຮັບຮອງບົດສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ປີ 2021 ແລະ ພະແນກພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, 2020)

2.4.4. ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່

ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ມີຄວາມອຸດົມສົມບູນໄປດ້ວຍຊັບພະຍາກອນແຮ່ທາດຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ແຮ່ທອງ, ບັນ ດາແຮ່ ຕິດພັນ ແລະ ແຮ່ເຫຼັກຢູ່ ເມືອງຄູນ; ແຮ່ຄຳ, ເງິນ, ນິກແກນ, ໂຄບາລ, ເຫຼັກ, ຫີນປູນ ແລະ ອື່ນໆ. ຢູ່ເມືອງຄູນ, ທ່າ ໂທມ ແລະ ບໍລິຄັນ ມີກິດຈະການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດຫຼາຍໂຄງການທີ່ດໍາເນີນການຢູ່ ເຊັ່ນ ໂຄງການຂຸດຄົ້ນ ແຮ່ຄຳ ໃນພື້ນທີ່ 556 ຣຕ ຢູ່ເຂດບ້ານທິດນູນ, ຄອນຊະນະ, ແລະ ຍາມຈະເລີນ, ເມືອງທ່າໂທມ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນ ແຮ່ຄຳ ແລະ ເງິນ ໃນພື້ນທີ່ 4.900 ຣຕ ຢູ່ເຂດກຸ່ມບ້ານຜາເມືອງ, ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ໂຄງການຂຸດຄົ້ນແຮ່ນິກແກນ, ໂຄບາລ ແລະ ເຫຼັກໃນພື້ນທີ່ 1.900 ຣຕ ຢູ່ເຂດກຸ່ມບ້ານຜາເມືອງ, ເມືອງບໍລິຄັນ. ສໍາລັບໂຄງການຂຸດຄົ້ນແຮ່ຄຳ ໃນພື້ນທີ່ 47.800 ຣຕ ຢູ່ເຂດບ້ານຍາມຈະເລີນ, ພຽງສະຫວາດ, ໄຊຈະເລີນ, ເມືອງທ່າໂທມ ແມ່ນກາລັງຢູ່ໃນໄລຍະ ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ (ຕາຕະລາງທີ 13).

ຕາຕະລາງທີ 13: ບັນດາໂຄງການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ

ຊື່ບໍລິສັດ	ເມືອງ	ບ້ານ	ຊະນິດແຮ່	ເນື້ອທີ່ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ (ຮຕ)	ສະຖານະພາບຂອງໂຄງການ
ບໍລິສັດຮຸ່ງອາລຸນບໍ່ແຮ່ຈໍາກັດ	ຄູນ	ຢ່ຽນ ແລະ ຫີນໂງ່ນ	ທອງແດງ	21.100	-
ບໍລິສັດ ວີນາໂກມິນ	ຄູນ	-	ແຮ່ເຫຼັກ	1.070	-
ບໍລິສັດລາວ-ຊາຍນາ ແບສມາຍນິງຈໍາກັດ	ທ່າໂທມ	ຍາມຈະເລີນ, ພຽງສະຫວາດ, ໄຊຈະເລີນ	ຄໍາ	47.800	ການປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ
ບໍລິສັດ ທະວິຊັບພັດທະນາ	ທ່າໂທມ	ທິດນູນ, ຄອນຊະນະ, ແລະ ຍາມຈະເລີນ	ຄໍາ	556	ກໍາລັງດໍາເນີນການ
ບໍລິສັດ ກາວິໂກລາວບໍ່ແຮ່ຈໍາກັດ	ບໍລິຄັນ	ກຸ່ມບ້ານຜາເມືອງ	ຄໍາ ແລະ ເງິນ	4.900	ກໍາລັງດໍາເນີນການ
ບໍລິສັດ ກາວິໂກລາວບໍ່ແຮ່ຈໍາກັດ	ບໍລິຄັນ	ກຸ່ມບ້ານຜາເມືອງ	ນິກແກນ, ໂຄບາລ, ເຫຼັກ	1.900	ກໍາລັງດໍາເນີນການ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ພະແນກພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແຂວງຊຽງຂວາງ (2019), ໄຊສົມບູນ (2019) ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ (2018)

ຢູ່ກຸ່ມບ້ານງານຂອງເມືອງຄູນ ແລະ ຢູ່ເມືອງທ່າໂທມ ມີພຽງແຕ່ອຸດສາຫະກຳຂະໜາດເບົາຈໍານວນໜຶ່ງຢູ່ ເມືອງບໍລິຄັນ ເຊັ່ນ: ໂຮງງານແປຮູບໄມ້, ມັນຕົ້ນ, ຢາງພາລາ ແລະ ທຸລະກິດແບບຄອບຄົວເຊັ່ນ: ເຄື່ອງເຟີນີເຈີ, ນໍ້າກ້ອນ-ນໍ້າຕົ້ມ ແລະ ໂຮງງານຜະລິດດິນຈີ່. ເມືອງປາກຊັນ ມີໂຮງງານຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງ ທັງໝົດ 331 ແຫ່ງ. ໂຮງງານຜະລິດນໍ້າຕົ້ມທີ່ຢູ່ໃນເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ ໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນເປັນແຫຼ່ງວັດຖຸດິບໃນການຜະລິດ (ຕາຕະລາງທີ14). ນອກຈາກນັ້ນຢູ່ເມືອງປາກຊັນ ນໍ້າຈາກລະບົບນໍ້າປະປາຕົວເມືອງຍັງໄດ້ນໍາໃຊ້ເຂົ້າໃນ ການຜະລິດນໍ້າຕົ້ມຈໍານວນ 1.468 ຕຸກ/ມື້, ຜະລິດນໍ້າກ້ອນ 365 ກິໂລ/ມື້ ແລະ ຜະລິດເຂົ້າປຸ້ນ 576 ກິໂລ/ມື້.

ຕາຕະລາງທີ 14: ໂຮງງານນໍ້າຕົ້ມທີ່ນໍາໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນຢູ່ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ

ລ/ດ	ຊື່ໂຮງງານ	ບ້ານ	ເມືອງ	ນໍາໃຊ້ນໍ້າ (ລິດ/ມື້)	ນໍາໃຊ້ນໍ້າ (ລິດ/ເດືອນ)	ນໍາໃຊ້ນໍ້າ (ລິດ/ປີ)
1	ສາຍລິນ	ໂພນໄຊເໜືອ	ປາກຊັນ	1.200	36.000	432.000
2	ໃສສະອາດ	ອານຸສອນໄຊ	ປາກຊັນ	8.000	240.000	2.880.000

3	ເອັສເຄເອັມ 3 ດາວ	ຫົງໄຊ	ປາກຊັນ	6.000	180.000	2.160.000
4	ຮາໂບໂຄ	ຫົງໄຊ	ປາກຊັນ	4.000	120.000	1.440.000
5	ພອນມະນີ	ສີສະຫວັດ	ບໍລິຄັນ	5.000	150.000	1.800.000
6	ສາຍນ້ຳເຮືອງ	ຜາເມືອງ	ບໍລິຄັນ	3.500	105.000	1.260.000
7	ຈັນທະພອນ	ຜາເມືອງ	ບໍລິຄັນ	5.800	174.000	2.088.000
8	ສາຍນ້ຳຊັນ	ໂພສີ	ບໍລິຄັນ	4.000	120.000	1.440.000
ລວມ				37.500	1.125.000	13.500.000

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ພະແນກອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, 2017)

2.4.5. ການທ່ອງທ່ຽວ

ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ມີສະຖານທີ່ທ່ອງທ່ຽວທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ທຳມະຊາດ. ຄວາມອຸດົມສົມບູນທາງດ້ານວັດທະນະທຳ, ປະຫວັດສາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ຢູ່ພາຍໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ໄດ້ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວ ຂອງແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ໄຊສົມ ບຸນ ແລະ ຊຽງຂວາງ. ນອກຈາກນັ້ນ ບັນດາເມືອງທີ່ນອນຢູ່ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ກໍໄດ້ຖືເອົາທ່າແຮງດັ່ງກ່າວນີ້ ເປັນຍຸດທະສາດຂອງການພັດທະນາ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ກັນລະຫວ່າງ ເໜືອ-ໃຕ້ ແລະ ຕາເວັນອອກ-ຕາ ເວັນຕົກ ເພື່ອພັດທະນາຂະແໜງການທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ຕິດພັນກັບການພັດທະນາເສດຖະກິດທ້ອງຖິ່ນ, ການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການຜ່ານຊາຍແດນ ເຊື່ອມຈອດກັບບັນດາແຂວງພາກໃຕ້ ແລະ ພາກເໜືອ ແລະ ພາກຕາເວັນອອກສ່ຽງເໜືອ. ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນນ້ຳຕົກຕາດ, ຫາດຊາຍແຄມນ້ຳ, ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວແຄມແມ່ນ້ຳ, ຖ້ຳ ແລະ ອື່ນໆ ແມ່ນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ມີຊື່ສຽງໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ. ບັນດາແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ຕິດພັນກັບນ້ຳ ແລະ ທຳມະຊາດຂອງເມືອງບໍລິຄັນ (ຕາຕະລາງທີ 15).

ຕາຕະລາງທີ 15: ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທີ່ຕິດພັນກັບແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ທຳມະຊາດ ຢູ່ເມືອງບໍລິຄັນ

ລຳດັບ	ຊື່ແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ	ບ້ານ	ໄລຍະທາງຈາກຕົວເມືອງບໍລິຄັນ	ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວ
1	ຜາເມືອງ - ຜາສາດນາງຜົມຫອມ	ຜາເມືອງ	27 ກມ	ລົດ/ຍ່າງ
2	ຖ້ຳພະບໍ່ນ້ຳໃສດາດດາກແດດ	ໂພນຂາມ	10 ກມ	ລົດ/ຍ່າງ
3	ຈຸດຊົມວິວພູແດນເມືອງ	ໂພນສີ	1 ກມ	ລົດ
4	ຂີ່ເຮືອຊົມໜ້າເຂື່ອນນ້ຳກັບ	ຫົວນາ	23 ກມ	ລົດ
5	ຖ້ຳຜາແມ່ພາຮອຍຊ້າງນາງຜົມຫອມ	ດົງ	28 ກມ	ລົດ
6	ຖ້ຳຜາສິງ	ຜາເມືອງ	28 ກມ	ລົດ/ຍ່າງ
7	ຂີ່ເຮືອລ່ອງຕາມແມ່ນ້ຳມັງ - ນ້ຳຊັນ, ທ່າສີ-ປາກ ແມ່ນ້ຳເຮືອງ	ທ່າສີ-ປາກນ້ຳເຮືອງ	-	ລົດ/ເຮືອ
8	ພູຂວ້າມບ່າງໄຫງເງິນ-ໄຫຄຳ	ບໍ່	45 ກມ	ລົດ
9	ຕາດຫ້ວຍສານນ້ອຍ	ໂພນສະຫວາດ	38 ກມ	ລົດ/ຍ່າງ
10	ຕາດຫ້ວຍສານໃຫຍ່	ນາລ້ອງ	40 ກມ	ລົດ/ຍ່າງ
11	ຖ້ຳຜາໄດ	ຜາໄດ	31 ກມ	ລົດ/ຍ່າງ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ພະແນກຖະແຫຼງຂ່າວ, ວັດທະນະທຳ ແລະ ທ່ອງທ່ຽວ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, 2016)

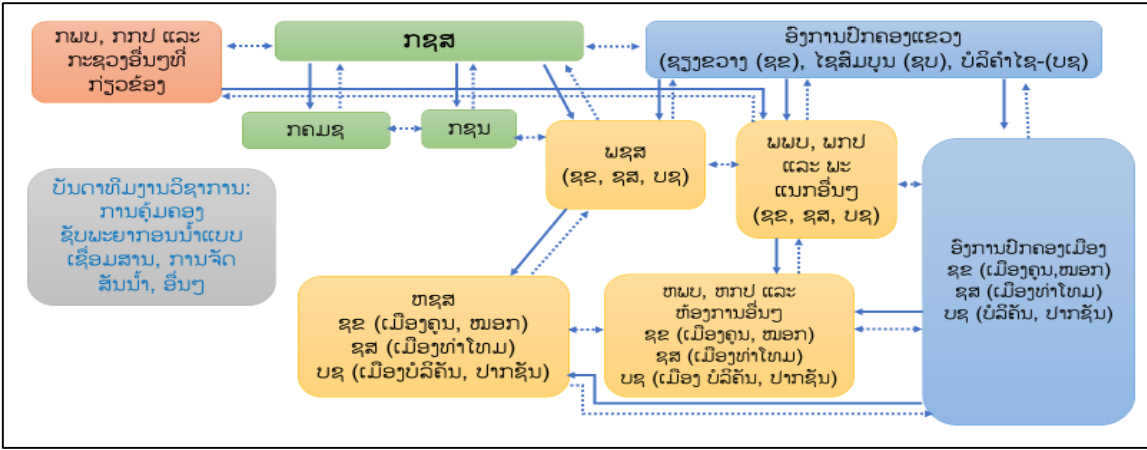
2.4.6. ການຄົມມະນາຄົມທາງນໍ້າ

ແຜນພັດທະນາອ່າງຮັບນໍ້າ ຂອງຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ ລະບຸວ່າ ການເດີນເຮືອຕາມແມ່ນໍ້າສາຂາແມ່ນໍ້າຂອງແມ່ນມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ, ການຂົນສົ່ງສິນຄ້າຂະໜາດນ້ອຍສາມາດຂົນສົ່ງໄດ້ໃນໄລຍະທາງ 50 ກມ ຈາກປາກນໍ້າສາຂາທີ່ປ່ອງໃສ່ແມ່ນໍ້າຂອງ. ສະເພາະນໍ້າຊັນ ເຮືອສາມາດບັນທຸກນໍ້າໜັກ ໄດ້ເຖິງ 0,2 ໂຕນ ໃນລະດູແລ້ງ ແລະ 1 ໂຕນ ໃນລະດູຝົນ. ກ່ອນປີ 1996 ການເດີນເຮືອແມ່ນຮູບແບບການຂົນສົ່ງທີ່ສໍາຄັນຂອງ ສປປ ລາວ ແລະ ຄວາມສໍາຄັນດັ່ງກ່າວໄດ້ຫຼຸດລົງຢ່າງຫຼວງຫຼາຍ ຫຼັງຈາກເສັ້ນທາງທາງບົກໄດ້ຮັບການປັບ ປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ, ໂດຍສະເພາະເສັ້ນທາງແຫ່ງຊາດ ເລກທີ 13 ໃຕ້ ຜ່ານເມືອງປາກຊັນ ແລະ ເສັ້ນທາງແຫ່ງຊາດ 1D ທີ່ເຊື່ອມຕໍ່ ເມືອງປາກຊັນ ໄປຫາເມືອງໂພນສະຫວັນ ຂອງແຂວງຊຽງຂວາງ ໂດຍຜ່ານ ເມືອງບໍລິຄັນ, ເມືອງທ່າໂທມ ແລະ ເມືອງຄູນ. ປະຊາຊົນທີ່ດໍາລົງຊີວິດຢູ່ລຽບຕາມລໍານໍ້າຊັນຍັງຄົງໃຊ້ເຮືອແບບດັ້ງເດີມໃນການເດີນ ທາງ ໄລຍະທາງສັ້ນ ແລະ ເພື່ອການຫາປາ. ການທ່ອງທ່ຽວທາງເຮືອຕາມລໍານໍ້າຊັນ ແລະ ນໍ້າສາຂາຕ່າງໆ ມີທ່າແຮງໃນການພັດທະນາ ໂດຍສະເພາະຢູ່ ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ.

2.5. ອົງການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

ດໍາລັດ ວ່າດ້ວຍ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ອ່າງເກັບນໍ້າ, ສະບັບເລກທີ 20/ລບ, ລົງວັນທີ 20 ມັງກອນ 2021 ໄດ້ກຳນົດວ່າ ກຊສ ເປັນອົງການທີ່ຮັບຜິດຊອບຫຼັກໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ອ່າງເກັບນໍ້າ. ກຊສ ມີພາລະບົດບາດໃນການຮ່ວມມືກັບ ກພບ, ກະຊວງກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ (ກກປ) ແລະ ບັນດາກະຊວງອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ລວມທັງອໍານາດການປົກຄອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ. ໂຄງສ້າງຂອງການຈັດຕັ້ງສາຍຕັ້ງຂອງຄະນະຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມອ່າງຮັບນໍ້າ ປະກອບມີ ກຊສ, ພະແນກຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມແຂວງ (ພຊສ), ຫ້ອງການຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມເມືອງ (ຫຊສ). ຄະນະກໍາມະການປະສານງານອ່າງຮັບນໍ້າສາມາດສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນໄດ້ຖ້າມີຄວາມຈໍາເປັນ.

ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ໜ້າທີ່ຫຼັກ ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນ ດໍາລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ອ່າງເກັບນໍ້າເຊັ່ນກັນ. ກຊສ ຮັບຜິດຊອບໃນການປະສານງານກັບບັນດາກະຊວງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນໃນການສ້າງຍຸດທະສາດ, ແຜນການ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ດໍາເນີນການເກັບກໍາຂໍ້ມູນ, ການປະເມີນນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ຮວມທັງການກະກຽມ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ດ້ວຍການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງຫຼາຍພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ. ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າໄດ້ລະບຸ ອົງການຈັດຕັ້ງຂອງລັດ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ທີ່ຈະມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແລະ ການປະສານງານລະຫວ່າງຂະແໜງການ ແມ່ນຈະອີງໃສ່ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຢູ່ ຂັ້ນສູນກາງ, ແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງອື່ນໆ (ຮູບທີ 17).

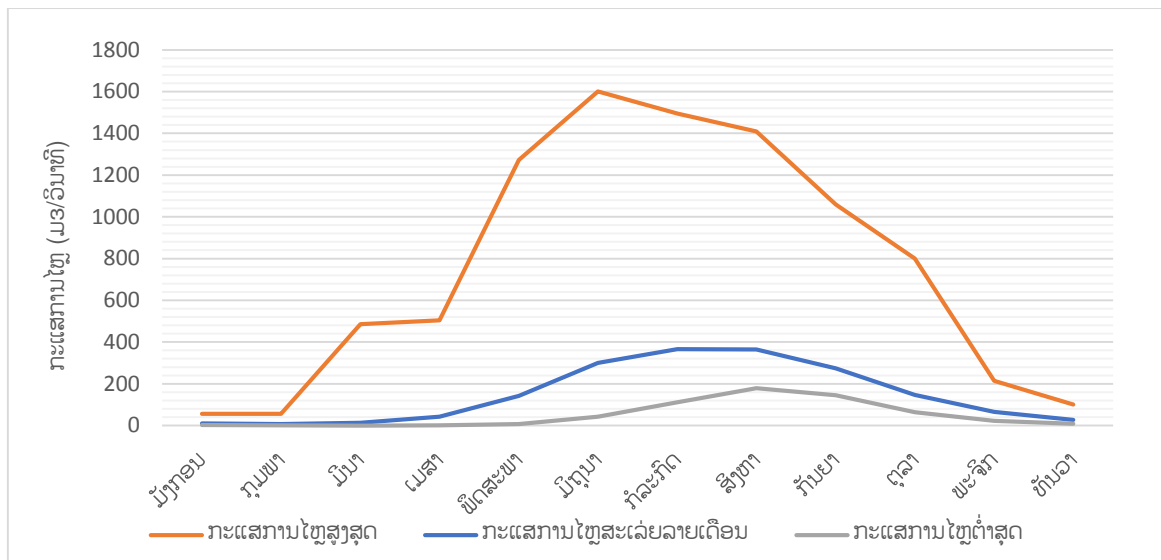
ຮູບທີ 17: ໂຄງສ້າງ ອົງການຈັດຕັ້ງຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

III. ການປະເມີນນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ

3.1. ການປະເມີນປະລິມານນໍ້າ

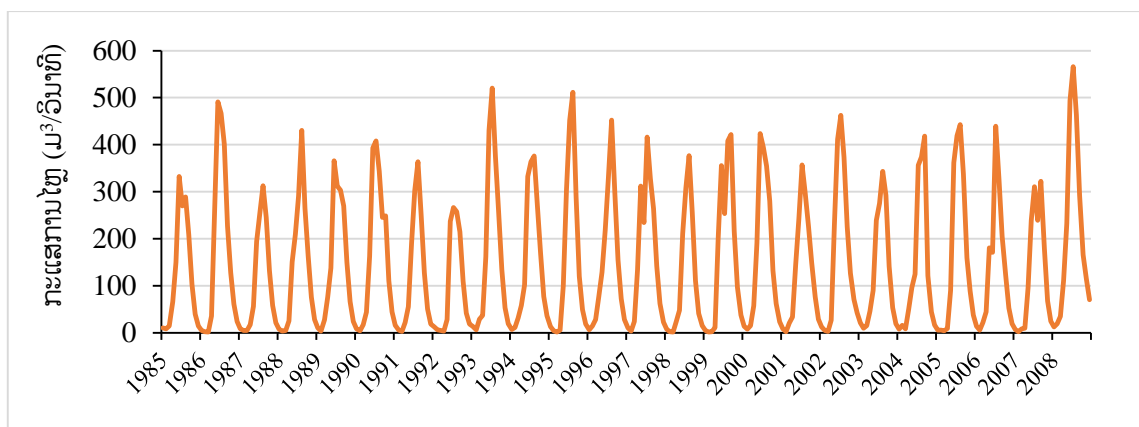
3.1.1. ນໍ້າໜ້າດິນ

ນໍ້າຊັນ ມີລະດັບນໍ້າ ແລະ ກະແສການໄຫຼທີ່ປ່ຽນແປງໄປຕາມລະດູການ. ຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບ ກະແສການໄຫຼຂອງນໍ້າຊັນ ແລະ ນໍ້າສາຂາແມ່ນອີງໃສ່ ຜົນການວິເຄາະດ້ານອຸທິກກະສາດຈາກຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນໃນຕົ້ນປີ 2022. ກະແສການໄຫຼປະຈຳປີຂອງນໍ້າຊັນແມ່ນມີປະມານ 4.654 ລ້ານ ມ³. ຜົນຈາກການຄຳນວນດ້ານອຸທິກກະສາດ ໂດຍໃຊ້ເສັ້ນໂຄ້ງປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕໍ່າສຸດ ປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕໍ່າປະຈຳວັນ ປະມານ 10,51 ມ³/ວິນາທີ ແມ່ນປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕໍ່າສຸດ ເພື່ອຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ຊຶ່ງເຮັດໃຫ້ປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕໍ່າສຸດປະຈຳປີ ມີເຖິງ 234 ລ້ານ ມ³/ປີ. ດັ່ງນັ້ນ ປະລິມານນໍ້າ ທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ ຈຶ່ງມີ ປະມານ 4.420 ລ້ານ ມ³/ປີ. ກະແສການໄຫຼສູງສຸດປະຈຳເດືອນໃນໄລຍະປີ 1985-2008 ແມ່ນ 1.601 ມ³/ວິນາທີ (ວັນທີ 9 ມິຖຸນາ 1986), 55,93 ມ³/ວິນາທີ (29 ມັງກອນ 2008) ແລະ 56,5 ມ³/ວິນາທີ (17 ກຸມພາ 1996) (ຮູບທີ 9), ກະແສການໄຫຼຕໍ່າສຸດປະຈຳເດືອນ ໃນໄລຍະດຽວກັນແມ່ນ 0,37 ມ³/ວິນາທີ (28 ກຸມພາ 1999), 0,12 ມ³/ວິນາທີ (16 ມີນາ 1999) ແລະ 1,04 ມ³/ວິນາທີ (8 ເມສາ 1995) (ຮູບທີ 18 ແລະ 19).

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 18: ກະແສການໄຫຼລາຍເດືອນ ສູງສຸດ, ສະເລ່ຍ ແລະ ຕໍ່າສຸດ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

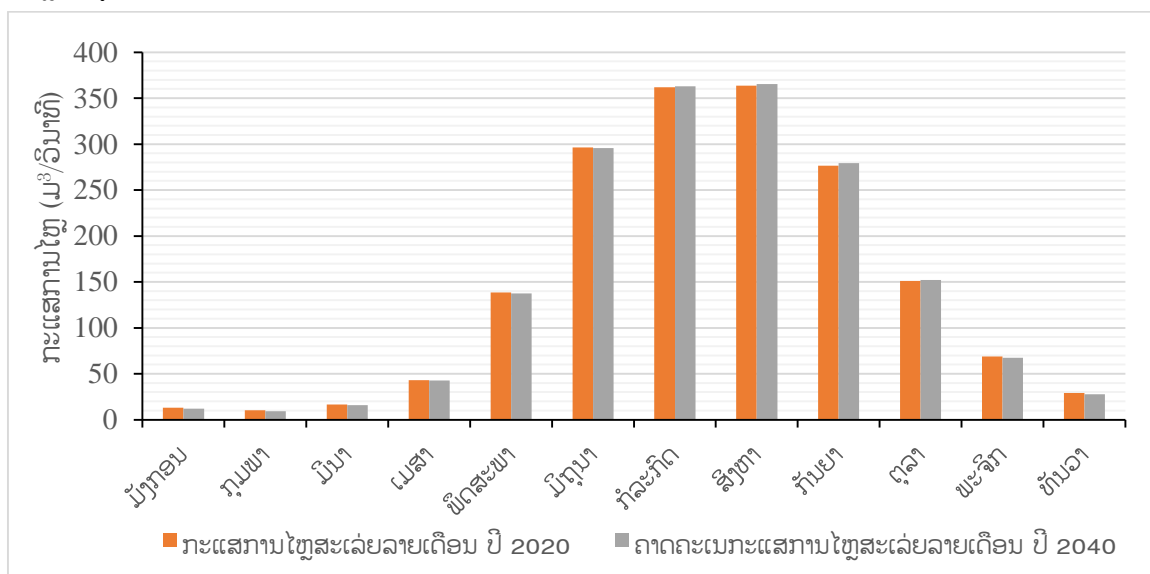
ຮູບທີ 19: ກະແສການໄຫຼລະຫວ່າງປີ 1985-2008

ຕາຕະລາງທີ 16 ແລະ ຮູບທີ 20 ສະແດງ ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍປະຈຳເດືອນຂອງ ນ້ຳຊັນໃນປີ 2020 ແລະ 2040. ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ມີກະແສນ້ຳໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2040 (147,33 ມ³/ວິນາທີ) ຈະຫຼຸດລົງ 0,16 ມ³/ວິນາທີ ເມື່ອທຽບໃສ່ ປີ 2020 (147,49 ມ³/ວິນາທີ) ແລະ ກະແສນ້ຳໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ນັບແຕ່ ເດືອນມັງກອນ ຫາ ເດືອນມິຖຸນາ ແລະ ເດືອນພະຈິກ ຫາ ເດືອນທັນວາ ຈະຫຼຸດລົງລະຫວ່າງ 0,27 - 12,43 ມ³/ວິນາທີ. ສ່ວນຊ່ວງ ເດືອນກໍລະກົດ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ກະແສນ້ຳໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນລະຫວ່າງ 0,20 – 1,05 ມ³/ວິນາທີ.

ຕາຕະລາງທີ 16 : ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນຂອງນ້ຳຊັນ, ປີ 2020 ແລະ 2040

1985-2008	ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍ ລາຍເດືອນ ໃນປີ 2020 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍ ລາຍເດືອນ ໃນປີ 2040 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ສ່ວນຕ່າງຂອງກະແສການໄຫຼ ສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ລະຫວ່າງ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 (ມ ³ /ວິນາທີ) ແລະ (%)	
ມັງກອນ	13,26	12,02	-1,24	-9,35
ກຸມພາ	10,38	9,09	-1,29	-12,43
ມີນາ	16,65	15,92	-0,73	-4,38
ເມສາ	43,16	42,63	-0,53	-1,23
ພຶດສະພາ	138,59	137,59	-1,00	-0,72
ມິຖຸນາ	296,50	295,69	-0,81	-0,27
ກໍລະກົດ	362,05	362,78	0,73	0,20
ສິງຫາ	363,66	365,54	1,88	0,52
ກັນຍາ	276,44	279,35	2,91	1,05
ຕຸລາ	151,08	151,99	0,91	0,60
ພະຈິກ	68,88	67,56	-1,32	-1,92
ທັນວາ	29,18	27,80	-1,38	-4,73
ສະເລ່ຍ	147,49	147,33	-0,16	-2,72

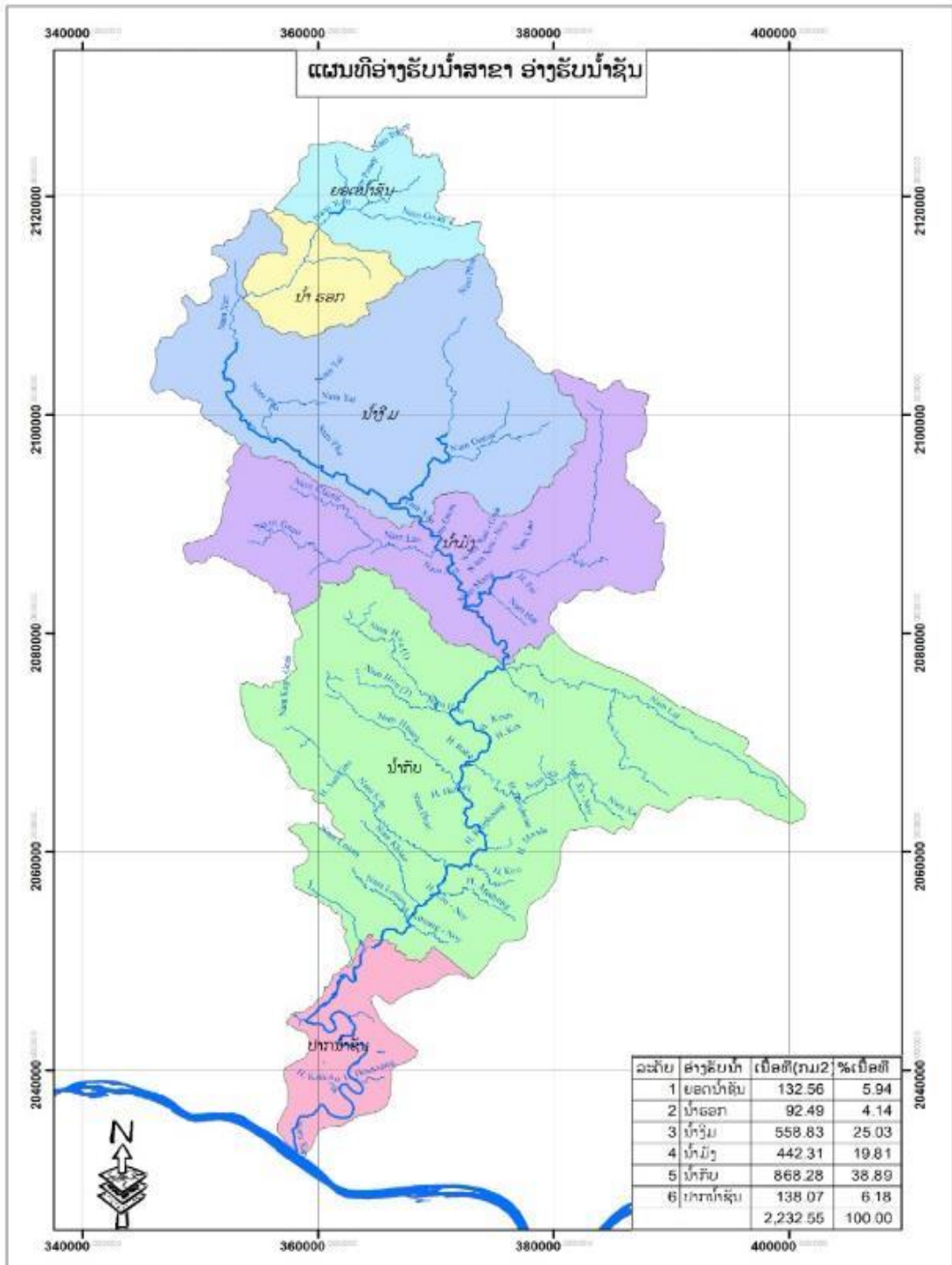
(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນ້ຳຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 20: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ໃນປີ 2020 ແລະ 2040

ເຖິງວ່າຈະມີການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ກໍ່ຕາມ, ຈາກການປະເມີນ ຄາດຄະເນການປ່ຽນແປງ ປະລິມານນໍ້າຝົນ, ອຸນຫະພູມ, ຄວາມຊຸ່ມ ແລະ ປັດໃຈອື່ນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ນັ້ນ ເຫັນວ່າ ບໍ່ມີຄວາມແຕກຕ່າງສູງຫຼາຍ ຖ້າທຽບໃສ່ສະຖິຕິ ແລະ ຜົນການປະເມີນໃນປະຈຸບັນ. ສະນັ້ນ, ການຄາດ ຄະເນ ປະລິມານກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນຂອງນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າຊັນ ຮອດປີ 2040 ຈະມີການປ່ຽນແປງຫຼຸດລົງຈາກ ກະແສການໄຫຼໃນ ປີ 2020 ພຽງເລັກນ້ອຍ, ໂດຍສະເພາະ ໃນລະຫວ່າງເດືອນມັງກອນ ຫາ ມິຖຸນາ, ເດືອນພະຈິກ ແລະ ເດືອນທັນວາ (ຕາຕະລາງທີ 16). ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ມີ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ຈຳນວນ 6 ອ່າງຊຶ່ງສະແດງຢູ່ໃນ ຮູບ ທີ 21 ຂ້າງລຸ່ມນີ້:

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກົມແຜນທີ່ແຫ່ງຊາດ, ກອງເລຂາຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2022)

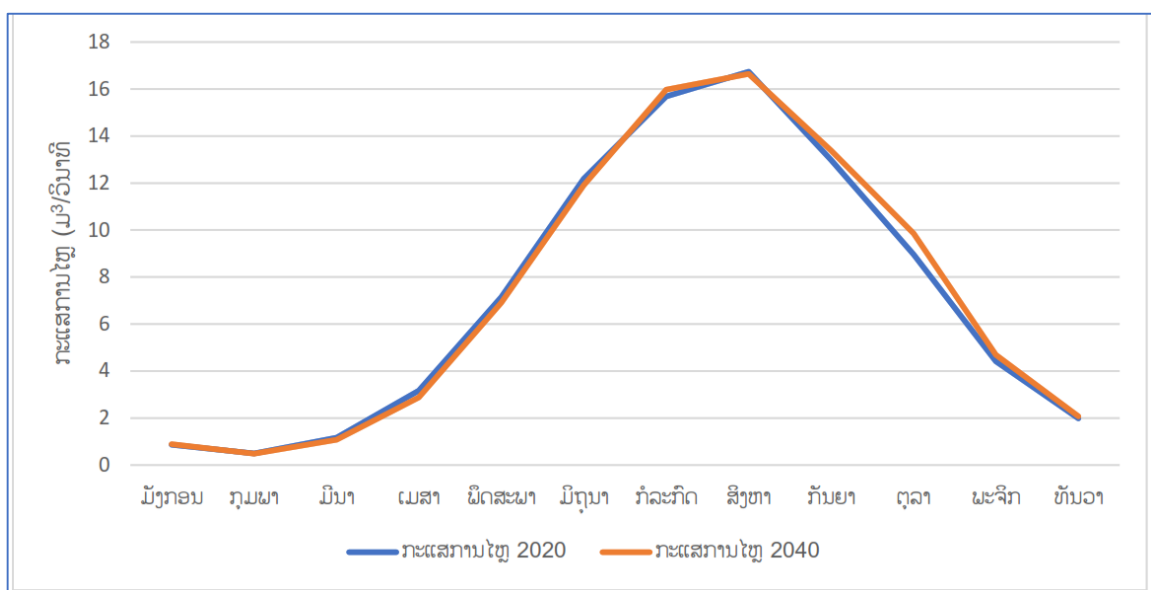
ຮູບທີ 21: ແຜນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ອ່າງຮັບນໍ້າ

1) ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ຍອດນໍ້າຊັນ

ຢູ່ຈຸດທ້າຍນໍ້າ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ຍອດນໍ້າຊັນ, ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນຕໍ່າສຸດ ແມ່ນຢູ່ໃນເດືອນກຸມພາ ແລະ ມັງກອນ, ກະແສການໄຫຼຂອງນໍ້າ ໃນຊ່ວງ ເດືອນທັນວາ ເຖິງ ເດືອນມີນາ ໃນປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແມ່ນບໍ່ມີການປ່ຽນແປງຫຼາຍ. ໃນປີ 2040 ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນຂອງ ເດືອນເມສາ ຫາ ເດືອນມິຖຸນາ ຈະຫຼຸດລົງເລັກນ້ອຍ ແລະ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນ 0,41; 0,90 ແລະ 0,27 ມ³/ວິນາທີ ໃນເດືອນກັນຍາ, ຕຸລາ ແລະ ພະຈິກຕາມລຳດັບ ຖ້າທຽບໃສ່ປີ 2020. (ຕາຕະລາງທີ 17 ແລະ ຮູບທີ 22).

ຕາຕະລາງທີ 17: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ຍອດນໍ້າຊັນ

ເດືອນ	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2020 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2040 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ສ່ວນຕ່າງ (ມ ³ /ວິນາທີ)
ມັງກອນ	0,87	0,89	0,02
ກຸມພາ	0,49	0,48	-0,01
ມີນາ	1,17	1,08	-0,09
ເມສາ	3,17	2,87	-0,30
ພຶດສະພາ	7,15	6,91	-0,24
ມິຖຸນາ	12,19	11,90	-0,29
ກໍລະກົດ	15,69	15,97	0,28
ສິງຫາ	16,74	16,64	-0,09
ກັນຍາ	12,97	13,38	0,41
ຕຸລາ	8,96	9,85	0,90
ພະຈິກ	4,41	4,69	0,27
ທັນວາ	1,98	2,08	0,10
ສະເລ່ຍ	7,10	7,20	0,02

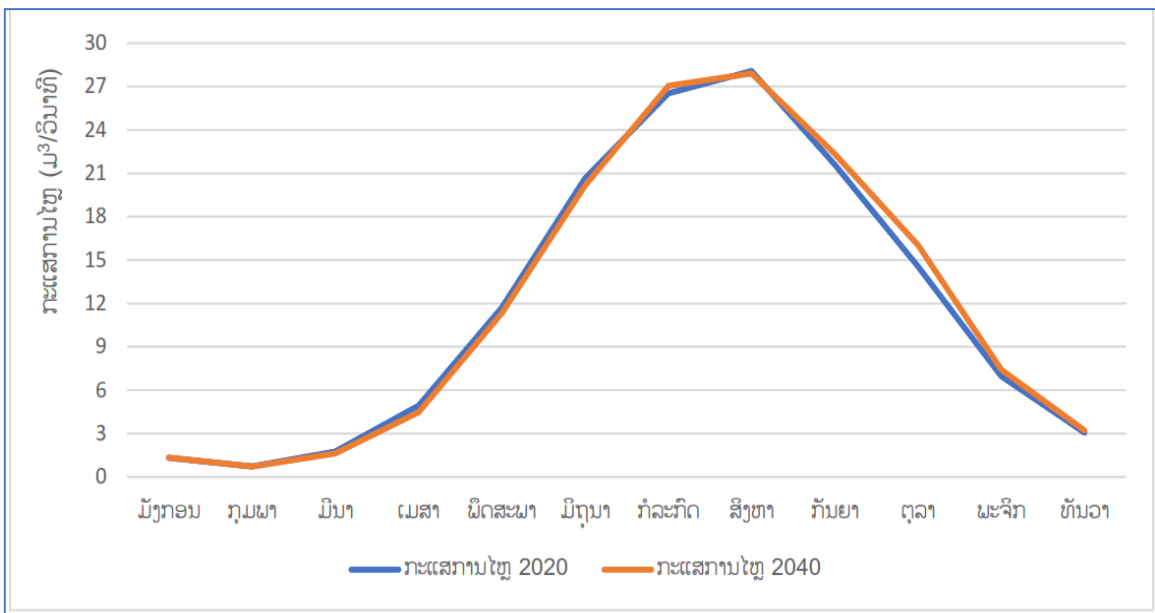
ຮູບທີ 22: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ຍອດນໍ້າຊັນ

2) ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າຮອກ

ຢູ່ຈຸດທ້າຍນໍ້າ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າຮອກ, ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນຕໍ່າສຸດ ແມ່ນຢູ່ໃນຊ່ວງເດືອນ ທັນວາ ເຖິງ ເດືອນມີນາ. ກະແສການໄຫຼຂອງນໍ້າ ໃນຊ່ວງແຕ່ ເດືອນເມສາ, ພຶດສະພາ ແລະ ມິຖຸນາ ຂອງປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແມ່ນຫລຸດລົງ 0,45; 0,37 ແລະ 0,51 ມ³/ວິນາທີ ຕາມລຳດັບ. ໃນຊ່ວງແຕ່ ເດືອນກັນຍາ, ຕຸລາ ແລະ ພະຈິກ ຂອງປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ 0,53; 1,49 ແລະ 0,46 ມ³/ວິນາທີ ຕາມລຳດັບ, (ຕາຕະລາງທີ 18 ແລະ ຮູບທີ 23).

ຕາຕະລາງທີ 18: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າຮອກ

ເດືອນ	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2020 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2040 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ສ່ວນຕ່າງ (ມ ³ /ວິນາທີ)
ມັງກອນ	1,30	1,34	0,04
ກຸມພາ	0,72	0,71	-0,01
ມີນາ	1,74	1,61	-0,13
ເມສາ	4,93	4,46	-0,47
ພຶດສະພາ	11,70	11,31	-0,39
ມິຖຸນາ	20,64	20,14	-0,51
ກໍລະກົດ	26,53	27,05	0,52
ສິງຫາ	28,08	27,91	-0,17
ກັນຍາ	21,62	22,34	0,73
ຕຸລາ	14,54	16,03	1,49
ພະຈິກ	6,95	7,41	0,46
ທັນວາ	3,05	3,21	0,16
ສະເລ່ຍ	11,80	12,00	0,04

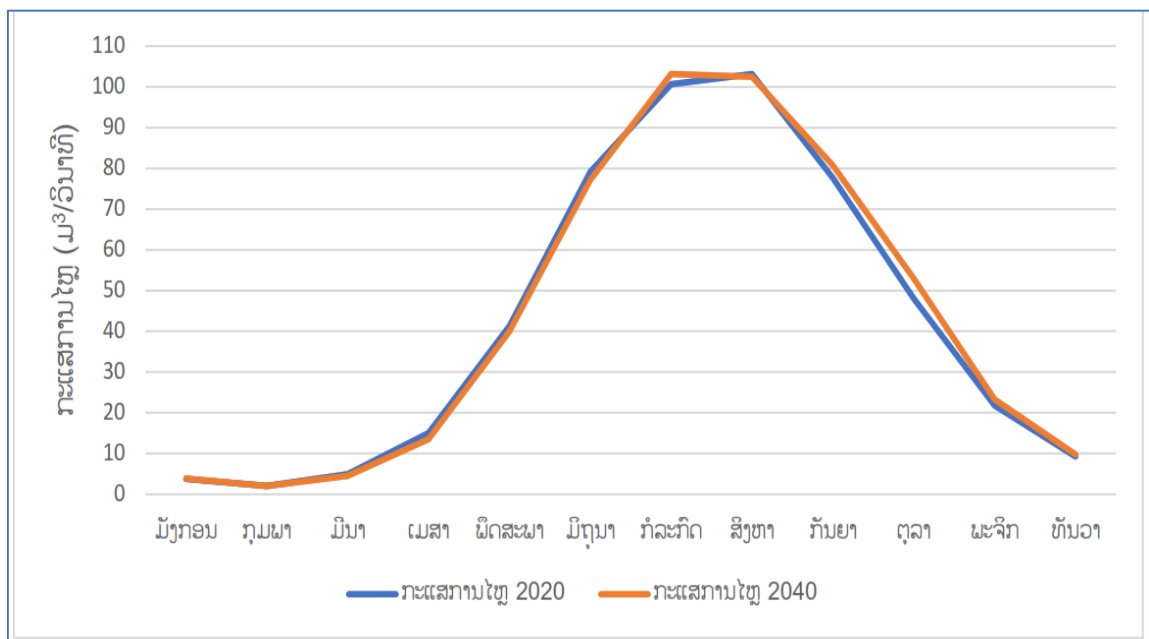
ຮູບທີ 23: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າຮອກ

3) ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າງືມ

ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນຕໍ່າສຸດຢູ່ຈຸດທ້າຍນໍ້າ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າງືມ, ແມ່ນຢູ່ໃນ ເດືອນ ກຸມພາ. ກະແສການໄຫຼຂອງນໍ້າ ໃນຊ່ວງແຕ່ ເດືອນມີນາ, ເມສາ, ພຶດສະພາ ແລະ ມິຖຸນາ ຂອງປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແມ່ນຫລຸດລົງ 0,40; 1,50, 1,35 ແລະ 2,03 ມ³/ວິນາທີ ຕາມລຳດັບ. ໃນຊ່ວງແຕ່ເດືອນກັນຍາ, ຕຸລາ, ພະຈິກ ແລະ ທັນວາ ຂອງປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ 3,08; 4,92; 1,50 ແລະ 0,51 ມ³/ວິນາທີ ຕາມລຳດັບ. (ຕາຕະລາງທີ 19 ແລະ ຮູບທີ 24).

ຕາຕະລາງທີ 19: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າງືມ

ເດືອນ	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2020 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2040 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ສ່ວນຕ່າງ (ມ ³ /ວິນາທີ)
ມັງກອນ	3,74	3,87	0,13
ກຸມພາ	2,04	2,02	-0,02
ມີນາ	4,94	4,54	-0,40
ເມສາ	14,99	13,49	-1,50
ພຶດສະພາ	41,29	39,94	-1,35
ມິຖຸນາ	79,12	77,10	-2,03
ກໍລະກົດ	100,67	103,17	2,50
ສິງຫາ	103,15	102,51	-0,64
ກັນຍາ	77,66	80,74	3,08
ຕຸລາ	48,04	52,96	4,92
ພະຈິກ	21,82	23,32	1,50
ທັນວາ	9,25	9,77	0,51
ສະເລ່ຍ	42,20	42,80	0,13

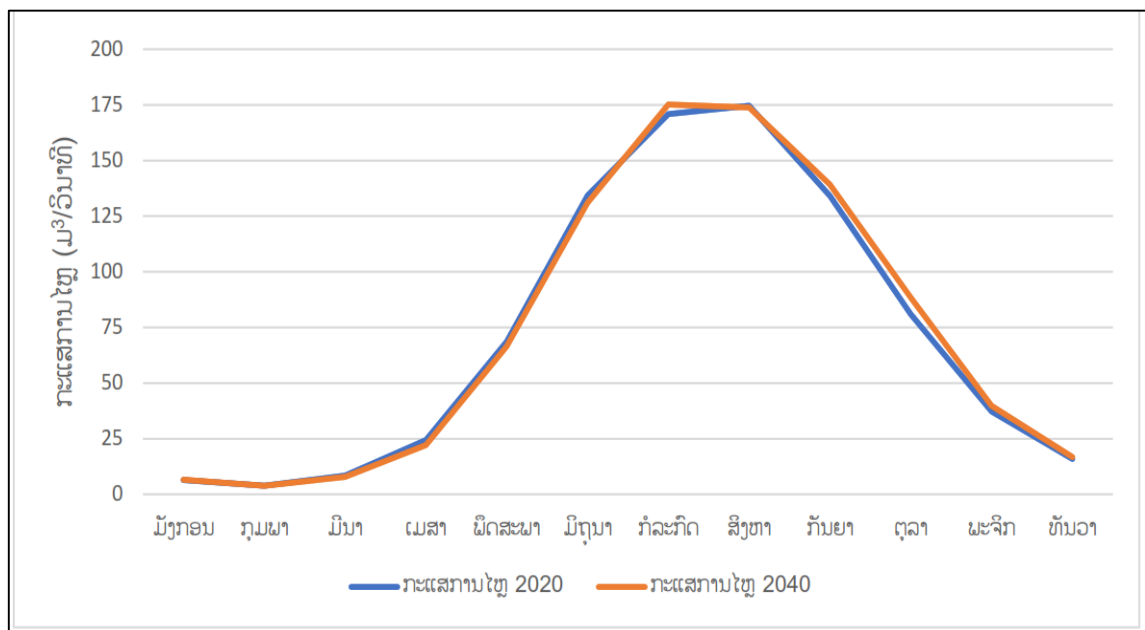
ຮູບທີ 24: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າງືມ

4) ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າມັງ

ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນຕໍ່າສຸດຢູ່ຈຸດທ້າຍນໍ້າ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າມັງ ແມ່ນຢູ່ໃນ ເດືອນ ກຸມພາ. ກະແສການໄຫຼຂອງນໍ້າ ໃນຊ່ວງແຕ່ ເດືອນມີນາ, ເມສາ, ພຶດສະພາ ແລະ ມິຖຸນາ ຂອງປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແມ່ນຫລຸດລົງ 0,59; 2,24; 2,16 ແລະ 3,33 ມ³/ວິນາທີ ຕາມລຳດັບ. ໃນຊ່ວງແຕ່ເດືອນກັນຍາ, ຕຸລາ, ແລະ ພະຈິກ ຂອງປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ 5,20; 7,47 ແລະ 2,56 ມ³/ວິນາທີ ຕາມລຳດັບ. (ຕາຕະລາງ ທີ 20 ແລະ ຮູບທີ 25).

ຕາຕະລາງທີ 20: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າມັງ

ເດືອນ	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2020 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2040 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ສ່ວນຕ່າງ (ມ ³ /ວິນາທີ)
ມັງກອນ	6,36	6,58	0,23
ກຸມພາ	3,85	3,82	-0,03
ມີນາ	8,44	7,85	-0,59
ເມສາ	24,34	22,09	-2,24
ພຶດສະພາ	68,64	66,48	-2,16
ມິຖຸນາ	134,26	130,93	-3,33
ກໍລະກົດ	170,82	175,16	4,34
ສິງຫາ	174,62	173,83	-0,79
ກັນຍາ	134,05	139,25	5,20
ຕຸລາ	80,95	88,42	7,47
ພະຈິກ	37,22	39,77	2,56
ທັນວາ	15,84	16,72	0,88
ສະເລ່ຍ	71,60	72,60	0,23

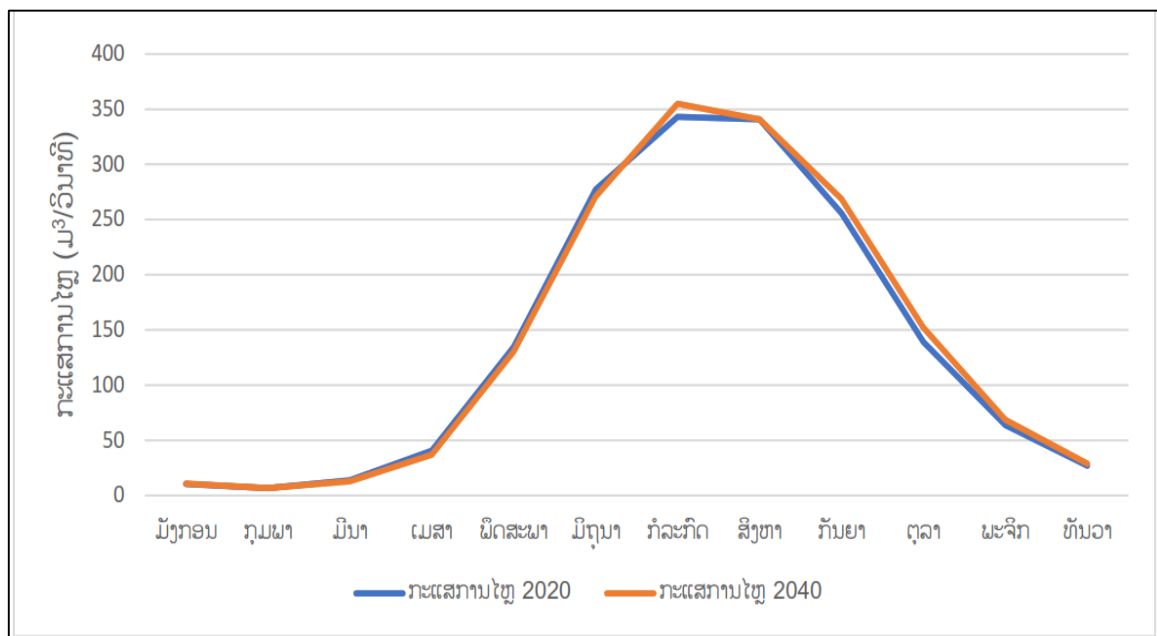
ຮູບທີ 25: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າມັງ

5) ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າກັບ

ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນຕໍ່າສຸດຢູ່ຈຸດທ້າຍນໍ້າ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າກັບ ແມ່ນຢູ່ໃນ ເດືອນ ກຸມພາ. ກະແສການໄຫຼຂອງນໍ້າ ໃນຊ່ວງແຕ່ ເດືອນມີນາ, ເມສາ, ພຶດສະພາ ແລະ ມິຖຸນາ ຂອງປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແມ່ນຫລຸດລົງ 0,77; 3,80; 4,06 ແລະ 6,14 ມ³/ວິນາທີຕາມລຳດັບ. ໃນຊ່ວງແຕ່ເດືອນກັນຍາ, ຕຸລາ, ແລະ ພະຈິກ ຂອງປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ 12,86; 13,12 ແລະ 4,79 ມ³/ວິນາທີ ຕາມລຳດັບ. (ຕາຕະລາງທີ 21, ຮູບທີ 26).

ຕາຕະລາງທີ 21: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າກັບ

ເດືອນ	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2020 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2040 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ສ່ວນຕ່າງ (ມ ³ /ວິນາທີ)
ມັງກອນ	10,32	10,84	0,52
ກຸມພາ	6,67	6,67	0,00
ມີນາ	13,63	12,85	-0,77
ເມສາ	40,62	36,82	-3,80
ພຶດສະພາ	134,52	130,46	-4,06
ມິຖຸນາ	277,11	270,97	-6,14
ກໍລະກົດ	343,08	354,94	11,85
ສິງຫາ	340,93	340,83	-0,10
ກັນຍາ	255,93	268,79	12,86
ຕຸລາ	139,13	152,25	13,12
ພະຈິກ	63,70	68,49	4,79
ທັນວາ	26,87	28,68	1,81
ສະເລ່ຍ	137,70	140,20	0,52

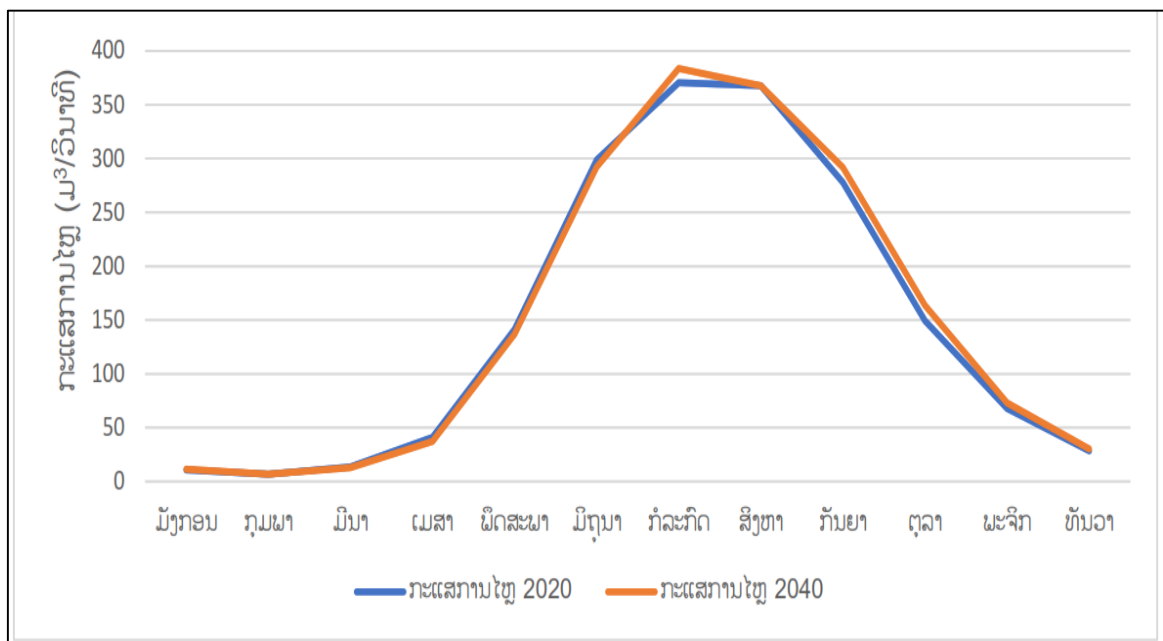
ຮູບທີ 26: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ນໍ້າກັບ

6) ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ປາກນໍ້າຊັນ

ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນຕໍ່າສຸດຢູ່ຈຸດທ້າຍນໍ້າ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ປາກນໍ້າຊັນ ແມ່ນຢູ່ໃນເດືອນ ກຸມພາ. ກະແສການໄຫຼຂອງນໍ້າ ໃນຊ່ວງແຕ່ ເດືອນມີນາ, ເມສາ, ພຶດສະພາ ແລະ ມິຖຸນາ ຂອງປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແມ່ນຫລຸດລົງ 0,76; 3,90; 4,27 ແລະ 6,55 ມ³/ວິນາທີ ຕາມລຳດັບ. ໃນຊ່ວງແຕ່ເດືອນກັນຍາ, ຕຸລາ, ແລະ ພະຈິກ ຂອງປີ 2040 ທຽບໃສ່ປີ 2020 ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ 14,22; 14,16 ແລະ 5,17 ມ³/ວິນາທີ ຕາມລຳດັບ. (ຕາຕະລາງທີ 22, ຮູບທີ 27).

ຕາຕະລາງທີ 22: ກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນປີ 2020 ແລະ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ປາກນໍ້າຊັນ

ເດືອນ	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2020 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ກະແສການໄຫຼ ປີ 2040 (ມ ³ /ວິນາທີ)	ສ່ວນຕ່າງ (ມ ³ /ວິນາທີ)
ມັງກອນ	10,81	11,38	0,57
ກຸມພາ	6,77	6,80	0,03
ມີນາ	13,56	12,80	-0,76
ເມສາ	41,04	37,14	-3,90
ພຶດສະພາ	141,21	136,94	-4,27
ມິຖຸນາ	298,84	292,29	-6,55
ກໍລະກົດ	370,53	383,70	13,16
ສິງຫາ	367,57	367,87	0,30
ກັນຍາ	277,69	291,90	14,22
ຕຸລາ	149,34	163,50	14,16
ພະຈິກ	67,75	72,92	5,17
ທັນວາ	28,43	30,39	1,96
ສະເລ່ຍ	147,80	150,60	0,57

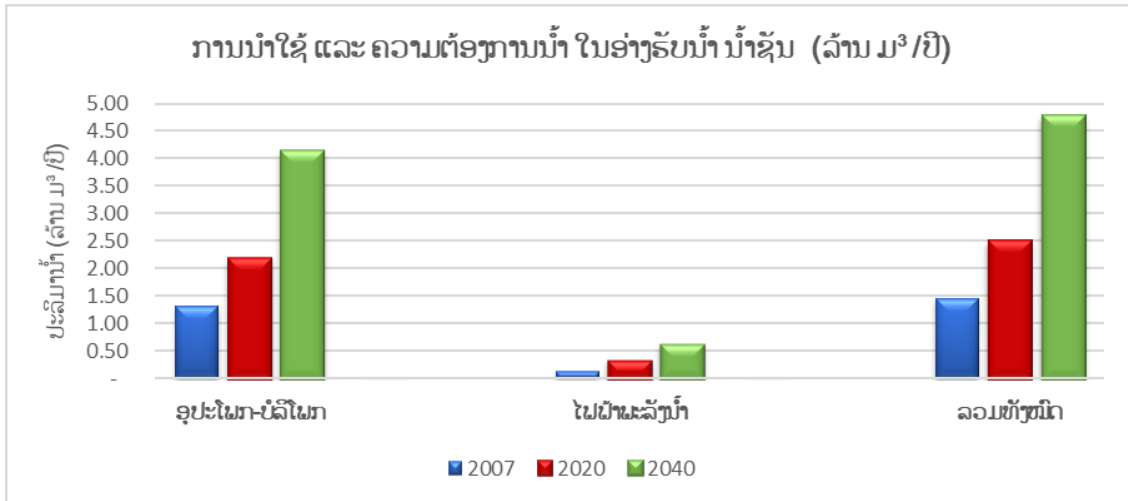
ຮູບທີ 27: ສົມທຽບກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນ ປີ 2020 ແລະ ປີ 2040 ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ປາກນໍ້າຊັນ

3.2. ການປະເມີນການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນອະນາຄົດ

ການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຝົນ, ປະຊາກອນ ແລະ ລັກສະນະການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ລວມທັງໂຄງການພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ສາມາດສົ່ງຜົນກະທົບຕໍ່ສະພາບລວມຂອງການສະໜອງ ນໍ້າ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໜ້າດິນ. ການວິເຄາະສະຖານະການໃນອະນາຄົດ ຄວນເອົາເຂົ້າໃນການວາງແຜນອ່າງຮັບນໍ້າ ເພື່ອຮັບປະກັນແຜນການຈັດສັນ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງນໍ້າໃຫ້ມີຄວາມໝາະສົມ ເມື່ອປະເຊີນກັບການປ່ຽນແປງໃນອະນາຄົດ ດັ່ງນີ້:

3.2.1. ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແລະ ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ

ການນໍາໃຊ້ນໍ້າເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ໃນປີ 2007 ແລະ 2020 ແມ່ນ 1,32 ແລະ 2,17 ລ້ານ ມ³ ແລະ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 4,13 ລ້ານ ມ³ ໃນປີ 2040 ຊຶ່ງສູງກວ່າປະລິມານນໍ້າ ເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກໃນປີ 2020 ເຖິງ 90 ເປີເຊັນ. ຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ມີການນໍາໃຊ້ນໍ້າ 0,13 ແລະ 0,33 ລ້ານ ມ³ ໃນປີ 2007 ແລະ 2020 ຕາມລຳດັບ, ເຊິ່ງໃນປີ 2040 ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃນຂະແໜງ ໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າຈະເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 0,62 ລ້ານມ³ ຊຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນເກືອບ 88 ເປີເຊັນ ຂອງ ປີ 2020 (ຮູບທີ 28).

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 28: ການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນປີ 2007, 2020 ແລະ ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າ ໃນປີ 2040

ການນໍາໃຊ້ນໍ້າຂອງ ຂະແໜງການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແລະ ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ໃນປີ 2020 ມີທັງໝົດ 2,50 ລ້ານ ມ³ ແລະ ຄາດຄະເນວ່າຈະຮອດ 4,75 ລ້ານ ມ³ ໃນປີ 2040 ຊຶ່ງເພີ່ມຂຶ້ນ 90 ເປີເຊັນ ຂອງ ປີ 2020. ເມື່ອທຽບກັບປະລິມານນໍ້າ ທີ່ມີຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ເຫັນວ່າໃນປີ 2020 ປະລິມານນໍ້າທີ່ເຫຼືອໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແມ່ນ 4.651,50 ລ້ານ ມ³ ແລະ ປີ 2040 ປະລິມານນໍ້າທີ່ເຫຼືອໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແມ່ນ 4.649,25 ລ້ານ ມ³ ຕາມລຳດັບ (ຕາຕະລາງ 23).

ຕາຕະລາງ 23: ການນໍາໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການ ໃນປີ 2020 ແລະ 2040

ລ/ດ	ຂະແໜງການນໍາໃຊ້ນໍ້າ	ປະລິມານນໍ້າໄຫຼທັງໝົດໃນອ່າງຮັບນໍ້າ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)		ປະລິມານນໍ້າທີ່ເຫຼືອໃນອ່າງຮັບນໍ້າ (ລ້ານ ມ ³ /ປີ)	
		2007	2020	2040	2020	2040
1	ອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ	4.654	2.17	4.13	4.651,83	4.649,87
2	ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ		0.33	0.62	4.653,67	4.653,38
ລວມ		4.654	2.50	4.75	4.651,50	4.649,25

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

3.3. ກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ

3.2.1 ກາລະໂອກາດ

ປະລິມານນໍ້າທີ່ເຫຼືອຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແມ່ນຍັງມີຈໍານວນຫຼວງຫຼາຍ ຖ້າທຽບໃສ່ການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນເງື່ອນໄຂປັດຈຸບັນ. ນອກຈາກນີ້, ເຖິງວ່າຈະມີການເພີ່ມຂຶ້ນຂອງພື້ນທີ່ກະສິກໍາ, ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງປະຊາກອນ ແລະ ການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າ, ປະລິມານນໍ້າຍັງພຽງພໍ ທີ່ຈະຕອບສະໜອງຕໍ່ການພັດທະນາໃນຂະແໜງ ການຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະ ຢູ່ລຽບແມ່ນໍ້າຊັນ. ສະນັ້ນ, ຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ຖືເປັນທ່າແຮງໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນການພັດທະນາຂະແໜງການຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະ ຂະແໜງໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າໃນຕອນເທິງເຂດເມືອງຄູນ ແລະ ເມືອງທ່າໂທມ ແລະ ຂະແໜງກະສິກໍາໃນເຂດຍອດນໍ້າທີ່ມີທ່າແຮງໃນການປູກຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກເຂດໜາວເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ທີ່ສອດຄ່ອງກັບການອະນຸຮັກປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພຶດຕິກຳປອດສານພິດ ແລະ ພື້ນທີ່ຕອນກາງ ແລະ ຕອນລຸ່ມຢູ່ເມືອງທ່າໂທມ, ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນທີ່ມີທ່າແຮງໃນການປູກເຂົ້າ, ພຶດເຂດຮ້ອນ, ການປູກຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກ, ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກໍາ, ການພັດທະນາກະສິກໍາປອດສານພິດທີ່ເຊື່ອມໂຍງກັບອຸດສາຫະກໍາປຸງແຕ່ງສະບຽງອາຫານ ແລະ ການລ້ຽງສັດ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງບັນດາແຂວງ ແລະ ເມືອງທີ່ນອນຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ກໍ່ຄືການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດ.

ການພັດທະນາໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າ ຍັງສາມາດສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຫຼຸດຜ່ອນການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດໂດຍການນໍາໃຊ້ພະລັງງານທີ່ສະອາດ. ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ, ການພັດທະນາເຂື່ອນຍັງຊ່ວຍເພີ່ມປະລິມານນໍ້າໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ຫຼຸດປະລິມານນໍ້າໃນລະດູຝົນ ເຊິ່ງເປັນການຊ່ວຍບັນເທົາການເກີດໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ໄພນໍ້າຖ້ວມທີ່ມີທ່າອ່ຽງຮຸນແຮງຂຶ້ນ ເນື່ອງຈາກການປ່ຽນແປງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ. ນອກ ເໜືອຈາກຂະແໜງການນໍາໃຊ້ນໍ້າໂດຍກົງແລ້ວ, ຂະແໜງການທີ່ນໍາໃຊ້ນໍ້າທາງອ້ອມ ໂດຍສະເພາະການທ່ອງທ່ຽວກໍ່ເປັນທ່າແຮງໜຶ່ງທີ່ສໍາຄັນໃນອ່າງຮັບນໍ້າດັ່ງກ່າວ. ເນື່ອງຈາກເຂດດັ່ງກ່າວ, ມີຕົວເມືອງສໍາຄັນທີ່ຕັ້ງຢູ່ລຽບຕາມແຄມແມ່ນໍ້າຊັນ ເຊັ່ນ: ເມືອງທ່າໂທມ, ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ ເຊິ່ງຈະກາຍເປັນແຫຼ່ງທ່ອງທ່ຽວທາງທໍາມະຊາດທີ່ສໍາຄັນ ໃນການປະກອບສ່ວນສ້າງລາຍຮັບທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ແຫ່ງຊາດ.

3.2.2 ສິ່ງທ້າທາຍ

1. **ໄພນໍ້າຖ້ວມ ແລະ ນໍ້າຖ້ວມກະທັນຫັນ:** ນໍ້າຖ້ວມເກີດຈາກນໍ້າລົ້ນຝັ່ງຂອງແມ່ນໍ້າ ເກີດຂຶ້ນຢູ່ເມືອງທ່າໂທມ, ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ເມືອງປາກຊັນ. ນໍ້າຖ້ວມກະທັນຫັນ ເກີດຂຶ້ນຢູ່ເຂດກຸ່ມບ້ານງານ ເມືອງຄູນ, ເຂດພູດອຍຂອງເມືອງທ່າໂທມ ແລະ ເມືອງບໍລິຄັນ. ການກຽມຄວາມພ້ອມຮັບມືກັບໄພນໍ້າຖ້ວມທາງທໍາມະຊາດ ແລະ ສະພາບນໍ້າຖ້ວມທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຈາກການປ່ອຍນໍ້າຈາກເຂື່ອນໂດຍສະເພາະຢູ່ລຽບນໍ້າຊັນໃນເຂດເທດສະບານເມືອງທ່າໂທມ ຍັງຕ້ອງໄດ້ຮັບການປັບປຸງໃຫ້;
2. **ໄພແຫ້ງແລ້ງ:** ໄພແຫ້ງແລ້ງ ໄດ້ເກີດຂຶ້ນຢູ່ຫຼາຍພື້ນທີ່ພາຍໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ໂດຍສະເພາະຢູ່ທາງພາກເໜືອຂອງກຸ່ມບ້ານງານຂອງເມືອງຄູນ, ພາກໃຕ້ ແລະ ພາກເໜືອ ລຽບຕາມແມ່ນໍ້າຊັນຢູ່ເມືອງບໍລິຄັນ ແລະ ຕາມລໍາແມ່ນໍ້າຊັນທາງພາກເໜືອຂອງເມືອງປາກຊັນ;
3. **ການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້:** ການປ່ຽນແປງການນໍາໃຊ້ທີ່ດິນ ແລະ ການປົກຫຸ້ມຂອງປ່າໄມ້ ເນື່ອງຈາກການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານກະສິກໍາ ລວມທັງການປູກພືດແບບເລື່ອນລອຍ, ການສ້າງເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ແລະ ອື່ນໆ;
4. **ການພັດທະນາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງໂຄງການໄຟຟ້ານໍ້າຕົກ:** ຜົນກະທົບຂອງການພັດທະນາເຂື່ອນໄຟຟ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າຕໍ່ລະບົບນິເວດເທິງປົກ ແລະ ຊີວະນາໆພັນຂອງສັດນໍ້າ, ການປ່ຽນແປງຂອງອຸທິກກະສາດໃນເຂດຕອນລຸ່ມຂອງແມ່ນໍ້າທີ່ຕິດພັນກັບການກັກຂັງ, ການຕົກຕະກອນ, ການປ່ຽນແປງຄຸນນະພາບນໍ້າທັງຕອນເທິງ ແລະ ຕອນລຸ່ມ

ຂອງແມ່ນ້ຳ, ການຄວບຄຸມການປ່ອຍນ້ຳຈາກເຂື່ອນລົງສູ່ດ້ານໃຕ້ກະແສ ລວມເຖິງການຮັກສາການໄຫຼເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ;

5. **ການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນ/ດິນເຈື່ອນ:** ການເຊາະເຈື່ອນຕາມຕາຝັ່ງແຄມແມ່ນ້ຳ ແລະ ດິນເຈື່ອນຕາມເນີນພູ ທີ່ເກີດຈາກການເຮັດໄຮ່ເລື່ອນລອຍ, ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ແລະ ການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່, ການຂຸດຫີນຊາຍຕາມລຳນ້ຳຊັນ ແລະ ນ້ຳສາຂາ ໂດຍສະເພາະຢູ່ເມືອງທ່າໂທມ ແລະ ເມືອງບໍລິຄັນ. ການເຊາະເຈື່ອນຂອງດິນ ແລະ ການເຈື່ອນຂອງຕາຝັ່ງແຄມແມ່ນ້ຳ ຍັງເປັນສາເຫດຫຼັກທີ່ພາໃຫ້ເກີດການຕົກຕະກອນຂອງແມ່ນ້ຳ, ການອຸດຕັນທາງນ້ຳໄຫຼ ແລະ ເຮັດໃຫ້ແມ່ນ້ຳຕົ້ນເຂີນທີ່ເຮັດໃຫ້ຄວາມສາມາດປັນຈຸກະແສການໄຫຼຂອງແມ່ນ້ຳຫຼຸດລົງ ແລະ ສ່ຽງຕໍ່ການໄຫຼລົ້ນຕາຝັ່ງຂອງແມ່ນ້ຳໃນຊ່ວງລະດູຝົນ;
6. **ການກະສິກຳທີ່ບໍ່ຍືນຍົງ:** ການຂະຫຍາຍການປູກພືດເສດຖະກິດ, ການຖາງປ່າເຮັດໄຮ່ຢູ່ເຂດເນີນສູງ, ການ ນຳໃຊ້ສານເຄມີເຂົ້າໃນການປູກຝັງກະສິກຳ ແລະ ການບຳລຸງຮັກສາລະບົບຊົນລະປະທານທີ່ບໍ່ພຽງພໍ;
7. **ການສຳຫຼວດ ແລະ ສຳປະທານການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່:** ຜົນສະທ້ອນຂອງການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ການດຳເນີນງານການຂຸດຄົ້ນບໍ່ແຮ່ ຕໍ່ກັບຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ເຊັ່ນ: ການອະນາໄມໜ້າດິນ, ການຂຸດລອກ, ຈົກໜ້າດິນອອກ ແລະ ອື່ນໆ;
8. **ການຂະຫຍາຍຕົວເມືອງ ແລະ ການພັດທະນາອຸດສາຫະກຳທ້ອງຖິ່ນ:** ພື້ນທີ່ຕົວເມືອງຂອງເມືອງທ່າໂທມ, ບໍລິຄັນ ແລະ ປາກຊັນ ກຳລັງມີການຂະຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍຄາດຄະເນປະຊາກອນຈະເພີ່ມຂຶ້ນປະມານ 35,2%, 22,3%, 8,8% ຕາມລຳດັບໃນປີ 2015 ແລະ 70,7%, 42,1%, 35,9% ຕາມລຳດັບໃນປີ 2035. ການຫຼຸດລົງຂອງຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນ ແລະ ການເສື່ອມໂຊມຂອງຊັບພະຍາ ກອນທາງລະບົບນິເວດທີ່ເປັນຜົນມາຈາກການປ່ອຍນ້ຳເບື້ອນຈາກການນຳໃຊ້ນ້ຳໃນຄົວເຮືອນ, ໂຮງງານໃນທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນໂຮງງານປຸງແຕ່ງຢາງພາລາ ແລະ ໂຮງງານປຸງແຕ່ງມັນຕົ້ນ ລວມທັງການຖິ້ມຂີ້ ເຫຍື້ອ;
9. **ການຮ່ວມມື ແລະ ຄວາມຮັບຮູ້ເຖິງຄວາມສຳຄັນຂອງການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ** ຂອງບັນດາຂະແໜງການນຳໃຊ້ນ້ຳແມ່ນມີຄວາມສຳຄັນ. ຄວາມຕ້ອງການນ້ຳໃຊ້ທີ່ແຕກຕ່າງກັນຂອງຜູ້ຊົມໃຊ້ນ້ຳ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຜະລິດກະສິກຳ, ການສະໜອງນ້ຳເພື່ອການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແລະ ການຜະລິດພະລັງງານ ມາຮອດປັດຈຸບັນນີ້ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂຢ່າງເໝາະສົມ ໂດຍຜ່ານການວາງແຜນ, ການປະສານສົມທົບ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແບບເຊື່ອມສານ;
10. **ການຈັດລະບົບການຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ ແລະ ຂ່າວສານກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນນ້ຳ** ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນເພື່ອນຳໃຊ້ເປັນເຄື່ອງມືທີ່ມີປະສິດທິພາບໃນການເກັບກຳ, ເກັບມ້ຽນ, ວິເຄາະ ແລະ ປະເມີນການຄຸ້ມຄອງຊັບ ພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ. ນອກຈາກນັ້ນ ຍັງຕ້ອງມີແນວທາງລວມ ຂອງການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ທີ່ສ້າງຄວາມກົມກຽວກັນ ລະຫວ່າງການພັດທະນາຊົນນະບົດແບບຍືນຍົງ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມທຸກຍາກ ເຊັ່ນ: ການກະສິກຳອິນຊີແບບຍືນຍົງ, ການຄຸ້ມຄອງປ່າໄມ້, ການຜະລິດໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ, ການສະໜອງນ້ຳສະອາດ, ການປະມົງ, ການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸຮັກ ແລະ ອື່ນໆ ແລະ ການປົກປັກຮັກສາຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມຢູ່ຕາມບັນດາອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ.

3.3 ການຈັດສັນນ້ຳ

ການຈັດສັນນ້ຳ ແມ່ນການແບ່ງປັນນ້ຳໃຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ນຳໃຊ້ນ້ຳຢ່າງມີປະສິດທິພາບ ແລະ ມີຄວາມສະເໝີພາບພ້ອມທັງຮັບປະກັນການສະໜອງນ້ຳທີ່ພຽງພໍ ແລະ ສາມາດຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາເສດ ຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການຮັກສາຄວາມສົມດູນຂອງລະບົບນິເວດໄດ້. ການຈັດສັນນ້ຳ ລວມມີ ການຈັດສັນນ້ຳລະດັບຊາດ, ຈັດສັນຕາມຊຶງເຂດ ຫຼື ພາກພື້ນ, ຈັດສັນໃນລະດັບອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ອ່າງຮັບນ້ຳສາຂາ. ການຈັດສັນນ້ຳເປັນຂະບວນການທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນ ແລະ ສຳຄັນໃນ ເວລາທີ່ມີປະລິມານນ້ຳຈຳກັດ ຫຼື ບໍ່ພຽງພໍ ແລະ ຈະຕ້ອງໄດ້ຕອບສະໜອງນ້ຳໃຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ໃຊ້ນ້ຳທັງໝົດ ຢ່າງເທົ່າທຽມກັນ.

ການຈັດສັນນໍ້າແມ່ນມີຈຸດປະສົງເພື່ອ: (i) ສ້າງຄວາມສະເໝີພາບໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າໂດຍໃຫ້ສິດແກ່ບັນດາ ຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າທີ່ຢູ່ໃນແຕ່ລະພື້ນທີ່ ຫຼື ຊຶ່ງເຂດນັ້ນໃຫ້ມີຄວາມເທົ່າທຽມກັນ; (ii) ສົ່ງເສີມການປົກປັກຮັກສາສິ່ງ ແວດລ້ອມ ແລະ ຮັກສາຄວາມສົມດູນຂອງລະບົບນິເວດ ເຊັ່ນ: ຄວບຄຸມການໄຫຼຂອງຕະກອນ, ການເພີ່ມ ປະ ລິມານນໍ້າໃຫ້ແກ່ນໍ້າໃຕ້ດິນ, ລວມທັງການຊ່ວຍບໍາບັດສິ່ງເສດເຫຼືອຕ່າງໆ; ແລະ (iii) ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ແກ່ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ຮັບປະກັນໃຫ້ມີການສະໜອງນໍ້າໃຫ້ຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນແຕ່ລະຂະແໜງການ ຢ່າງພຽງພໍ ແລະ ນໍາໃຊ້ນໍ້າທີ່ມີປະສິດທິພາບ.

ປັດຈຸບັນການນໍາໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ຍັງສືບຕໍ່ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ເຄີຍເຮັດຜ່ານມາ. ໃນຊ່ວງທົດສະວັດທີ່ຜ່ານມາ ການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ກໍ່ຄືການລົງທຶນພັດທະນາໂຄງຮ່າງພື້ນຖານໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ໄດ້ມີການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ຢູ່ໃນຂະ ແໜງການພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່ (ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ, ໂຄງການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ), ກະສິກໍາປ່າໄມ້ (ໂຄງການຊົນລະປະທານ ແລະ ໂຄງສົ່ງເສີມການປູກພືດ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ກິນໝາກ ແລະ ຕົ້ນໄມ້ອຸດສາຫະກໍາ), ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ (ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຢາງພາລາ ແລະ ໂຮງງານຜະລິດແບ້ງມັນຕົ້ນ) ແລະ ອື່ນໆ ເຮັດໃຫ້ການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນລະດູແລ້ງ ຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ເຊັ່ນການນໍາໃຊ້ນໍ້າສໍາລັບ ການຜະລິດກະສິກໍາ ແລະ ໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ຍັງເປັນສິ່ງທ້າທາຍ ທີ່ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຈັດສັນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ຢ່າງເປັນລະບົບ.

ເພື່ອລິເລີ່ມ ຂະບວນການການຈັດສັນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ສິ່ງສໍາຄັນ ຕ້ອງມີຄວາມເຂົ້າໃຈ ແລະ ຕົນຕົວເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຫ້າວຫັນຂອງທຸກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍການນໍາພາ ແລະ ການປະສານງານຈາກຂະ ແໜງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໂດຍມີການເກັບກໍາ, ວິເຄາະຂໍ້ມູນ ແລະ ດໍາເນີນການສຶກສາ ແລະ ປະເມີນທີ່ສໍາຄັນໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ທີ່ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການວາງແຜນການຈັດສັນນໍ້າ ເຊັ່ນ: ການປະເມີນ ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ທີ່ມີຢູ່ທັງໝົດໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ລວມທັງ ປະລິມານນໍ້າໜ້າດິນ ແລະ ໃຕ້ດິນ; ການປະເມີນນໍ້າເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງ ການກໍານົດປະລິມານນໍ້າຕໍ່າສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ; ການປະເມີນປະລິມານ ແລະ ປະສິດທິພາບຂອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນບັນດາຂະແໜງການຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບການດໍາລົງຊີວິດຂອງພົນລະເມືອງ, ການພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ການ ນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນເປົ້າໝາຍອື່ນໆ ດັ່ງທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງ ແລະ ການປະເມີນຄວາມຕ້ອງການໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນອະນາຄົດ ຂອງບັນດາຂະແໜງການເຫຼົ່ານັ້ນ.

ທາງເລືອກໃນການຈັດສັນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ທໍາອິດຄວນໃຫ້ບຸລິມະສິດການນໍາໃຊ້ນໍ້າເພື່ອອຸປະ ໂພກ-ບໍລິໂພກ ຂອງພົນລະເມືອງ, ບຸລິມະສິດຮອງລົງມາ ແມ່ນ ການຈັດສັນນໍ້າ ໄວ້ເພື່ອຮັກສາ ຄວາມສົມດູນ ຂອງລະບົບນິເວດອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ສ່ວນປະລິມານນໍ້າທີ່ຍັງເຫຼືອແມ່ນຈັດສັນ ສໍາລັບຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການນໍາໃຊ້ ນໍ້າຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ທີ່ຕິດພັນກັບການພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ. ແຜນການຈັດສັນນໍ້າສະບັບນີ້ແມ່ນໄດ້ຈັດສັນການນໍາໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ, ກະສິກໍາ ແລະ ຊົນລະ ປະທານ, ພະລັງງານ ໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ, ອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ບໍ່ແຮ່. ແຜນຈັດສັນການນໍາໃຊ້ນໍ້າສະບັບນີ້ ອາດຍັງບໍ່ທັນສົມບູນ ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນການປະເມີນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແລະ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ນັ້ນມີຄວາມຈໍາກັດ ແລະ ບໍ່ທັນກວມເອົາທຸກຂະແໜງການທີ່ນໍາໃຊ້ນໍ້າ ລວມທັງ ຍັງຂາດການປະເມີນ ກ່ຽວກັບ ປະສິດທິພາບຂອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າ.

3.3.1 ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ

ຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ເພື່ອການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ຂອງພົນລະເມືອງ ແມ່ນໜ້ອຍຫຼາຍ ຖ້າທຽບໃສ່ກັບປະລິມານນໍ້າທີ່ມີໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ທັງໝົດ ແລະ ມາຮອດປະຈຸບັນນີ້ ຍັງບໍ່ມີການລາຍງານ ກ່ຽວກັບ ການຂາດແຄນນໍ້າໃຊ້ໃນເດືອນໃດໜຶ່ງຂອງປີ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍ່ຕາມ, ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແມ່ນໄດ້ກໍານົດຢ່າງຈະແຈ້ງ

ວ່າການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກເປັນສິ່ງທີ່ສໍາຄັນທີ່ສຸດ ເພື່ອປົກປ້ອງຄວາມຕ້ອງ ການນໍ້າຂອງພົນລະເມືອງ ຈາກການພັດທະນາໃນອະນາຄົດ ທີ່ຈະມີການການນໍາໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນໍ້າເພີ່ມຂຶ້ນ. ແຜນຈັດສັນນໍ້າສໍາລັບ ການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກຂອງພົນລະເມືອງ ຈະໄດ້ຖືກຮັບຮອງ ເອົາຕາມຫຼັກການຂອງຄວາມ ສະເໝີພາບ ພາຍໃຕ້ການປະເມີນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ເພື່ອຮັບປະກັນການມີນໍ້າໃຊ້ໃນລະດູແລ້ງ ໃນເວລາທີ່ເກີດໄພແຫ້ງແລ້ງ, ເຊິ່ງໝາຍຄວາມວ່າ:

- ບໍ່ມີຄົວເຮືອນໃດຈະຂາດສິດນໍາໃຊ້ນໍ້າ;
- ປະຊາຊົນມີສິດເທົ່າທຽມກັນໃນການຊົມໃຊ້ນໍ້າ, ທຸກເມືອງ ໂດຍບໍ່ຈໍາແນກຂະໜາດ ແລະ ສະຖານທີ່ຕັ້ງຢູ່ລຽບຕາມແມ່ນໍ້າ ແມ່ນມີສິດເທົ່າທຽມກັນໃນການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງນໍ້າ;
- ໃນໄລຍະເກີດໄພແຫ້ງແລ້ງ - ຈະຫຼຸດຜ່ອນການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ແບ່ງປັນນໍ້າໃຊ້ໃຫ້ມີຄວາມສະເໝີພາບກັນ, ຊຶ່ງຈະຖືກກໍານົດໂດຍ ແຜນຈັດສັນນໍ້າ. ຕົວຢ່າງ ບັນດາເມືອງຢູ່ອ່າງຮັບນໍ້າຕອນເທິງເຂດຍອດນໍ້າ ຢູ່ເມືອງຄຸນ ແລະ ເມືອງທ່າໂທມ ຕ້ອງໄດ້ປ່ອຍນໍ້າໃຫ້ແກ່ບັນດາເມືອງທີ່ຢູ່ຕອນລຸ່ມຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ໃຫ້ມີປະລິມານທີ່ພຽງພໍໃນການນໍາໃຊ້;
- ການຮັບປະກັນສິດການນໍາໃຊ້ນໍ້າເພື່ອ ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ເຊິ່ງຕ້ອງມາກ່ອນການພິຈາລະນາການນໍາໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການອື່ນໆ;
- ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງເມືອງ ຕ້ອງພິຈາລະນາ ກ່ຽວກັບ ສິດການນໍາໃຊ້ນໍ້າຂອງພົນລະເມືອງທຸກຄົນທີ່ນອນຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ກ່ອນ.

ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ປະກາດແຜນການຈັດສັນນໍ້າ ຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ປະຈໍາປີໃນທຸກໆເດືອນຕຸລາ ແລະ ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ໃນເວລາຂອງ ປີນໍ້າ ຄື ແຕ່ເດືອນພະຈິກ ປີນີ້ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ປີຕໍ່ໄປ. ການຈັດສັນນໍ້າແມ່ນແບ່ງອອກສໍາລັບລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນ ເຊິ່ງສໍາລັບການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກຂອງພົນລະເມືອງ ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແມ່ນຖືກຈັດສັນໃຫ້ນໍາໃຊ້ໄດ້ 100 ເປີເຊັນ ໃນຊ່ວງລະດູແລ້ງ (ເດືອນພະຈິກ-ເດືອນເມສາ) ແລະ ສາມາດໃຊ້ໄດ້ຢ່າງບໍ່ຈໍາກັດໃນຊ່ວງລະດູຝົນ (ເດືອນພຶດສະພາ-ເດືອນຕຸລາ).

ໃນການຈັດສັນນໍ້າປະຈໍາປີ ປະລິມານນໍ້າທີ່ຈັດສັນໄດ້ຈະເພີ່ມຂຶ້ນ ຖ້າຖືກປິດທີ່ມີຝົນຫຼາຍ ເຊິ່ງຈາກການ ປະເມີນຜ່ານມາ ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນສໍາລັບການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ເກີນປະລິມານນໍ້າ ສູງສຸດ ທີ່ນໍາໃຊ້ຕາມປະລິມານທີ່ໄດ້ປະເມີນຜ່ານມາ. ໃນປີ 2020 ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ສໍາລັບ ການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ມີປະມານ 2.17 ລ້ານ ມ³/ປີ.

ເຊັ່ນດຽວກັນ ວິທີການຈັດສັນນໍ້າ ສໍາລັບ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ທີ່ບໍ່ມີເຂື່ອນໄຟຟ້າ ແມ່ນນອກຈາກປິດແຫ້ງແລ້ງແລ້ວ ຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າ ທັງໝົດ ໄດ້ຮັບການຈັດສັນນໍ້າ 100 ເປີເຊັນ ແຕ່ເລີ່ມຕົ້ນ ປີນໍ້າ ຂອງທຸກໆປີ ເຊິ່ງແມ່ນ ເດືອນພະຈິກ. ເຖິງແມ່ນວ່າ ການຈັດສັນນໍ້າສໍາລັບການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແມ່ນມີຢ່າງບໍ່ຈໍາກັດ, ທາງການແມ່ນບໍ່ອະນຸຍາດໃຫ້ມີການດູດນໍ້າ ເມື່ອນໍ້າໃນແມ່ນໍ້າຢູ່ໃນລະດັບຕໍ່າກ່ວາທີ່ກໍານົດ ແລະ ຈໍາເປັນຕ້ອງປະຕິ ບັດຕາມລະບຽບການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ. ໂດຍອີງຕາມການປະເມີນການນໍາໃຊ້ນໍ້າຜ່ານມາ, ປະລິມານນໍ້າ ສໍາລັບ ການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ສໍາລັບ ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແມ່ນສາມາດຈັດສັນນໍາໃຊ້ປະຈໍາປີ (ຕາຕະ ລາງທີ 24).

ຕາຕະລາງທີ 24: ການຈັດສັນນໍ້າ ເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ (ລ້ານ ມ³/ປີ)

ຂະແໜງການ ນໍາໃຊ້ນໍ້າ	ປະລິມານນໍ້າ ທັງໝົດທີ່ມີ	ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ (ປີ 2020)	ປະລິມານການຈັດສັນນໍ້າ (ປີ 2020)
ອຸປະໂພກ ແລະ ບໍລິໂພກ	4.654	2.17	2.17

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

3.3.2 ກະສິກຳ ແລະ ຊົນລະປະທານ

ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ຊົນລະປະທານ ແມ່ນຂະແໜງການໜຶ່ງ ທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນໃນຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ການສະໜອງນໍ້າໃຫ້ແກ່ການຜະລິດກະສິກຳ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນລະດູແລ້ງ. ການຂະຫຍາຍ ຕົວດ້ານກະສິກຳໃນອະນາຄົດຈະເຮັດໃຫ້ຄວາມຕ້ອງການໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າເພີ່ມຂຶ້ນ. ການຈັດສັນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້ານີ້ ມີຄວາມສຳຄັນໃນລະດູແລ້ງເທົ່ານັ້ນ. ການຈັດສັນດັ່ງກ່າວມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອປົກປ້ອງຄວາມຕ້ອງການນໍ້າທີ່ເປັນບູລິມະສິດ ສຳລັບປີທີ່ມີໄພແຫ້ງແລ້ງ. ການຈັດສັນນໍ້າໃນຊ່ວງລະດູຝົນ ຄື ແຕ່ເດືອນພຶດສະພາ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ແມ່ນບໍ່ຈຳກັດ. ເນື່ອງຈາກ ຂໍ້ມູນການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນຂະແໜງກະສິກຳ-ຊົນລະປະທານ ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການຕິດຕາມ ແລະ ເກັບກຳຢ່າງເປັນລະບົບ, ແຜນສະບັບນີ້ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດ ຄາດຄະເນປະລິມານການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນອະນາຄົດ ແລະ ບໍ່ສາມາດສ້າງແຜນຈັດສັນນໍ້າ ສຳລັບຂະແໜງການນີ້ໄດ້ (ຕາຕະລາງທີ 25).

ຕາຕະລາງທີ 25: ການຈັດສັນນໍ້າເພື່ອການກະສິກຳ ແລະ ຊົນລະປະທານ (ລ້ານ ມ³/ປີ)

ຂະແໜງການ ນໍາໃຊ້ນໍ້າ	ປະລິມານນໍ້າ ທັງໝົດທີ່ມີ	ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ (ປີ 2020)	ປະລິມານການຈັດສັນນໍ້າ (ປີ 2020)
ກະສິກຳ ແລະ ຊົນລະປະທານ	4.654	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ໝາຍເຫດ: ບໍ່ມີຂໍ້ມູນໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການ ກະສິກຳ-ຊົນລະປະທານ

3.3.3 ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ

ປະຈຸບັນການໃຊ້ນໍ້າຂອງເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າຂະໜາດໃຫຍ່ ຢູ່ອ່າງຮັບນໍ້າຊັນ ມີ 2 ແຫ່ງ ຄື ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້ານໍ້າຊັນ 3A ແລະ ນໍ້າຊັນ 3B ເຊິ່ງມີການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນປະລິມານທີ່ຕໍ່າກວ່າ 0,33 ລ້ານ ມ³/ປີ. ໃນອະນາຄົດຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃນການຜະລິດໄຟຟ້າຈະເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 0,62 ລ້ານ ມ³/ປີ ໃນປີ 2040 ຍ້ອນມີເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າທີ່ກຳລັງກໍ່ສ້າງ ແລະ ຢູ່ໃນແຜນທີ່ຈະສ້າງອີກຈຳນວນໜຶ່ງ ເຊັ່ນ: ໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ນໍ້າຊັນ 1 ແລະ ນໍ້າຊັນ 2. ການຈັດສັນນໍ້າປະຈຳປີ ສຳລັບຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າໃນຊ່ວງເວລາຂອງແຜນອ່າງຮັບນໍ້າສະບັບນີ້ ຈຶ່ງຄາດການບໍ່ເກີນ 0,33 ລ້ານ ມ³/ປີ (ຕາຕະລາງທີ 26).

ຕາຕະລາງທີ 26: ການຈັດສັນນໍ້າ ສຳລັບຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ

ລຳດັບ	ໂຄງການ ເຂື່ອນໄຟຟ້າ	ເມືອງ	ແຂວງ	ກຳລັງການ ຜະລິດ (ເມກາວັດ)	ປີນໍາໃຊ້	ປະລິມານນໍ້າ ທັງໝົດທີ່ມີ	ປະລິມານ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ (ປີ 2020)	ປະລິມານ ການຈັດ ສັນນໍ້າ
1	ນໍ້າຊັນ 3A	ຄູນ	ຊຽງຂວາງ	69	2016	4.654 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	< 0,33 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	0,33 ລ້ານ ມ ³ /ປີ
2	ນໍ້າຊັນ 3B	ທ່າໂທມ	ໄຊສົມບູນ	45	2015			

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ກະຊວງພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, 2021)

3.3.4 ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່

ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ອຸດສາຫະກຳສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ, ປຸງແຕ່ງອາຫານ ແລະ ເຄື່ອງດື່ມ ເຊັ່ນ: ໂຮງງານໄມ້ແປຮູບ, ໂຮງງານຜະລິດແປ້ງມັນຕົ້ນ, ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຢາງ ພາລາ, ໂຮງງານເຟີນີເຈີ, ໂຮງງານຜະລິດນໍ້າກ້ອນ-ນໍ້າດື່ມ, ໂຮງງານຜະລິດດິນຈີ່ ແລະ ອື່ນໆ ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ຕັ້ງຢູ່ ເມືອງບໍລິຄັນ

ແລະ ເມືອງປາກຊັນ. ໃນອະນາຄົດເຂດທ່າສີ, ເມືອງບໍລິຄັນ ຈະກາຍເປັນເຂດເສດຖະກິດການຄ້າ ແລະ ການບໍລິການ ຊຶ່ງຈະສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳມີການຂະຫຍາຍຕົວ. ປັດຈຸບັນ ມີບັນດາໂຄງ ການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດທີ່ສຳຄັນຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ກຳລັງດຳເນີນການ ແລະ ປະເມີນຜົນກະທົບຕໍ່ສິ່ງ ແວດລ້ອມ. ການຂະຫຍາຍຕົວຂອງໂຮງງານອຸດສາຫະກຳທີ່ໄດ້ກ່າວຂ້າງເທິງ ຈະເປັນສາເຫດໃຫ້ປະລິມານການນຳໃຊ້ນໍ້າເພີ່ມຂຶ້ນ. ການເກັບຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ນໍ້າຂອງບັນດາໂຮງງານອຸດສາຫະກຳ ແລະ ໂຄງການຂຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດຕ່າງໆຈະຊ່ວຍໃຫ້ສາມາດປະເມີນການນຳໃຊ້, ຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ການຈັດສັນນໍ້າໃຫ້ແກ່ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ໄດ້ຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບຈຸດປະສົງຂອງການຈັດສັນນໍ້າທີ່ໄດ້ກ່າວຂ້າງເທິງ. ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນການນຳໃຊ້ນໍ້າໃນຂະແໜງການອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການຕິດ ຕາມ ແລະ ເກັບກຳຢ່າງເປັນລະບົບ, ແຜນສະບັບນີ້ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດ ຄາດຄະເນປະລິມານການນຳໃຊ້ນໍ້າໃນອະນາຄົດ ແລະ ບໍ່ສາມາດສ້າງແຜນຈັດສັນນໍ້າສຳລັບຂະແໜງການນີ້ໄດ້ (ຕາຕະລາງທີ 27).

ຕາຕະລາງທີ 27: ການຈັດສັນນໍ້າ ສຳລັບຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່

ລ/ດ	ປະເພດໂຄງການ	ປະລິມານນໍ້າທັງໝົດທີ່ມີ	ປະລິມານການນຳໃຊ້ນໍ້າ (ມ ³ /ປີ)	ປະລິມານການຈັດສັນນໍ້າ
1	ບໍລິສັດຮຸ່ງອາລຸນບໍ່ແຮ່ຈຳກັດ	4.654 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ
2	ບໍລິສັດ ວິນາໂກມິນ			
3	ບໍລິສັດລາວ-ຊາຍນາ ແບສ ມາຍນິງຈຳກັດ			
4	ບໍລິສັດ ທະວິຊຸບພັດທະນາ			
5	ບໍລິສັດ ກາວິໂກລາວບໍ່ແຮ່ ຈຳກັດ			

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ໝາຍເຫດ: ບໍ່ມີຂໍ້ມູນໃນການນຳໃຊ້ນໍ້າ ຂອງຂະແໜງການ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່.

3.3.5 ແຜນການຈັດສັນນໍ້າ

ກ. ແຜນຈັດສັນນໍ້າປະຈຳປີ 2022-2023:

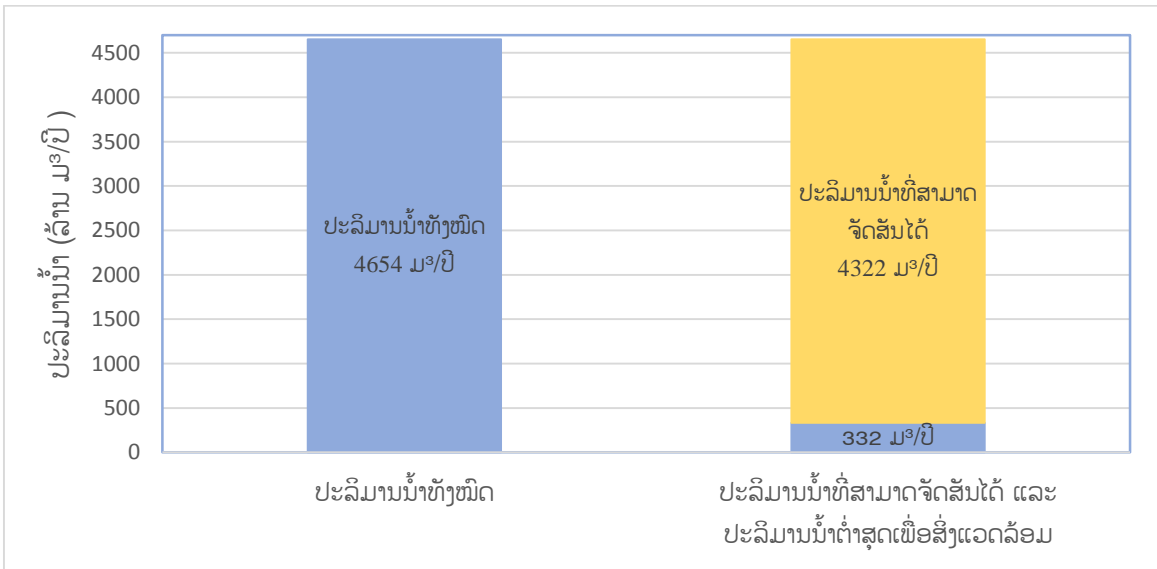
ແຜນຈັດສັນນໍ້າປະຈຳປີແມ່ນ ການຈັດສັນນໍ້າທີ່ປະຕິບັດຕາມຮອບວຽນປະຈຳປີ, ເຊິ່ງແຜນຈັດສັນນປະຈຳປີ 2022-2023 ຈະເປັນຕົວແບບຈຳລອງໃນການສ້າງແຜນ. ແຜນຈັດສັນນໍ້າປະຈຳປີຍັງບອກເຖິງຜູ້ໃຊ້ນໍ້າແຕ່ລະພາກສ່ວນທີ່ມີປະລິມານນໍ້າໃຊ້ປະຈຳປີຂອງຕົນເອງ. ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ຈັດສັນນໍ້າ ສຳລັບ ຫນຶ່ງປີນໍ້າທີ່ມີປະລິມານສຳລັບລະດູຝົນ ແລະ ລະດູແລ້ງ. ການຈັດສັນນີ້ຈະອີງໃສ່ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ ແລະ ມີຢູ່ດ້ານເທິງຂອງ ອ່າງຮັບນໍ້າ, ການພະຍາກອນອາກາດ, ການນຳໃຊ້ແມ່ນໍ້າ ແລະ ການປົກສາຫາລືກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍບໍ່ມີການຂັດກັບຫຼັກການຕົ້ນຕໍຂອງແຜນການນີ້.

ການຈັດສັນນໍ້າ ແມ່ນສະແດງເປັນສ່ວນຮ້ອຍຕາມສິດທິນໍ້າໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດຂອງຜູ້ນຳໃຊ້ນໍ້າ. ຕົວຢ່າງ: ຖ້າເມືອງທີ່ມີສິດນຳໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດແມ່ນ 100 ມ³ ຕໍ່ປີ ຈະໄດ້ຮັບການຈັດສັນໃຫ້ 50 ເປີເຊັນ ໃນລະດູແລ້ງ, ຫຼັງຈາກນັ້ນ ເມືອງດັ່ງກ່າວສາມາດນຳເອົານໍ້າມາໃຊ້ໄດ້ແຕ່ 50 ມ³ ໃນລະຫວ່າງເດືອນພະຈິກ ຫາ ເດືອນເມສາ (ລະ ດູແລ້ງ). ເປີເຊັນອາດຈະກາຍເປັນ 0 ຫຼື 100 ເປີເຊັນ ຈົນເຖິງ ບໍ່ຈຳກັດ ໃນລະຫວ່າງເດືອນ ຫຼື ປີທີ່ມີປະລິມານນໍ້າຫຼາຍ.

ຮູບແບບການຈັດສັນນໍ້າໂດຍທົ່ວໄປອາດສາມາດດໍາເນີນການ ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ປະກາດແຜນການຈັດສັນນໍ້າປະຈໍາປີໃນທຸກໆເດືອນຕຸລາ ແລະ ສາມາດນໍາໃຊ້ໄດ້ໃນເວລາຂອງ ປີນໍ້າ ຄື ແຕ່ເດືອນພະຈິກ ປີນີ້ ຫາ ເດືອນຕຸລາ ປີຕໍ່ໄປ.
- ການຈັດສັນນໍ້າໃນເດືອນຕຸລາ ແມ່ນອີງໃສ່ການຄໍານວນປະລິມານນໍ້າລະດັບປານກາງ. ຖ້າມີນໍ້າຫຼາຍຂຶ້ນໃນຊ່ວງປີດັ່ງກ່າວ, ການຈັດສັນປະລິມານນໍ້າ ອາດຈະເພີ່ມຂຶ້ນຕື່ມອີກ.
- ການຈັດສັນ ແມ່ນສະແດງເປັນເປີເຊັນຂອງສິດນໍາໃຊ້ປະຈໍາປີຂອງຜູ້ນໍາໃຊ້.
- ການຈັດສັນອາດຈະແຕກຕ່າງກັນຈາກ 0 ເປີເຊັນ ໄປຮອດ ບໍ່ຈໍາກັດປະລິມານ ແລະ ແບ່ງອອກເປັນລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນ.
- ຜູ້ໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດທີ່ຢູ່ໃນປະເພດດຽວກັນ ຄວນມີອັດຕາສ່ວນການຈັດສັນດຽວກັນ.
- ອັດຕາສ່ວນການຈັດສັນນໍ້າ ປະຕິບັດຕາມການຈັດບຸລິມະສິດການນໍາໃຊ້ນໍ້າ. ຕົວຢ່າງ, ຖ້າການຈັດສັນການນໍາໃຊ້ນໍ້າເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມແມ່ນ 80 ເປີເຊັນ ການຈັດສັນເພື່ອນໍາໃຊ້ຂອງຂະແໜງ ການ ທີ່ຕິດພັນ ກັບການ ພັດທະນາເສດຖະກິດ ເຊັ່ນ: ການກະສິກໍາ ແລະ ຊົນລະປະທານ, ພະລັງງານໄຟຟ້າ ພະລັງນໍ້າ, ອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແມ່ນ 80 ເປີເຊັນ ຫຼື ຫນ້ອຍກວ່າ.

ອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ມີປະລິມານນໍ້າໄຫຼປະຈໍາປີ ປະມານ 4.654 ລ້ານ ມ³/ປີ. ປະລິມານນໍ້າຕໍ່າສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ ມີປະມານ 332 ລ້ານ ມ³/ປີ ແລະ ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ ມີປະມານ 4.322 ລ້ານ ມ³/ປີ (ຮູບທີ 29). ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນ ແມ່ນໍ້າສາຂາມີຈາກັດ ຈຶ່ງບໍ່ສາມາດປະເມີນປະລິມານນໍ້າໄຫຼປະຈໍາປີ, ປະລິມານນໍ້າຕໍ່າສຸດເພື່ອສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນ ໃນລະດັບແມ່ນໍ້າສາຂາໄດ້. ການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນປີ 2020 ແລະ ການຈັດສັນນໍ້າ ສໍາລັບ ບາງຂະແໜງການ ໃນສົກປີ 2022/23 ໄດ້ສັງລວມໃນຕາຕະລາງທີ 28 ລຸ່ມນີ້:

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກໍາມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 29: ປະລິມານນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ

ໃນປີ 2020 ການນໍາໃຊ້ນໍ້າເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແລະ ເພື່ອຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ມີປະ ມານ 2,17 ລ້ານ ມ³/ປີ ແລະ 0,33 ລ້ານ ມ³/ປີ ຕາມລໍາດັບ. ຄາດຄະເນປະລິມານນໍ້າທີ່ຈະຈັດສັນ ເພື່ອການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ແລະ ເພື່ອຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ໃນສົກປີ 2022/23 ແມ່ນຢູ່ໃນລະດັບດຽວກັນກັບ ປີ 2020 ຄື: ປະມານ 2,17 ລ້ານ ມ³/ປີ ແລະ 0,33 ລ້ານ ມ³/ປີ ຕາມລໍາດັບ. ປະລິມານນໍ້າເຫຼືອໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ທີ່ສາມາດຈັດ

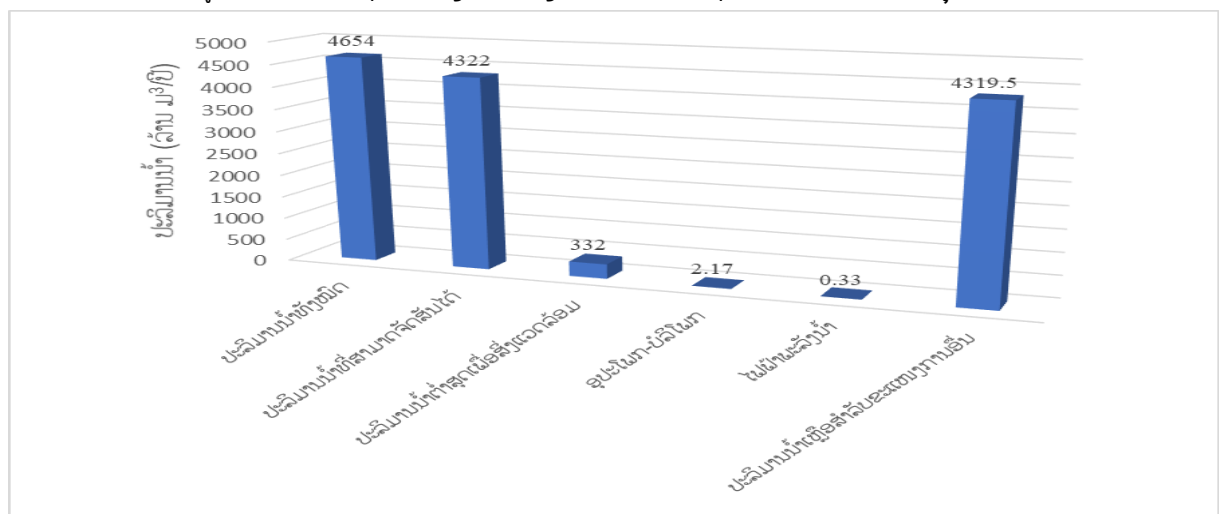
ສັນໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ຂະແໜງກະສິກຳ-ຊີນລະປະທານ, ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ບໍ່ແຮ່ ແລະ ອື່ນໆ ມີ ປະລິມານ 4.319,50 ລ້ານ ມ³/ປີ ຊຶ່ງແມ່ນປະລິມານນໍ້າຈຳນວນຫລາຍສົມຄວນ ຄື ປະມານ 92.8 ເປີເຊັນຂອງ ປະລິມານນໍ້າທັງໝົດໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ (ຕາຕະລາງທີ 28 ແລະ ຮູບທີ 29).

ຕາຕະລາງທີ 29: ສັງລວມການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນປີ 2020 ແລະ ການຈັດສັນນໍ້າຂອງຂະແໜງການ ໃນສົກປີ 2022/23

ປະລິມານ ການຈັດສັນນໍ້າ ປະລິມານນໍ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ປະເພດ ການຈັດສັນນໍ້າ	ປະລິມານ ການຈັດສັນນໍ້າ	ປະລິມານຄວາມ ຕ້ອງການນໍາ ໃຊ້ນໍ້າໃນ ປີ 2020	ປະລິມານນໍ້າທີ່ ຈັດສັນສໍາລັບ ຂະແໜງການ (ສົກປີ2022/23)	ລະດູແລ້ງ ສົກປີ 2022/23 (ພະຈິກ- ເມສາ)		ລະດູຝົນ ສົກປີ 2022/23 (ພຶດສະພາ-ຕຸລາ)	
				ປະລິມານ ນໍ້າ	ປະລິມານ ນໍ້າ	ປະລິມານ ນໍ້າ	ປະລິມານ ນໍ້າ
ປະລິມານນໍ້າທັງໝົດທີ່ມີ	4.654 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	-	-	-	-	-	-
ປະລິມານນໍ້າຕໍ່າສຸດເພື່ອ ສິ່ງແວດລ້ອມ	332 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	-	-	-	-	-	-
ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດ ຈັດສັນໄດ້	4.322 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	-	-	-	-	-	-
ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ	-	2,17 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	2,17 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	100 ເປີເຊັນ	1,10 ລ້ານມ ³	ບໍ່ ຈຳກັດ	1,10 ລ້ານມ ³
ກະສິກຳ-ຊີນລະປະທານ	-	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ	80 ເປີເຊັນ	ບໍ່ມີຂໍ້ ມູນ	100 ເປີເຊັນ	ບໍ່ມີຂໍ້ ມູນ
ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ	-	< 0,33 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	0,33 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	80 ເປີເຊັນ	0,13 ລ້ານມ ³	100 ເປີເຊັນ	0,16 ລ້ານມ ³
ອຸດສາຫະກຳ-ບໍ່ແຮ່	-	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ	80 ເປີເຊັນ	ບໍ່ມີຂໍ້ ມູນ	100 ເປີເຊັນ	ບໍ່ມີຂໍ້ ມູນ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ໝາຍເຫດ: ບໍ່ມີຂໍ້ມູນໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ-ຊີນລະປະທານ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ-ບໍ່ແຮ່

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກຳມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ຮູບທີ 30: ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໃຫ້ບາງຂະແໜງການໃນສົກປີ 2022/23

ປະລິມານນໍ້າທີ່ຍັງພຽງພໍ ແລະ ສາມາດຈັດສັນໄດ້ນັ້ນບໍ່ໝາຍຄວາມວ່າຕ້ອງໄດ້ຈັດສັນໃຫ້ຂະແໜງ ການທີ່ມີ ຢູ່ນໍາໃຊ້ທັງໝົດ, ເພາະການພັດທະນາໃນອະນາຄົດ ແມ່ນຈະມີຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃຊ້ເພີ່ມຂຶ້ນ. ເພາະຖ້າຈັດສັນເກີນ ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ນັ້ນ ຈະພາໃຫ້ການຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ນໍ້ານັ້ນ ມີບັນຫາ ແລະ ຂໍ້ຍຸ້ງຍາກເກີດຂຶ້ນ. ອີກປະການໜຶ່ງ ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ສ່ວນທີ່ເຫຼືອຈາກການຈັດສັນນັ້ນ ແມ່ນຍັງມີຜົນດີ ແລະ ປະກອບສ່ວນໃນການຮັກສາຄວາມສົມດູນຂອງລະບົບນິເວດທາງທໍາມະຊາດ ແລະ ຮັກສາສິ່ງແວດລ້ອມ ຂອງບັນດາ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ແລະ ທັງໝົດຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ຕື່ມອີກ.

ຂ. ແຜນຈັດສັນນໍ້າໃນ ປີ 2040/41

ການວາງແຜນຈັດສັນນໍ້າໄລຍະຍາວຈົນເຖິງປີ 2040 ຖືວ່າມີຄວາມສໍາຄັນຍິ່ງ ທີ່ເຮັດໃຫ້ເຫັນເຖິງປະລິ ມານ ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າ ຂອງແຕ່ລະຂະແໜງການໃນອະນາຄົດ ວ່າມີການປ່ຽນແປງຄືແນວໃດ. ແຜນດັ່ງກ່າວຈະປະກອບ ສ່ວນເຂົ້າໃນແຜນນະໂຍບາຍຂອງການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃນໄລຍະຍາວ ເຊິ່ງລວມມີຍຸດທະສາດທີ່ສະໜັບ ສະໜູນຄວາມອຸດົມສົມບູນຂອງລະບົບນິເວດ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບແຜນການພັດທະນາເສດ ຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ແລະ ການເຕີບໂຕຕາມທິດສີຂຽວ ແລະ ຍືນຍົງ.

ເຖິງວ່າກະແສການໄຫຼສະເລ່ຍລາຍເດືອນຂອງປີ 2040 ຄາດຄະເນວ່າຈະຫຼຸດລົງ 2,72 ເປີເຊັນເມື່ອທຽບ ໃສ່ ປີ 2020 ແຕ່ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້ແມ່ນຍັງມີຫຼາຍສົມຄວນ ແລະ ມີພຽງພໍ ໃຫ້ແກ່ຂະແໜງການຕ່າງໆ. ການນໍາໃຊ້ນໍ້າເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ ຄາດຄະເນວ່າ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເປັນ 4,13 ລ້ານ ມ³ ໃນປີ 2040 ຊຶ່ງສູງກວ່າ ປະລິມານນໍ້າ ເພື່ອອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກໃນປີ 2020 ເຖິງ 90 ເປີເຊັນ. ຂະແໜງພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ຈະມີການ ນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນປີ 2040 ປະມານ 0,62 ລ້ານ ມ³ ຊຶ່ງຈະເພີ່ມຂຶ້ນເກືອບ 88 ເປີເຊັນ ຂອງປີ 2020 (ຮູບທີ 28). ນອກຈາກນີ້ ການຄາດຄະເນ ການຈັດສັນນໍ້າສໍາລັບຂະແໜງການອື່ນໃນປີ 2040 ແມ່ນມີຄວາມຈໍາ ເປັນເຊັ່ນກັນ. ແຕ່ ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນຂະແໜງການເຫຼົ່ານັ້ນໃນປະຈຸບັນ ແລະ ຈົນເຖິງປີ 2040 ຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການເກັບກໍາ ແລະ ປະເມີນເປັນລະບົບ ເຊັ່ນຂະແໜງອຸດສາຫະກໍາ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະສິກໍາ-ຊີນລະປະທານ ແລະ ອື່ນໆ. ດັ່ງນັ້ນ ຈຶ່ງ ບໍ່ສາມາດຄາດຄະເນແຜນຈັດສັນນໍ້າໃນປີ 2040 ໄດ້ຄົບຖ້ວນສໍາລັບທຸກຂະແໜງການໄດ້ (ຕາຕະລາງທີ 29).

ຕາຕະລາງທີ 30: ສັງລວມການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນປີ 2040 ແລະ ການຈັດສັນນໍ້າຂອງຂະແໜງການ ປີ 2040/41

ປະລິມານ ການຈັດສັນນໍ້າ		ຄາດຄະເນປະລິມານຄວາມ ຕ້ອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນປີ2040	ຄາດຄະເນ ປະລິມານນໍ້າທີ່ຈັດສັນ ສໍາລັບຂະແໜງການ (ສິກປີ 2040/41)
ປະລິມານນໍ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ປະເພດ ການຈັດສັນນໍ້າ			
ປະລິມານນໍ້າທັງໝົດທີ່ມີ	4.654 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	-	-
ປະລິມານນໍ້າຕໍ່າສຸດເພື່ອລະບົບ ນິເວດ ແລະ ສິ່ງ ແວດລ້ອມ	332 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	-	-
ປະລິມານນໍ້າທີ່ສາມາດຈັດສັນໄດ້	4.322 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	-	-
ອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກ	-	4,13 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	4,13 ລ້ານ ມ ³ /ປີ
ກະສິກໍາ-ຊີນລະປະທານ	-	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ
ພະລັງງານໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ	-	0,62 ລ້ານ ມ ³ /ປີ	0,62 ລ້ານ ມ ³ /ປີ
ອຸດສາຫະກໍາ-ບໍ່ແຮ່	-	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ	ບໍ່ມີຂໍ້ມູນ

(ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຄະນະກໍາມາທິການແມ່ນໍ້າຂອງສາກົນ, 2021)

ໝາຍເຫດ: ບໍ່ມີຂໍ້ມູນໃນການນໍາໃຊ້ນໍ້າຂອງຂະແໜງການກະສິກໍາ-ຊີນລະປະທານ ແລະ ອຸດສາຫະກໍາ-ບໍ່ແຮ່

ຄ. ການຈັດສັນນໍ້າ ເພື່ອຮັກສາປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕໍ່າສຸດ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າທີ່ມີປະສິດທິຜົນ ຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການຄວບຄຸມກິດຈະກຳການນໍາໃຊ້ນໍ້າທີ່ດີ ເພື່ອການຈັດສັນນໍ້າທີ່ສາມາດຮັກສາປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕໍ່າສຸດ ໃນລະບົບນິເວດຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ. ຖ້າຂາດການຄວບຄຸມທີ່ດີ ຈະບໍ່ສາມາດປະຕິບັດຕາມຫຼັກການ ແລະ ຈຸດປະສົງທີ່ສໍາຄັນຂອງແຜນອ່າງຮັບນໍ້າໄດ້. ສິ່ງໜຶ່ງໃນການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ສຸດໃນການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ ແມ່ນການຄວບຄຸມການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ໂດຍຜ່ານລະບົບໃບອະນຸຍາດທີ່ອອກໃຫ້ໂດຍລັດຖະບານ ໂດຍສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ມີການອອກໃບອະນຸຍາດ ໃຫ້ແກ່ການນໍາໃຊ້ນໍ້າທາງການຄ້າທີ່ສໍາຄັນທັງໝົດ. ໃບອະນຸຍາດອາດຈະມາພ້ອມກັບຄ່າທຳນຽມລົງທະບຽນ ແລະ ຄ່າທຳນຽມປະຈຳປີ. ລະ ບຽບການເຂົ້າເຖິງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າຈາກອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ສາມາດຊີ້ແຈງໄດ້ດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ສິດທິການນໍາໃຊ້ນໍ້າທັງໝົດຕ້ອງ ໄດ້ຮັບການອະນຸມັດຈາກລັດຖະບານ (ກໍລະນີນີ້ແມ່ນ ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ) ເວັ້ນເສຍແຕ່ໄດ້ຮັບການຍົກເວັ້ນໂດຍກົດ ໝາຍ ຫຼື ໂດຍແຜນການນີ້;
- ສໍາລັບຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າທາງເສດຖະກິດ ຫຼື ການຄ້າຂະໜາດໃຫຍ່, ການອະນຸມັດອາດຈະຢູ່ໃນຮູບແບບຂອງໃບອະນຸຍາດ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ສະແດງໃຫ້ເຫັນປະລິມານການນໍາໃຊ້ນໍ້າສູງສຸດ ຕາມເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸ ຍາດໃຫ້ໃຊ້ໃນໜຶ່ງປີ;
- ຜູ້ໃຊ້ນໍ້າຕ້ອງໄດ້ຮັບການຈັດສັນນໍ້າຕາມໃບອະນຸຍາດຂອງພວກເຂົາໃນແຕ່ລະປີ ໂດຍຜ່ານ ກົມຊັບພະ ຍາກອນນໍ້າ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ.

ຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າທີ່ຖືກຍົກເວັ້ນ ບໍ່ຈໍາເປັນຕ້ອງຂໍໃບອະນຸຍາດ ຫຼື ການຈັດສັນນໍ້າ ເພື່ອເຂົ້າເຖິງນໍ້າ ສໍາລັບການນໍາໃຊ້. ຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າເຫຼົ່ານີ້ ສ່ວນຫຼາຍແມ່ນປະຊາຊົນທີ່ມີການນໍາໃຊ້ນໍ້າຂະໜາດນ້ອຍ ເພື່ອຈຸດປະສົງການອຸປະໂພກ-ລິໂພກ ແລະ ການກະສິກໍາຂະໜາດນ້ອຍ. ການອອກໃບອະນຸຍາດແກ່ຜູ້ນໍາໃຊ້ນໍ້າຂະໜາດໃຫຍ່ ເປັນວິທີທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ສະດວກໃນການຄຸ້ມຄອງຮັກສາປະລິມານນໍ້າໄຫຼຕໍ່າສຸດ ໃນລະບົບນິເວດຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຍົກເວັ້ນ ແມ່ນໄດ້ຮັບຮອງໂດຍ ກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະ ຍາກອນນໍ້າ, ໝວດທີ 5, ພາກທີ 1, ມາດຕາ 38 ເຖິງ 41 ດັ່ງນີ້:

1. ການບໍລິໂພກນໍ້າປະຈຳວັນຂອງຄອບຄົວ;
2. ນໍ້າໃຊ້ເພື່ອການຜະລິດກະສິກໍາ ແລະ ລ້ຽງສັດໃນລະດັບຄອບຄົວ;
3. ການໃຊ້ນໍ້າເພື່ອຊົນລະປະທານປະຈຳວັນ ທີ່ມີປະລິມານບໍ່ເກີນ 1.500 ມ³/ເຮັກຕາ.

ງ. ຂໍ້ຈຳກັດ ແລະ ຂໍ້ສະເໜີ

ແຜນຈັດສັນການນໍາໃຊ້ນໍ້າສະບັບນີ້ ອາດຍັງບໍ່ສົມບູນ ເນື່ອງຈາກຂໍ້ມູນການປະເມີນນໍ້າໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແລະ ອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ໃນໄລຍະຜ່ານມານັ້ນ ຍັງມີຂໍ້ຈຳກັດ ແລະ ບໍ່ທັນກວມເອົາທຸກຂະແໜງການທີ່ໃຊ້ນໍ້າ ໂດຍສະເພາະ ການປະເມີນການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃຕ້ດິນ ແລະ ນໍ້າໜ້າດິນຂອງບັນດາຂະແໜງການທີ່ມີກິດຈະການໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອສະນັບສະໜູນ ໃນການພັດທະນາ ແຜນການຈັດສັນນໍ້າໃນຕໍ່ໜ້າ ຈຶ່ງຮຽກຮ້ອງເຖິງຄວາມຈໍາເປັນທີ່ຈະຕ້ອງໄດ້ມີບາງຂໍ້ສະເໜີດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

- ບັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕາໜ່າງ ອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມ ແລະ ຈຸດວັດແທກຄຸນນະພາບນໍ້າ ສໍາລັບເກັບກໍາຂໍ້ມູນສະພາບອາກາດ, ປະລິມານນໍ້າຝົນ, ລະດັບ, ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບນໍ້າໜ້າດິນ ແລະ ນໍ້າໃຕ້ດິນ ໂດຍມີຈໍານວນສະຖານີ ອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມທີ່ພຽງພໍ ແລະ ຈຸດທີ່ຕັ້ງທີ່ເໝາະສົມ ເຊັ່ນ ຢູ່ບໍລິເວນປາກແມ່ນໍ້າສາຂາ, ຈຸດກາງ ແລະ ບໍລິເວນຕອນເທິງຂອງອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ກໍ່ຄືຢູ່ເໜືອ ແລະ ຫ້າຍໂຄງການພັດທະນາທີ່ມີການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ເຊັ່ນ: ໂຄງການຊົນລະປະທານ, ເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ, ເຂດຊຸມຊົນ ຫຼືຕົວເມືອງ,

ສວນປູກໝາກໄມ້ກິນໝາກ ຂະໜາດໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ສວນກ້ວຍ, ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກໍາ, ໂຄງການຊຸດຄົ້ນ ແລະ ປຸງແຕ່ງແຮ່ທາດ ແລະ ອື່ນໆ;

- ຕິດຕັ້ງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ດ້ານການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ທີ່ມີປະສິດທິພາບໃຫ້ແກ່ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມໃນບັນດາແຂວງ ແລະ ເມືອງທີ່ນອນຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ພ້ອມທັງ ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນໍາໃຊ້ລະບົບດັ່ງກ່າວ;
- ເກັບກໍາ, ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ, ປຸງແຕ່ງ ແລະ ວິເຄາະຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານເປັນປົກກະຕິ ພ້ອມທັງ ສຶກສາສະພາບອ່າງຮັບນໍ້າ, ປະເມີນຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າໃນປັດຈຸບັນ ກໍ່ຄືການຄາດຄະເນສະພາບ ນໍ້າ ແລະ ຄວາມຕ້ອງການນໍ້າໃນອະນາຄົດ ລວມທັງຄວາມສາມາດໃນການນໍາໃຊ້ຕົວແບບຈໍາລອງໃນການສຶກສາ ແລະ ການປະເມີນດັ່ງກ່າວໃນແຕ່ລະອ່າງຮັບນໍ້າສາຂາ ເພື່ອເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການວາງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ແຜນຈັດສັນນໍ້າ;
- ສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ຂະແໜງຊັບພະຍາກອນທໍາມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນບັນດາແຂວງ ແລະ ເມືອງທີ່ນອນຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ໃນດ້ານວາງແຜນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ແຜນຈັດສັນນໍ້າ;
- ສ້າງເຄື່ອງມືທີ່ຈໍາເປັນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ການຈັດສັນນໍ້າເຊັ່ນ: ມາດຖານຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ລວມທັງມາດຖານປະລິມານນໍ້າ (ນໍ້າໜ້າດິນ) ເພື່ອຮັກສາສິ່ງແວດ ລ້ອມ ແລະ ມາດຖານສຸຂະພາບລະບົບນິເວດ, ມາດຕະຖານຄຸນນະພາບນໍ້າ (ນໍ້າໜ້າດິນ ແລະ ນໍ້າໃຕ້ດິນ), ລະບຽບການກໍານົດຂອບເຂດການຈັດສັນນໍ້າ, ອື່ນໆ.

IV. ແຜນງານ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ປີ 2021-2025

ແຜນງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ມີຈຸດປະສົງ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ການນໍາໃຊ້ ແລະ ການຈັດສັນຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ລວມທັງ ການປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ພູມິທັດຂອງອ່າງຮັບນໍ້າ ໄດ້ຮັບການປະຕິ ບັດແບບຍືນຍົງ. ແຜນງານດໍາເນີນການ ແລະ ກິດຈະກຳຂອງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແມ່ນໄດ້ສະເໜີຂ້າງລຸ່ມນີ້. ແຜນປະຕິບັດວຽກ ແລະ ງົບປະມານທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ (ຄັດຕິດຢູ່ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1).

ແຜນງານ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

ຄາດໝາຍ 1.1: ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນຂອບນິຕິກຳການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ກົນໄກການປະສານງານ

ກິດຈະກຳ 1.1.1: ສະໜັບສະໜູນການຜັນຂະຫຍາຍກິດໜາຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ບັນດານິຕິກຳອື່ນໆ.

ກິດຈະກຳ 1.1.2: ສ້າງທີມປະສານງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ລະຫວ່າງ ສາມແຂວງທີ່ນອນຢູ່ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ກຊສ ລວມທັງ ກອງເລຂາ ປະຈຳຢູ່ແຕ່ລະພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ກິດຈະກຳ 1.1.3: ກຳນົດໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ.

ກິດຈະກຳ 1.1.4: ສ້າງກົນໄກການປະສານງານ ລະຫວ່າງ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ, ລວມທັງ ແຜນຈັດກອງປະຊຸມປະຈຳປີ, ກາງປີ ແລະ ປະຈຳງວດ ແລະ ກິດຈະກຳການແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການ.

ຄາດໝາຍ 1.2: ສົ່ງເສີມຄວາມອາດສາມາດ ສຳລັບ ກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສ້າງພະນັກງານ ໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ

ກິດຈະກຳ 1.2.1: ສະໜອງໂຄງການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ດ້ານການຄຸ້ມຄອງຊັບພະ ຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

ກິດຈະກຳ 1.2.2: ເພີ່ມທະວີ ການນໍາໃຊ້-ສະໜອງ ຂໍ້ມູນ ແລະ ແລກປ່ຽນ ຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ.

ກິດຈະກຳ 1.2.3: ສົ່ງເສີມການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃນຮູບແບບຕ່າງໆ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກ ງານ ແລະ ໃຫ້ທຶນຍົກລະດັບການສຶກສາ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ.

ກິດຈະກຳ 1.2.4: ສົ່ງເສີມກິດຈະກຳແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ ໂດຍຜ່ານຫຼາຍຊ່ອງທາງ ລວມທັງ ໂຄງການແລກປ່ຽນ ລະຫວ່າງແຂວງຕ່າງໆໃນອ່າງຮັບນໍ້າ.

ຄາດໝາຍ 1.3: ສົ່ງເສີມການປຸກຈິດສຳນຶກ ຜ່ານຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມ

ກິດຈະກຳ 1.3.1: ສົ່ງເສີມ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນ ເຂົ້າຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ອະນຸຮັກ ພູມິທັດອ່າງຮັບນໍ້າ.

ກິດຈະກຳ 1.3.2: ພັດທະນາ ອຸປະກອນການປຸກຈິດສຳນຶກທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ເຄື່ອງມືສື່ຕ່າງໆເຊັ່ນ ວິດີໂອ, ປ້າຍໂຄສະນາ, ແຜ່ນພັບ, ປະຕິທິນ, ອື່ນໆ.

ກິດຈະກຳ 1.3.3: ຈັດຕັ້ງກິດຈະກຳການປຸກຈິດສຳນຶກ ທົ່ວຊຸມຊົນ ແລະ ສັງຄົມໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ, ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ລວມທັງ ກິດ ໜາຍວ່າ ດ້ວຍນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ແລະ ນິຕິກຳອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ກິດຈະກຳ 1.3.4: ສົ່ງເສີມການປຸກຈິດສຳນຶກ ການແບ່ງປັນຂ່າວສານ ຜ່ານສື່, ສື່ທາງສັງຄົມ, ແຜນການຮຽນ ແລະ ຫຼັກສູດການສອນຂອງໂຮງຮຽນ.

ແຜນງານ 2: ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ

ຄາດໝາຍ 2.1: ພັດທະນາ ບຸລິມະສິດ ການໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ການຈັດສັນ

ກິດຈະກຳ 2.1.1: ປະເມີນ ແລະ ສຶກສາ ການຈັດສັນນໍ້າ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ.

ກິດຈະກຳ 2.1.2: ສ້າງແນວທາງເພື່ອການຕິດຕາມກວດກາ ການໃຊ້ນໍ້າ, ການຈັດບຸລິມະສິດ ແລະ ການຈັດສັນນໍ້າ.

ກິດຈະກຳ 2.1.3: ສະໜັບສະໜູນການສະໜອງນໍ້າເພື່ອການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກໃຫ້ຊຸມຊົນທີ່ຂາດເຂີນ.

ກິດຈະກຳ 2.1.4: ສະໜັບສະໜູນ ການຈັດສັນນໍ້າ ເພື່ອຊົນລະປະທານ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການຄຸ້ມຄອງນໍ້າ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ.

ກິດຈະກຳ 2.1.5: ສ້າງຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບ ການດູດນໍ້າໃຊ້ ເພື່ອກິດຈະການທຸລະກິດ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ.

ຄາດໝາຍ 2.2: ບັບປຸງລະບົບກວດກາຕິດຕາມການນຳໃຊ້ນໍ້າ

ກິດຈະກຳ 2.2.1: ຕິດຕາມການໃຊ້ນໍ້າໃນທຸກພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານ.

ກິດຈະກຳ 2.2.2: ບັບປຸງການເກັບກຳຂໍ້ມູນລະອຽດດ້ານຊົນລະປະທານ ເຊັ່ນ: ປະເພດພືດປູກໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນ, ອັດຕາການໃຊ້ນໍ້າ, ປະເພດໂຄງສ້າງ, ເນື້ອທີ່ຫີດ ແລະ ແຫຼ່ງນໍ້າຊົນລະ ປະທານ.

ກິດຈະກຳ 2.2.3: ຕິດຕາມ ການໃຊ້ນໍ້າຂອງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ເຂື່ອນໄຟຟ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ.

ກິດຈະກຳ 2.2.4: ຕິດຕາມ ການໃຊ້ນໍ້າໃນອ່າງເກັບນໍ້າ ແລະ ການຜະລິດໄຟຟ້າ.

ກິດຈະກຳ 2.2.5: ສົ່ງເສີມ ກົນໄກການປະສານງານ ລະຫວ່າງຜູ້ໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ລວມທັງ ການຈັດຕັ້ງລະບົບການລາຍງານ.

ຄາດໝາຍ 2.3: ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງນໍ້າໃຕ້ດິນ

ກິດຈະກຳ 2.3.1: ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ແລະ ປະເມີນຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃຕ້ດິນ ແລະ ລວມເອົາ ຊັບພະຍາ ກອນນໍ້າ ໃຕ້ດິນ ເຂົ້າໃນການປະເມີນຊັບພະຍາກອນນໍ້າໃນອະນາຄົດ .

ກິດຈະກຳ 2.3.2: ບັບປຸງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ການໃຊ້ນໍ້າບາດານ.

ກິດຈະກຳ 2.3.3: ພັດທະນາໂຄງການຕິດຕາມນໍ້າບາດານ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ.

ແຜນງານ 3: ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ

ຄາດໝາຍ 3.1: ບັບປຸງ ແລະ ຕິດຕັ້ງ ສະຖານີອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມ ເພື່ອການຕິດຕາມນໍ້າ

ກິດຈະກຳ 3.1.1: ປະເມີນ ສະຖານີອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອການຕິດຕາມເກັບກຳຂໍ້ມູນນໍ້າ ທີ່ມີປະ ສິດທິ ພາບ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນ ໃນການຂະຫຍາຍເຄືອຂ່າຍ.

ກິດຈະກຳ 3.1.2: ຕິດຕັ້ງສະຖານີອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມ ຕາມລຳນ້ຳຊັນ, ປາກນ້ຳສາຂາທີ່ສຳຄັນ, ຈຸດຮັບ ແລະ ລະບາຍນໍ້າຕອນເທິງ-ຕອນລຸ່ມ ຂອງໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າ ແລະ ຈຸດທີ່ເປັນບຸລິມະສິດໃນອ່າງຮັບນໍ້າ.

ກິດຈະກຳ 3.1.3: ປະເມີນ ແລະ ສ້າງລະບົບຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບຂໍ້ມູນ ທາງອຸທິກກະສາດ ແລະ ອຸຕຸນິຍົມ ພາຍໃນ ຖານຂໍ້ມູນ ຮວມທັງຝຶກພະນັກງານຮັບຜິດຊອບບັບປຸງຖານຂໍ້ມູນ.

ຄາດໝາຍ 3.2: ບັບປຸງການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການຈັດປະເພດນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ

ກົດຈະກຳ 3.2.1: ປະເມີນ ແລະ ຈັດປະເພດນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ໃນອ່າງຮັບນໍ້າ.

ກົດຈະກຳ 3.2.2: ບັບປຸງລະບົບຂໍ້ມູນພື້ນຖານອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ເຊື່ອມກັບລະບົບຂໍ້ມູນຂັ້ນສູນກາງ.

ກົດຈະກຳ 3.2.3: ກຳນົດເງື່ອນໄຂ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງອຸທິກກະສາດ ສຳລັບການບໍລິການທາງລະບົບນິເວດ

ກົດຈະກຳ 3.2.4: ປະເມີນ ແລະ ກຳນົດ ສາເຫດຂອງບັນຫານໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ ລວມທັງຄຸນນະ ພາບນໍ້າໃນ ອ່າງຮັບນໍ້າ.

ກົດຈະກຳ 3.2.5: ສະໜັບສະໜູນການຕິດຕາມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ຄຸນນະພາບນໍ້າ.

ກົດຈະກຳ 3.2.6: ເພີ່ມທະວີການເກັບກຳ ແລະ ບັບປຸງຂໍ້ມູນ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການສ້າງແບບຈຳລອງອ່າງຮັບນໍ້າ.

ແຜນງານ 4: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຟູນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ

ຄາດໝາຍ 4.1: ສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ

ກົດຈະກຳ 4.1.1: ສົ່ງເສີມທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງ ທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ລວມທັງບັນດາກິດ ຈະກຳການລົງທຶນ ກ່ຽວກັບການຕິດຕັ້ງລະບົບບຳບັດນໍ້າເສຍຂອງໂຮງງານ.

ກົດຈະກຳ 4.1.2: ສົ່ງເສີມການຕິດຕາມ ແລະ ກວດສອບບັນດາກິດຈະກຳພັດທະນາເສດຖະກິດ, ການບຳບັດນໍ້າເສຍ ຈາກອຸດສະຫະກຳ ແລະ ກະສິກຳ-ການຄ້າ.

ກົດຈະກຳ 4.1.3: ສົ່ງເສີມການຫຼຸດຜ່ອນການນໍ້າໃຊ້ ຜຸ່ນເຄມີ ແລະ ສານເຄມີເຂົ້າໃນການກະສິກຳ.

ຄາດໝາຍ 4.2: ສົ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຊຸມຊົນ

ກົດຈະກຳ 4.2.1: ສ້າງກອງທຶນພັດທະນາອ່າງຮັບນໍ້າ ລະດັບບ້ານ

ກົດຈະກຳ 4.2.2: ເພີ່ມທະວີການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການສະໜອງລະບົບນໍ້າປະປາ ແລະ ສຸຂາພິບານ ສຳລັບຊຸມ ຊົນໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ.

ກົດຈະກຳ 4.2.3: ເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດຂອງຊຸມຊົນ ໃນການຕິດຕາມ ກົດຈະກຳ ການພັດທະນາເສດ ຖະ ກິດ ໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນໍ້າ.

ກົດຈະກຳ 4.2.4: ສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການ ດ້ານການປະມົງໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ.

ແຜນງານ 5: ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນໍ້າຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ

ຄາດໝາຍ 5.1: ເພີ່ມທະວີຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພທຳມະຊາດ

ກົດຈະກຳ 5.1.1: ດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບ ຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ຄວາມສ່ຽງຈາກໄພນໍ້າ ຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ.

ກົດຈະກຳ 5.1.2: ສົ່ງເສີມຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບ ໄພພິບັດ ແລະ ການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ.

ກົດຈະກຳ 5.1.3: ປຸກຈິດສຳນຶກ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ໃນການບັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ.

ຄາດໝາຍ 5.2: ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນໃນການບັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການ ກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ

ກິດຈະກຳ 5.2.1: ສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການ ຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂັ້ນບ້ານ.

ກິດຈະກຳ 5.2.2: ຕິດຕັ້ງ ລະບົບເຕືອນໄພໃນພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ.

ກິດຈະກຳ 5.2.3: ເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດຂອງຊຸມຊົນ ໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ.

ແຜນງານ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ

ຄາດໝາຍ 6.1: ເພີ່ມທະວີຄວາມຮູ້ໃນການປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ພູມິທັດອ່າງຮັບນ້ຳ

ກິດຈະກຳ 6.1.1: ສຳຫຼວດ ແລະ ກຳນົດ ເຂດພິເສດຂອງນິເວດ, ສ້າງແຜນທີ່ເຂດປ້ອງກັນ ແລະ ເຂດທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງ ໃນການອະນຸຮັກ.

ກິດຈະກຳ 6.1.2: ກຳນົດພື້ນທີ່ການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳ, ດິນຖ່ານຕີມ ແລະ ເຂດອະນຸຮັກປ່າ.

ກິດຈະກຳ 6.1.3: ປູກຈິດສຳນຶກ ໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໃຫ້ຊຸມຊົນ.

ຄາດໝາຍ 6.2: ເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດໃນການປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ພູມິທັດອ່າງຮັບນ້ຳ

ກິດຈະກຳ 6.2.1: ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງ.

ກິດຈະກຳ 6.2.2: ສົ່ງເສີມແຜນການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນທຸກລະດັບ ໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ.

ກິດຈະກຳ 6.2.3: ສົ່ງເສີມຊຸມຊົນໃນການອະນຸຮັກລະບົບນິເວດ ເຊັ່ນ ການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸຮັກ.

ກິດຈະກຳ 6.2.4: ສົ່ງເສີມການຟື້ນຟູພູມິທັດປ່າໄມ້ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.

ຄາດໝາຍ 6.3: ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ

ກິດຈະກຳ 6.3.1: ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບຍືນຍົງ ແລະ ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນໃຫ້ຊຸມຊົນ.

ກິດຈະກຳ 6.3.2: ສະໜັບສະໜູນທາງເລືອກ ເພື່ອການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງຊຸມຊົນທີ່ຕິດພັນກັບການປົກ ປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ພູມິທັດອ່າງຮັບນ້ຳ.

ກິດຈະກຳ 6.3.3: ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການເຮັດທຸລະກິດກະສິກຳ ຂອງຊຸມຊົນ.

ກິດຈະກຳ 6.3.4: ສົ່ງເສີມການລົງທຶນຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນທີ່ສະໜັບສະໜູນ ການປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ພູມິທັດອ່າງຮັບນ້ຳ ໃນລະດັບຊຸມຊົນ.

V. ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ

5.1. ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ

ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບໂດຍກົງ ແລະ ເປັນໃຈກາງປະສານສົມທົບກັບ ກະຊວງ ພະລັງງານ ແລະ ບໍ່ແຮ່, ກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ກະຊວງ, ອົງການ ອື່ນໆ ແລະ ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ.

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ວຽກງານຄຸ້ມຄອງ ອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ປະກອບດ້ວຍ:

1. ກົມຊັບພະຍາກອນນ້ຳ, ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
2. ພະແນກ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນແຂວງຊຽງຂວາງ, ໄຊສົມບູນ ແລະ ບໍລິຄຳໄຊ;
3. ຫ້ອງການ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ຂັ້ນເມືອງ ທີ່ນອນໃນອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ.

ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ ອາດສ້າງຕັ້ງຄະນະປະສານງານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ໂດຍມີອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ຂະແໜງການອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ດັ່ງກ່າວ ເຂົ້າຮ່ວມ.

ສຳລັບ ການກວດກາວຽກງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ມີ ສາມຮູບການ ດັ່ງນີ້:

1. ການກວດກາຕາມປົກກະຕິ ຊຶ່ງແມ່ນ ການກວດກາຕາມແຜນການທີ່ມີລັກສະນະກວດກາເປັນປະຈຳ ແລະ ມີກຳນົດເວລາອັນແນ່ນອນ;
2. ການກວດກາໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຮູ້ລ່ວງໜ້າ ຊຶ່ງແມ່ນ ການກວດການອກແຜນການ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ ໂດຍມີການແຈ້ງໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້ກ່ອນ ຢ່າງໜ້ອຍ ຊາວສີ່ຊົ່ວໂມງ;
3. ການກວດກາແບບກະທັນຫັນ ຊຶ່ງແມ່ນ ການກວດກາ ເມື່ອເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນ, ຮີບດ່ວນ ໂດຍບໍ່ໄດ້ແຈ້ງລ່ວງໜ້າໃຫ້ຜູ້ຖືກກວດກາຮູ້.
4. ການກວດກາ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍ ຢ່າງເຂັ້ມງວດ.

5.2. ມາດຕະການໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ຈະຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງບັນດາອົງການ ແລະ ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງຕາມໜ້າທີ່ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງຕົນ ໂດຍຜ່ານການປະສານງານ ແລະ ແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້ປະສົບການ ແລະ ບົດຮຽນໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ເພື່ອໃຫ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມີຜົນ ສຳເລັດຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ, ພາລະບົດບາດ ແລະ ໜ້າທີ່ຮັບຜິດຊອບຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນ ແມ່ນໄດ້ກຳນົດໃນຫຼາຍລະດັບ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

5.2.1. ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ

ອົງການຈັດຕັ້ງຂັ້ນສູນກາງ ແມ່ນອົງການນຳພາທີ່ສຳຄັນໃນການປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນນີ້.

1. ເຜີຍແຜ່ ແລະ ສ້າງຈິດສຳນຶກໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນໃນສັງຄົມໃຫ້ເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ;
2. ສ້າງຕັ້ງກົນໄກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອສອດຄ່ອງ ແລະ ມີການປະສານງານ ໃນການດຳເນີນງານ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳຂອງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ;
3. ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳ, ລະບຽບການທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາກິດຈະກຳ ທີ່ໄດ້ລະບຸໃນແຜນສະບັບນີ້;

4. ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ເພື່ອປະເມີນຄວາມຄືບໜ້າ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ຕີລາຄາຜົນສໍາເລັດ ແລະ ຜົນກະທົບ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນສະບັບນີ້;
5. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ອົງການຈັດຕັ້ງທ້ອງຖິ່ນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ;
6. ປະສານສົມທົບກັບ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອແລກປ່ຽນບົດຮຽນ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ທຶນຮອນ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ;
7. ສະໜັບສະໜູນ ດ້ານວິຊາການ ແລະ ງົບປະມານ ໃຫ້ແກ່ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ;
8. ເຊື່ອມແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ແຜນຄຸ້ມຄອງການນາໃຊ້ທີ່ດິນ, ແຜນພັດທະນາກະສິກໍາ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ແຜນພັດທະນາຂະແໜງການອື່ນໆ ແລະ ອື່ນໆ;
9. ບັນທຶກປະສົບການ ແລະ ບົດຮຽນທີ່ຖອດຖອນໄດ້ຈາກການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແລະ ກອງປະຊຸມແລກປ່ຽນບົດຮຽນຢ່າງເປັນປະຈໍາການ ເພື່ອແລກປ່ຽນ ແລະ ແບ່ງປັນບົດ ຮຽນເຊິ່ງກັນ ແລະ ກັນລະຫວ່າງບັນດາອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນເຂດອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ລະຫວ່າງບັນດາອ່າງຮັບນໍ້າອື່ນໆໃນທົ່ວປະເທດ;
10. ສົມທົບກັບອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອເກັບກໍາຂໍ້ມູນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂອງອ່າງແມ່ນໍ້າຊັນຢ່າງເປັນລະບົບ ແລະ ສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ກ່ຽວກັບຄວາມສໍາຄັນຂອງການເກັບກໍາຂໍ້ມູນ, ເກັບມ້ຽນ ແລະ ວິເຄາະຢ່າງເປັນລະບົບ ເພື່ອນໍາໃຊ້ໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ.

5.2.2. ອໍານາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ (ແຂວງ, ເມືອງ, ເທດສະບານ, ກຸ່ມບ້ານ ແລະ ບ້ານ)

1. ປະສານງານ ລະຫວ່າງ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຊີ້ນໍາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ;
2. ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ໂດຍສົມທົບກັບຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
3. ຊີ້ນໍາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ບັນລຸຕາມຈຸດປະສົງ ຂອງແຜນສະບັບນີ້;
4. ສ້າງຄູ່ຮ່ວມງານ ກັບ ຜູ້ມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າ;
5. ສ້າງແຜນ ງົບປະມານ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ;
6. ຜັນຂະຫຍາຍ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນເປັນແຜນສະເພາະ ຂອງທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ;
7. ເຊື່ອມແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ແຜນຂອງຂະແໜງການຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນຂອງແຂວງ, ເມືອງ ແລະ ບ້ານ;
8. ຕິດຕັ້ງ ລະບົບການການຄ້າຂອງຂໍ້ມູນ ແລະ ເກັບກໍາຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ;
9. ດໍາເນີນກິດຈະກຳປຸກຈິດສໍານຶກເພື່ອສົ່ງເສີມ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນໍ້າແບບເຊື່ອມສານ ແລະ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ;
10. ຕິດຕາມ ແລະ ປະເມີນຜົນຄວາມຄືບໜ້າ ແລະ ຜົນສໍາເລັດຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮຽນ.

5.2.3. ພາກສ່ວນເອກະຊົນ

1. ຈັດຕັ້ງການເຄື່ອນໄຫວຮັບຜິດຊອບຕໍ່ສິ່ງຄົມຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງອ່າງແມ່ນ້ຳຂອງແບບປະສົມປະສານ;
2. ລົງທຶນໃສ່ໂຄງການອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ, ຍົກສູງຊີວິດການເປັນຢູ່ ແລະ ໂຄງການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມ ທຸກຍາກ ແລະ ໂຄງການອື່ນໆ ເພື່ອສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງອ່າງແມ່ນ້ຳແບບປະສົມປະສານ;
3. ເປັນຄູ່ຮ່ວມຂອງລັດຖະບານ ແລະ ຊຸມຊົນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນໃຫ້ບັນລຸເປົ້າໝາຍ;
4. ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນດ້ານການເງິນ, ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ແລະ ອຸປະກອນທີ່ຈຳເປັນເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນນີ້.

5.2.3. ສົມວນຊົນ

1. ເຜີຍແຜ່ ແລະ ເຜີຍແຜ່ການເຄື່ອນໄຫວຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ໂດຍຜ່ານສື່ທີ່ມີນະວັດຕະກຳທີ່ແຕກຕ່າງກັນ;
2. ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳສ້າງຈິດສຳນຶກ ແລະ ເວທີປາໄສແລກປ່ຽນປະສົບການ ແລະ ບົດຮຽນ ເພື່ອປັບປຸງຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງສື່ ແລະ ເກັບກຳຜົນສຳເລັດການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ໃນການສ້າງຜະລິດຕະພັນສື່;
3. ຜະລິດສາລະຄະດີຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ເລື່ອງຄວາມສຳເລັດ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ດີທີ່ເປັນຜົນມາຈາກການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນໃນຊຸມຊົນເປົ້າໝາຍເພື່ອສົ່ງເສີມ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະ ຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ.

5.2.4. ສະຖາບັນການສຶກສາ ແລະ ສະຖາບັນການຄົ້ນຄວ້າ

1. ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ວິເຄາະຫົວຂໍ້ແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນສະພາບຂອງອ່າງນ້ຳຊັນ, ການປະເມີນຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ການສ້າງຕົວແບບ, ການວາງແຜນ ແລະ ການປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ;
2. ສະໜັບສະໜູນການພັດທະນາສີມືແຮງງານ ແລະ ການສະໜອງຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານໃຫ້ແກ່ພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງທ້ອງຖິ່ນ;
3. ສະໜັບສະໜູນຫຼັກສູດການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ, ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃຫ້ແກ່ມະຫາວິທະ ຍາໄລ, ໂຮງຮຽນມັດຖະຍົມ, ໂຮງຮຽນປະຖົມ ແລະ ໂຮງຮຽນປະຖົມ;
4. ໃຫ້ຄຳແນະນຳດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງນ້ຳແລະຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ເພື່ອການຕັດສິນໃຈໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງເກັບນ້ຳ.

5.2.5. ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ

1. ໃຫ້ຄວາມຊຳນານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ;
2. ແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ໃນພາກພື້ນ ແລະ ທົ່ວໂລກ ແລະ ການປະຕິບັດທີ່ດີໃນການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາ ກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ;
3. ເຊື່ອມສານການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ ເຂົ້າໃນກອບການຮ່ວມມືພັດທະນາ ແລະ ການລົງທຶນ, ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການໃນ ສປປ ລາວ;
4. ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອດ້ານການເງິນໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ.

5.3. ການຕິດຕາມກວດກາ

ການຕິດຕາມແລະການປະເມີນຜົນແລະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ຈະຖືກປະຕິບັດ ໃນຫຼາຍໄລຍະ: ປະຈຳປີ, ໄລຍະກາງ (2,5 ປີ) ແລະໄລຍະສຸດທ້າຍ (5 ປີ). ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແມ່ນອົງການຈຸດສຸມໃນການປະສານງານກັບຂະແໜງ ການທີ່ ກ່ຽວຂ້ອງໃນການປະຕິບັດການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຜົນ ແລະ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງ ຂອງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ.

5.4. ບັນດາຕົວຊີ້ວັດການປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ການຕິດຕາມ ແລະ ການປະເມີນຜົນຈະໃຊ້ຕົວຊີ້ວັດທີ່ແຕກຕ່າງກັນ ເພື່ອຕິດຕາມຄວາມຄືບໜ້າຂອງການ ປະຕິບັດ ແລະ ການປະເມີນຜົນກະທົບຂອງແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ. ຕົວຊີ້ວັດສໍາລັບການປະຕິ ບັດແຜນ ແມ່ນໄດ້ນໍາສະເໜີຢູ່ໃນ (ຕາຕະລາງທີ 31) ຂ້າງລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງທີ 32: ບັນດາຕົວຊີ້ວັດສໍາລັບການຕິດຕາມກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າຊັນ

ລຳດັບ	ແຜນງານ	ຂໍ້ມູນ ພື້ນຖານ (2020)	2021	2022	2023	2024	2025	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນ ຜູ້ມີສ່ວນ ຮ່ວມ
I	ແຜນງານ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ								
1	ຄາດໝາຍ 1.1: ສ້າງ ຄວາມເຂັ້ມແຂງໃນ ຂອບນິຕິກຳການຄຸ້ມ ຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ກົນໄກການ ປະສານງານ							ກຊສ ພຊສ	ບັນດາຂະ ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
2	ຄາດໝາຍ 1.2: ສິ່ງ ເສີມຄວາມອາດສາ ມາດສໍາລັບກົນໄກ ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສ້າງພະນັກ ງານໃນ ວຽກງານການຄຸ້ມ ຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ							ກຊສ ພຊສ	ບັນດາຂະ ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
3	ຄາດໝາຍ 1.3: ສິ່ງ ເສີມການປຸກຈິດສໍາ ນຶກ ຜ່ານຂະບວນ ການມີສ່ວນຮ່ວມ								ບັນດາຂະ ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
II	ແຜນງານ 2: ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ								
1	ຄາດໝາຍ 2.1: ພັດທະນາບຸລິມະ							ກຊສ ພຊສ	ບັນດາຂະ

ລຳດັບ	ແຜນງານ	ຂໍ້ມູນ ພື້ນຖານ (2020)	2021	2022	2023	2024	2025	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນ ຜູ້ມີສ່ວນ ຮ່ວມ
	ສິດການໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ການຈັດສັນ							ຫຊສ	ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
2	ຄາດໝາຍ 2.2: ປັບປຸງລະບົບ ກວດກາຕິດຕາມ ການນໍາໃຊ້ນໍ້າ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ບັນດາຂະ ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
3	ຄາດໝາຍ 2.3: ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມ ຄອງນໍ້າໃຕ້ດິນ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ບັນດາຂະ ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
III	ແຜນງານ 3: ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ								
1	ຄາດໝາຍ 3.1: ປັບປຸງ ແລະ ຕິດ ຕັ້ງສະຖານີອຸທິກ ກະສາດ-ອຸຕຸນິ ຍົມ ເພື່ອການ ຕິດຕາມນໍ້າ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ບັນດາຂະ ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
2	ຄາດໝາຍ 3.2: ປັບປຸງການສໍາ ຫຼວດຂໍ້ມູນຂ່າວ ສານ ແລະ ການຈັດ ປະເພດ ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາ ກອນນໍ້າ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ບັນດາຂະ ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
IV	ແຜນງານ 4: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ພື້ນຟູ ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ								
1	ຄາດໝາຍ 4.1: ສົ່ງເສີມການລົງ ທຶນ ແລະ ການພັດທະນາ ທີ່ເປັນມິດຕໍ່ ສິ່ງແວດລ້ອມ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ບັນດາຂະ ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
2	ຄາດໝາຍ 4.2: ສົ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງ							ກຊສ ພຊສ	ບັນດາຂະ ແໜງການ

ລຳດັບ	ແຜນງານ	ຂໍ້ມູນ ພື້ນຖານ (2020)	2021	2022	2023	2024	2025	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນ ຜູ້ມີສ່ວນ ຮ່ວມ
	ຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ ແກ່ການພັດທະນາ ຊຸມຊົນ							ຫຊສ	ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
V	ແຜນງານ 5: ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ								
1	ຄາດໝາຍ 5.1: ເພີ່ມທະວີຄວາມ ເຂົ້າໃຈຕໍ່ການ ປ່ຽນແປງດິນຟ້າ ອາກາດ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພທຳ ມະຊາດ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ບັນດາຂະ ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
2	ຄາດໝາຍ 5.2: ສ້າງຄວາມເຂັ້ມ ແຂງໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ໃນການປັບຕົວເຂົ້າ ກັບການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ ແລະການ ກຽມພ້ອມຮັບມື ກັບໄພພິບັດ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ບັນດາຂະແ ໜງ ການ ແລະ ພາກສ່ວນ ກ່ຽວຂ້ອງ
VI	ແຜນງານ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ								
1	ຄາດໝາຍ 6.1: ເພີ່ມທະວີຄວາມຮູ້ ໃນການປົກປັກ ຮັກສາລະບົບນິ ເວດ ແລະ ພູມິທັດ ອ່າງຮັບນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ບັນດາຂະ ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
2	ຄາດໝາຍ 6.2: ເພີ່ມທະວີຄວາມ ສາມາດໃນການປົກ ປັກຮັກສາລະ ບົບ ນິເວດ ແລະ ພູມິ ທັດອ່າງຮັບນ້ຳ							ກຊສ ພຊສ ຫຊສ	ບັນດາຂະ ແໜງການ ແລະ ພາກ ສ່ວນກ່ຽວ ຂ້ອງ
3	ຄາດໝາຍ 6.3: ປັບ ປຸງຊີວິດການເປັນ								ບັນດາຂະ ໜງການ

ລຳດັບ	ແຜນງານ	ຂໍ້ມູນ ພື້ນຖານ (2020)	2021	2022	2023	2024	2025	ພາກສ່ວນ ຮັບຜິດຊອບ ຫຼັກ	ພາກສ່ວນ ຜູ້ມີສ່ວນ ຮ່ວມ
	ຢູ່ຂອງຊຸມຊົນ ໃຫ້ ດີຂຶ້ນ								ແລະ ພາກ ສ່ວນ ກ່ຽວ ຂ້ອງ

5.5. ງົບປະມານ

ງົບປະມານທັງໝົດທີ່ຄາດຄະເນໄວ້ ເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ໃນໄລຍະ 5 ປີ (2021-2025) ມີປະມານ 3.635.000.000 ກີບ ແລະ ລາຍລະອຽດງົບປະມານ (ຄັດຕິດເປັນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ 1) ເພື່ອນໍາສະເໜີຂໍທຶນສະໜັບສະໜູນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ ໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນດີ ແລະ ມີປະສິດທິພາບສູງ (ຕາຕະລາງທີ 31) ລຸ່ມນີ້:

ຕາຕະລາງ 33: ການຄາດຄະເນ ງົບປະມານ ສໍາລັບແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ນໍ້າຊັນ 2021-2025

ລ/ດ	ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ ແລະ ກິດຈະກຳ	ຄາດຄະເນງົບປະມານ (ກີບ)	ຄາດຄະເນແຫຼ່ງທຶນ
1.	ແຜນງານ 1 ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ	575.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດ ທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
2.	ແຜນງານ 2 ຄຸ້ມຄອງການນໍາໃຊ້ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ	635.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການ ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດ ທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
3.	ແຜນງານ 3 ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ.	940.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການ ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດ ທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
4.	ແຜນງານ 4 ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຟື້ນຟູ ນໍ້າ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນໍ້າ.	540.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການ ຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດ ທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
5.	ແຜນງານ 5 ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກ ໄພນໍ້າຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ	315.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດ ທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
6.	ແຜນງານ 6 ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ	630.000.000	ພາກລັດ, ເອກະຊົນ/ໂຄງການ, ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງການເພື່ອການພັດ ທະນາ ແລະ ອື່ນໆ.
ລວມທັງໝົດ:		3.635.000.000	

ໝາຍເຫດ: ສໍາລັບງົບປະມານ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບບັນດາໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າພະລັງງານນໍ້າແມ່ນຜູ້ພັດທະນາໂຄງການຮ່ວມກັບພາກສ່ວນລັດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕາມທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາສໍາປະທານໂຄງການ ແລະ ໃນເອກະສານຊ້ອນທ້າຍວ່າດ້ວຍພັນທະສິ່ງແວດລ້ອມ Annex C-CA ຫຼື SESO ຂອງໂຄງ ການຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ເອກະສານອ້າງອີງ

1. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ 5 ປີ ຄັ້ງທີ 9, 2021- 2025
2. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 2021-2025, ແຂວງຊຽງຂວາງ, ໄຊສົມບູນ ແລະ ບໍລິຄໍາໄຊ
3. ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ 2020-2024, ເມືອງຄູນ, ໜອງ, ທ່າໂທມ, ບໍລິຄັນ ແລະ ປາກຊັນ
4. ດໍາລັດວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນໍ້າ ແລະ ອ່າງເກັບນໍ້າ ເລກທີ 20/ລບ, ລົງວັນທີ 20 ມັງກອນ 2021
5. ບົດສັງລວມອ່າງແມ່ນໍ້າ, ກົມຊັບພະຍາກອນນໍ້າ, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, 2016
6. ທະນາຄານໂລກ, 2021 ເວບໄຊ້ <https://climateknowledgeportal.worldbank.org/>
7. ຮ່າງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ມັງກອນ 2020
8. ບົດສຶກສາສະພາບຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ, ເດືອນພະຈິກ 2010, ຄະນະກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອການພັດທະນາ, ສປປ ລາວ
9. ບົດລາຍງານການປະເມີນຄວາມບອບບາງຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດແຫ່ງຊາດປີ 2019, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອົງການສະຫະປະຊາຊາດເພື່ອທີ່ຢູ່ອາໄສ (UN HABITAT)
10. ແຜນພັດທະນາຂະແໜງສາທາລະນະສຸກ ປີ 2021-2025, ຫ້ອງການສາທາລະນະສຸກ ເມືອງທ່າໂທມ, ແຂວງໄຊສົມບູນ
11. ແຜນຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຕິດຕາມສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ ໃນໄລຍະດຳເນີນການ, ໂຄງການໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ນໍ້າຊັນ 3A, ບໍລິສັດ ພົງຊັບທະວີກໍ່ສ້າງຂົວທາງ ຈຳກັດ, ເດືອນກັນຍາ 2019
12. ບົດສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໂຄງການໄຟຟ້າພະລັງນໍ້າ ນໍ້າຊັນ 3B, ບໍລິສັດ ໄຟຟ້າດົງຝາງສາກົນ, ເດືອນກໍລະກົດ 2013
13. ຮ່າງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຮອບດ້ານຮອດປີ 2030 ແຂວງບໍລິຄໍາໄຊ, ທັນວາ 2020
14. ຮ່າງແຜນຈັດສັນທີ່ດິນ, ຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແບບຮອບດ້ານ ແຂວງໄຊສົມບູນ, 2020
15. ບົດລາຍງານການປະເມີນການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດແຫ່ງຊາດ ປີ 2012, ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ
16. ບົດລາຍງານການປະເມີນຄຸນນະພາບນໍ້າ ປີ 2020, ກະຊວງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ
17. Speed *et al*, 2013. <https://www.adb.org/sites/default/files/publication/30247/basin-water-allocation-planning.pdf>

ເອກະສານຊ້ອນທ້າຍ

ຕາຕະລາງທີ 1: ແຜນງານ, ຄາດໝາຍ, ກິດຈະກຳ, ງົບປະມານໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ.

ແຜນງານ	2021	2022	2023	2024	2025	ງົບປະມານ (ກີບ)
ແຜນງານ 1: ສ້າງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການມີສ່ວນຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ						575.000.000
ຄາດໝາຍ 1.1: ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃນຂອບນິຕິກຳການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ກົນໄກການປະສານງານ.						180.000.000
ກິດຈະກຳ 1.1.1 ສະໜັບສະໜູນການຜັນຂະຫຍາຍ ກິດໝາຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ບັນດານິຕິກຳອື່ນໆ						60.000.000
ກິດຈະກຳ 1.1.2 ສ້າງທີມປະສານງານຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ນ້ຳຊັນ ລະຫວ່າງ ສາມແຂວງທີ່ນອນຢູ່ໃນອ່າງ ແລະ ກຊສ, ແລະ ລວມທັງກອງເລຂາ ປະຈຳຢູ່ແຕ່ລະພາກສ່ວນ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.						60.000.000
ກິດຈະກຳ 1.1.3 ກຳນົດໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງພາກສ່ວນຮັບຜິດຊອບ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.						40.000.000
ກິດຈະກຳ 1.1.4: ສ້າງກົນໄກການປະສານງານ ລະຫວ່າງອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ, ຮວມທັງແຜນຈັດກອງປະຊຸມປະຈຳປີ, ກາງປີ, ປະຈຳງວດ ແລະ ກິດຈະກຳການແລກປ່ຽນຄວາມຮູ້ ແລະ ປະສົບການ						20.000.000
ຄາດໝາຍ 1.2: ສົ່ງເສີມຄວາມອາດສາມາດ ສຳລັບກົນໄກການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ສ້າງພະນັກງານ ໃນວຽກງານການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ.						195.000.000
ກິດຈະກຳ 1.2.1 ສະໜອງໂຄງການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມ ດ້ານ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ						55.000.000
ກິດຈະກຳ 1.2.2 ເພີ່ມທະວີ ການນຳໃຊ້-ສະໜອງ ຂໍ້ມູນ ແລະ ແລກປ່ຽນ ຄວາມຮູ້ ກ່ຽວກັບຊັບພະຍາກອນນ້ຳ						25.000.000
ກິດຈະກຳ 1.2.3 ສົ່ງເສີມການສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃນຮູບແບບຕ່າງໆ ແລະ ການຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ແລະ ໃຫ້ທຶນຍົກລະດັບການສຶກສາ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ.						50.000.000
ກິດຈະກຳ 1.2.4 ສົ່ງເສີມກິດຈະກຳແບ່ງປັນຄວາມຮູ້ ໂດຍຜ່ານຫຼາຍຊ່ອງທາງ ຮວມທັງໂຄງການແລກປ່ຽນລະຫວ່າງແຂວງຕ່າງໆໃນອ່າງຮັບນ້ຳ						65.000.000
ຄາດໝາຍ 1.3: ສົ່ງເສີມການປູກຈິດສຳນຶກ ຜ່ານຂະບວນການມີສ່ວນຮ່ວມ						200.000.000
ກິດຈະກຳ 1.3.1 ສົ່ງເສີມ ຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນເຂົ້າຮ່ວມໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ອະນຸຮັກ ຜູ້ມີທັດອ່າງຮັບນ້ຳ						40.000.000
ກິດຈະກຳ 1.3.2 ພັດທະນາ ອຸປະກອນການປູກຈິດສຳນຶກທີ່ຫຼາກຫຼາຍ ແລະ ສະໜັບສະໜູນເຄື່ອງມືສື່ຕ່າງໆເຊັ່ນ ວິດີໂອ, ບ້າຍໂຄສະນາ, ແຜ່ນພັບ, ປະຕິທິນ, ອື່ນໆ						60.000.000

ກິດຈະກຳ 1.3.3 ຈັດຕັ້ງກິດຈະກຳການປຸກຈິດສຳນຶກ ທົ່ວຊຸມຊົນ ແລະ ສັງຄົມໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນນ້ຳແບບເຊື່ອມສານ, ການຄຸ້ມຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ຮວມທັງ ກິດ ໝາຍວ່າດ້ວຍນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ແລະ ນິຕິກຳອື່ນໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ					60.000.000
ກິດຈະກຳ 1.3.4 ສົ່ງເສີມການປຸກຈິດສຳນຶກ ການແປງປັນຂ່າວສານ ຜ່ານສື່, ສື່ທາງສັງຄົມ, ແຜນການຮຽນ ແລະ ຫຼັກສູດການສອນຂອງໂຮງຮຽນ.					40.000.000
ແຜນງານ 2: ຄຸ້ມຄອງການນ້ຳໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ					635.000.000
ຄາດໝາຍ 2.1: ຜັດທະນາບຸລິມະສິດ ການໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ການຈັດສັນ					180.000.000
ກິດຈະກຳ 2.1.1 ປະເມີນ ແລະ ສຶກສາ ການຈັດສັນນ້ຳ ແລະ ການນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໃນອ່າງ ຮັບນ້ຳ					40.000.000
ກິດຈະກຳ 2.1.2 ສ້າງແນວທາງເພື່ອການຕິດຕາມກວດກາ ການໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ການຈັດບຸລິມະສິດ ແລະ ການຈັດສັນນ້ຳ					40.000.000
ກິດຈະກຳ 2.1.3 ສະໜັບສະໜູນການສະໜອງນ້ຳເພື່ອການອຸປະໂພກ-ບໍລິໂພກໃຫ້ຊຸມຊົນທີ່ ຂາດເຂີນ					40.000.000
ກິດຈະກຳ 2.1.4 ສະໜັບສະໜູນ ການຈັດສັນນ້ຳ ເພື່ອຊົນລະປະທານ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ດ້ານການຄຸ້ມຄອງນ້ຳ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ					40.000.000
ກິດຈະກຳ 2.1.5 ສ້າງຄຳແນະນຳກ່ຽວກັບການດູດນ້ຳໃຊ້ເພື່ອກິດຈະການທຸລະກິດ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ					20.000.000
ຄາດໝາຍ 2.2: ປັບປຸງລະບົບກວດກາຕິດຕາມການນ້ຳໃຊ້ນ້ຳ					235.000.000
ກິດຈະກຳ 2.2.1 ຕິດຕາມການໃຊ້ນ້ຳໃນທຸກພື້ນທີ່ຊົນລະປະທານ					80.000.000
ກິດຈະກຳ 2.2.2 ປັບປຸງການເກັບກຳຂໍ້ມູນລະອຽດດ້ານຊົນລະປະທານ ເຊັ່ນ: ປະເພດພືດປູກໃນ ລະດູແລ້ງ ແລະ ລະດູຝົນ, ອັດຕາການໃຊ້ນ້ຳ, ປະເພດໂຄງສ້າງ, ເນື້ອທີ່ຫີດ ແລະ ແຫຼ່ງນ້ຳ ຊົນລະປະທານ					35.000.000
ກິດຈະກຳ 2.2.3 ຕິດຕາມ ການໃຊ້ນ້ຳຂອງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ເຂື່ອນໄຟຝ້າ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ.					40.000.000
ກິດຈະກຳ 2.2.4 ຕິດຕາມ ການໃຊ້ນ້ຳໃນອ່າງເກັບນ້ຳ ແລະ ການຜະລິດໄຟຝ້າ.					40.000.000
ກິດຈະກຳ 2.2.5 ສົ່ງເສີມ ກົນໄກການປະສານງານ ລະຫວ່າງຜູ້ໃຊ້ນ້ຳ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ຄຸ້ມ ຄອງອ່າງຮັບນ້ຳ ຮວມທັງ ການຈັດຕັ້ງລະບົບການລາຍງານ.					40.000.000
ຄາດໝາຍ 2.3: ສົ່ງເສີມການຄຸ້ມຄອງນ້ຳໃຕ້ດິນ					220.000.000
ກິດຈະກຳ 2.3.1: ດຳເນີນ ການສຳຫຼວດ ແລະ ປະເມີນນ້ຳໃຕ້ດິນ ແລະ ຮວມເອົາ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃຕ້ດິນ ເຂົ້າໃນການປະເມີນຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໃນອະນາຄົດ					80.000.000
ກິດຈະກຳ 2.3.2: ປັບປຸງ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ ການໃຊ້ນ້ຳບາດານ					60.000.000

ກິດຈະກຳ 2.3.3: ພັດທະນາໂຄງການຕິດຕາມນ້ຳບາດານ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ					80.000.000
ແຜນງານ 3: ຄຸ້ມຄອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ					940.000.000
ຄາດໝາຍ 3.1: ບັບປຸງ ແລະ ຕິດຕັ້ງ ສະຖານີອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມ ເພື່ອການຕິດຕາມນ້ຳ					710.000.000
ກິດຈະກຳ 3.1.1 ປະເມີນ ສະຖານີອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມທີ່ມີຢູ່ ເພື່ອການຕິດຕາມເກັບກຳຂໍ້ມູນນ້ຳ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ຄວາມຈຳເປັນ ເພື່ອຂະຫຍາຍເຄືອຂ່າຍ					50.000.000
ກິດຈະກຳ 3.1.2 ຕິດຕັ້ງສະຖານີອຸທິກກະສາດ-ອຸຕຸນິຍົມ ຕາມລຳນ້ຳຊັນ, ປາກນ້ຳສາຂາທີ່ສຳຄັນ, ຈຸດຮັບ ແລະ ລະບາຍນ້ຳ ຕອນເທິງ-ຕອນລຸ່ມ ຂອງໂຄງການເຂື່ອນໄຟຟ້າ ແລະ ຈຸດທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ					600.000.000
ກິດຈະກຳ 3.1.3: ປະເມີນ ແລະ ສ້າງລະບົບຄຸ້ມຄອງຄຸນນະພາບຂໍ້ມູນ ທາງອຸທິກກະສາດ ແລະ ອຸຕຸນິຍົມ ພາຍໃນຖານຂໍ້ມູນ ຮວມທັງຝຶກພະນັກງານຮັບຜິດຊອບບັບປຸງຖານຂໍ້ມູນ					60.000.000
ຄາດໝາຍ 3.2: ບັບປຸງການສຳຫຼວດຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການຈັດປະເພດ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ					230.000.000
ກິດຈະກຳ 3.2.1 ປະເມີນ ແລະ ຈັດປະເພດ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳໃນອ່າງຮັບນ້ຳ					30.000.000
ກິດຈະກຳ 3.2.2 ບັບປຸງລະບົບຂໍ້ມູນພື້ນຖານອ່າງຮັບນ້ຳ ແລະ ເຊື່ອມກັບລະບົບຂໍ້ມູນຂັ້ນສູນກາງ					20.000.000
ກິດຈະກຳ 3.2.3 ກຳນົດ ເງື່ອນໄຂ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງອຸທິກກະສາດ ສຳລັບການບໍລິການທາງ ລະບົບນິເວດ					20.000.000
ກິດຈະກຳ 3.2.4 ປະເມີນ ແລະ ກຳນົດ ສາເຫດຂອງບັນຫານ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ຮວມທັງຄຸນ ນະພາບນ້ຳ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ					30.000.000
ກິດຈະກຳ 3.2.5 ສະໜັບສະໜູນການຕິດຕາມ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ຄຸນນະພາບນ້ຳ					70.000.000
ກິດຈະກຳ 3.2.6: ເພີ່ມທະວີການເກັບກຳ ແລະ ບັບປຸງຂໍ້ມູນ ເພື່ອນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການສ້າງແບບຈຳລອງ ອ່າງຮັບນ້ຳ					60.000.000
ແຜນງານ 4: ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ຝື້ນຝຸ ນ້ຳ ແລະ ຊັບພະຍາກອນນ້ຳ					540.000.000
ຄາດໝາຍ 4.1: ສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ແລະ ການພັດທະນາທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ					130.000.000
ກິດຈະກຳ 4.1.1 ສົ່ງເສີມ ທຸລະກິດຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ຂະໜາດກາງ ທີ່ເປັນມິດຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຮວມທັງບັນດາກິດຈະກຳການລົງທຶນ ກ່ຽວກັບ ການຕິດຕັ້ງລະບົບບຳບັດນ້ຳເສຍ ຂອງໂຮງງານ					60.000.000
ກິດຈະກຳ 4.1.2 ສົ່ງເສີມການຕິດຕາມ ແລະ ກວດສອບ ບັນດາກິດຈະກຳພັດທະນາ ເສດຖະກິດ, ການບຳບັດນ້ຳເສຍ ຈາກອຸດສະຫະກຳ ແລະ ກະສິກຳ-ການຄ້າ.					40.000.000
ກິດຈະກຳ 4.1.3 ສົ່ງເສີມການຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ ຝຸ່ນເຄມີ ແລະ ສານເຄມີເຂົ້າໃນການກະສິກຳ					30.000.000
ຄາດໝາຍ 4.2: ສົ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາຊຸມຊົນ					410.000.000

ກິດຈະກຳ 4.2.1 ສ້າງ ກອງທຶນພັດທະນາອ່າງຮັບນ້ຳ ລະດັບບ້ານ						80.000.000
ກິດຈະກຳ 4.2.2 ເພີ່ມທະວີ ການປົກປັກຮັກສາ ແລະ ການສະໜອງ ລະບົບນ້ຳປະປາ ແລະ ສຸຂາພິບານ ສຳລັບຊຸມຊົນໃນເຂດອ່າງຮັບນ້ຳ						250.000.000
ກິດຈະກຳ 4.2.3: ເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດຂອງຊຸມຊົນ ໃນການຕິດຕາມກິດຈະກຳພັດທະນາ ເສດຖະກິດ ໃນພື້ນທີ່ອ່າງຮັບນ້ຳ						20.000.000
ກິດຈະກຳ 4.2.4: ສະໜັບສະໜູນດ້ານວິຊາການດ້ານການປະມົງ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ						60.000.000
ແຜນງານ 5: ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ, ໄພແຫ້ງແລ້ງ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ						315.000.000
ຄາດໝາຍ 5.1: ເພີ່ມທະວີຄວາມເຂົ້າໃຈຕໍ່ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພທຳມະຊາດ						110.000.000
ກິດຈະກຳ 5.1.1 ດຳເນີນການປະເມີນຜົນກະທົບຈາກການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ, ຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ແລະ ສ້າງແຜນທີ່ຄວາມສ່ຽງໄພພິບັດ						50.000.000
ກິດຈະກຳ 5.1.2 ສົ່ງເສີມຊຸມຊົນທ້ອງຖິ່ນໃນການແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນ-ຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບໄພພິບັດ ແລະ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ						20.000.000
ກິດຈະກຳ 5.1.3 ປຸກຈິດສຳນຶກ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ ອາກາດ ແລະ ການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ ໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ						40.000.000
ຄາດໝາຍ 5.2 ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ຊຸມຊົນ ໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າ ອາກາດ ແລະ ການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ						205.000.000
ກິດຈະກຳ 5.2.1 ສົ່ງເສີມ ແລະ ສະໜັບສະໜູນ ການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຢູ່ທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສ້າງຕັ້ງຄະນະ ກຳມະການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດຂັ້ນບ້ານ						45.000.000
ກິດຈະກຳ 5.2.2 ຕິດຕັ້ງ ລະບົບເຕືອນໄພໃນພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງສູງ						100.000.000
ກິດຈະກຳ 5.2.3: ເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດຂອງຊຸມຊົນ ໃນການປັບຕົວເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງ ດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ						60.000.000
ແຜນງານ 6: ການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ, ປ່າໄມ້ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ						630.000.000
ຄາດໝາຍ 6.1: ເພີ່ມທະວີຄວາມຮູ້ໃນການປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ມູມິທັດອ່າງຮັບນ້ຳ						210.000.000
ກິດຈະກຳ 6.1.1 ສຳຫຼວດ ແລະ ກຳນົດ ເຂດພິເສດຂອງນິເວດ, ສ້າງແຜນທີ່ ເຂດປ້ອງກັນ ແລະ ເຂດ ທີ່ມີຄຸນຄ່າສູງໃນການອະນຸຮັກ.						100.000.000
ກິດຈະກຳ 6.1.2 ກຳນົດພື້ນທີ່ການຄຸ້ມຄອງດິນບໍລິເວນນ້ຳ ແລະ ເຂດອະນຸຮັກປ່າ.						80.000.000
ກິດຈະກຳ 6.1.3 ປຸກຈິດສຳນຶກ ໃນການອະນຸຮັກຊັບພະຍາກອນນ້ຳ ໃຫ້ຊຸມຊົນ						30.000.000
ຄາດໝາຍ 6.2: ເພີ່ມທະວີຄວາມສາມາດໃນການປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ມູມິທັດອ່າງ ຮັບນ້ຳ						160.000.000
ກິດຈະກຳ 6.2.1 ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ແບບຍືນຍົງ						30.000.000
ກິດຈະກຳ 6.2.2 ສົ່ງເສີມແຜນການ ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ທຸກລະດັບ ໃນພື້ນທີ່ອ່າງ ຮັບນ້ຳ						30.000.000
ກິດຈະກຳ 6.2.3 ສົ່ງເສີມຊຸມຊົນໃນການອະນຸຮັກລະບົບນິເວດ ເຊັ່ນ ການທ່ອງທ່ຽວແບບອະນຸຮັກ						40.000.000
ກິດຈະກຳ 6.2.4 ສົ່ງເສີມການຝຶນຝູ້ມູມິທັດປ່າໄມ້ ໃນອ່າງຮັບນ້ຳ						60.000.000
ຄາດໝາຍ 6.3: ປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງຊຸມຊົນໃຫ້ດີຂຶ້ນ						260.000.000
ກິດຈະກຳ 6.3.1 ສົ່ງເສີມ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນແບບຍືນຍົງ ແລະ ການຂຶ້ນທະບຽນທີ່ດິນ ໃຫ້ຊຸມຊົນ						30.000.000
ກິດຈະກຳ 6.3.2 ສະໜັບສະໜູນທາງເລືອກ ເພື່ອການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງຊຸມຊົນທີ່ຕິດ ຜັນກັບການປົກປັກຮັກສາລະບົບນິເວດ ແລະ ມູມິທັດອ່າງຮັບນ້ຳ						90.000.000
ກິດຈະກຳ 6.3.3 ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມ ການເຮັດທຸລະກິດ ກະສິກຳ ຂອງຊຸມຊົນ						40.000.000
ກິດຈະກຳ 6.3.4 ສົ່ງເສີມ ການລົງທຶນຂອງລັດ ແລະ ເອກະຊົນທີ່ສະໜັບສະໜູນການປົກປັກຮັກສາ ລະບົບນິເວດ ແລະ ມູມິທັດອ່າງຮັບນ້ຳ ໃນລະດັບຊຸມຊົນ						100.000.000
					ລວມ	3.635.000.000

ກະຊວງ ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ